

جمهوری اسلامی افغانستان
وزارت اقتصاد

گزارش ۱۳۹۵

فعالیت های سالانه مؤسسات غیر دولتی

2016

Annual Activities
Report of NGOs

Website: www.moec.gov.af - www.ngo.gov.af
Email: info@moec.gov.af - info@ngo.gov.af
Phone: 0093 20 235232 - 0093 20 3343543

پیام محترم وزیر اقتصاد جمهوری اسلامی افغانستان

وزارت اقتصاد مسرت دارد گزارش فعالیت های مؤسسات غیر دولتی را طی سال 1395 که در برگیرنده مصارف و فعالیت های مؤسسات غیر دولتی در سطح کشور است، به نشر میرساند.

این گزارش به عنوان یک اصل اساسی برای شفافیت، حساب دهی و اطلاع رسانی برای حکومت، مردم و تمویل کننده گان به حساب می رود و می توان از این گزارش برای تدوین پالیسی ها و برنامه ریزی های استراتیژیک در سطح ملی استفاده نمود .

گزارش فعالیت های مؤسسات غیر دولتی بیانگر نقش و سهم مؤسسات در تطبیق پروژه های انکشافی در بخش های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در کشور بوده و در بر

گیرنده تعداد پروژه ها و مصارف آنها در بخش های مربوطه در سراسر کشور می باشد.

این گزارش برای خواننده توضیح میدهد تا بداند در کدام ولایت کشور به چه تعداد پروژه ها و در کدام سکتور تطبیق گردیده است و به چه اندازه پول به مصرف رسیده است. با در نظر داشت این مسئله می توان دریافت که در کدام ولایت ها مصرف کمتر و کدام ولایت ها مصارف بیشتری داشته اند و یا کدام سکتور ها بیشترین و کدام سکتور ها کمترین مصارف مؤسسات را به خود اختصاص داده اند .

با در نظر داشت این موضوع، میتوان مؤسسات را ترغیب نمود که مسئله انکشاف متوازن را در نظر گرفته و همچنین در سکتور های سرمایه گذاری نمایند که توجه کمتری به آنها صورت گرفته است .

نا گفته نباید گذاشت که معلومات بدست آمده از ادارات سکتوری هنوز هم محدود بوده و در آینده تلاش خواهد شد تا تمام ادارات سکتوری که از طریق مؤسسات غیر دولتی برنامه های خویش را تطبیق می نمایند، تحت پوشش قرار گیرند. همچنان وزارت اقتصاد مصمم است تا در گزارشات سالانه مؤسسات غیر دولتی جزئیات بیشتر را با تفکیک سکتور، ولایت، ولسوالی و قریه نشر نماید .

در پایان از کارمندان محترم ریاست انسجام مؤسسات غیر دولتی، ادارات دولتی و مؤسسات غیر دولتی که در تهیه و تدوین این گزارش همکاری نموده اند، اظهار سپاس و قدردانی می نمایم.

مفهوم اصطلاحات:

مؤسسات غیر دولتی (NGOs): عبارت از نهاد های غیر دولتی، غیر سیاسی و غیر انتفاعی داخلی و خارجی میباشند که به منظور پیشبرد هدف و یا اهداف معین طبق قوانین نافذه کشور تشکیل میگردند. در این گزارش مؤسسات غیر دولتی به نام مؤسسات یاد می گردند.

موسسه داخلی (National NGO): عبارت از موسسه غیردولتی، غیرسیاسی و غیرانتفاعی میباشد که به منظور پیشبرد هدف یا اهداف معین طبق قانون مؤسسات غیردولتی در داخل کشور تاسیس گردیده و فعالیت می نماید.

موسسه خارجی (International NGO): عبارت از موسسه غیردولتی، غیرسیاسی و غیرانتفاعی میباشد که به منظور پیشبرد هدف یا اهداف معین طبق قانون دول خارجی در کشور متبوع، خارج از کشور تاسیس گردیده و فعالیت می نماید.

چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان (ANPDF): چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان یک برنامه پنج ساله برای تحقق خود کفایی، بهبود رفاه اجتماعی، دستیابی به اقتصاد پویا و ایجاد اشتغال است. این برنامه به اولویت میان مدت و دراز مدت حکومت افغانستان پرداخته و جهت دستیابی به اهداف انکشافی اصلاحات و زمینه های سرمایه گذاری را بر جسته نموده است.

اهداف انکشافی پایدار (SDGs): عبارت از هفده هدفی اند که توسط سازمان ملل متحد در بخش های مختلف تعیین و کشور های عضو ملزم به اجرای آن می باشند. مؤسسات از طریق تطبیق پروژه های خویش نقش اساسی را برای رسیدن به اهداف انکشافی پایدار ایفا می نمایند.

بودجه دولتی (On-Budget): بودجه ای است که از منابع داخلی و یا هم خارجی تمویل و از طریق سیستم مالی داخل بودجه دولت به مصرف میرسد؛

بودجه غیردولتی (Off-Budget): بودجه ای است که از منابع خارجی تمویل و خارج از سیستم مالی دولت توسط نهاد و سازمان های غیر دولتی به مصرف میرسد؛

کارمند دائمی (Permanent Employee): کارمندی است که توسط یک موسسه جهت بدست آوردن اهداف کلی در دفتر مرکزی و یا هم ساحوی خویش طی یک قرارداد استخدام می گردد؛

کارمند پروژه وی (Project Based Employee): کارمندی است که توسط یک موسسه به منظور رسیدن به اهداف مشخص پروژه وی طی یک قرارداد از شروع الی ختم پروژه استخدام میگردد.

پس منظر ریاست انسجام موسسات غیر دولتی

فعالیت موسسات در افغانستان سابقه طولانی دارد ولی تا پیش از دهه 70 خورشیدی هیچ اداره مشخص جهت انسجام فعالیت های موسسات در افغانستان وجود نداشت. با گسترش فعالیت های موسسات در افغانستان، بعد از سال 1372 هجری شمسی به همکاری موسسه هماهنگی اکبر، زمینه ثبت موسسات از طریق وزارت خارجه و وزارت پلان سابق در ریاست ارتباط خارجه وزارت پلان فراهم گردید.

اولین موسسه خارجی بنام تودای (TODAI) جاپان و اولین موسسه داخلی بنام موسسه ناینبایان افغانستان جواز فعالیت خویش را از ریاست متذکره دریافت نمودند. در دوره حکومت انتقالی جمهوری اسلامی افغانستان دو ریاست جدید تحت نام ریاست ثبت انجوها و ریاست نظارت و بررسی انجوها در تشکیل وزارت پلان ایجاد گردید. بعد از ادغام وزارت پلان و وزارت بازسازی بنام وزارت اقتصاد، هر دو ریاست ثبت و نظارت انجوها نیز مدغم شده و در تشکیل وزارت اقتصاد بنام ریاست انسجام موسسات غیر دولتی الی اکنون فعالیت دارد.

با گسترش فعالیت های موسسات در کشور و تغییر نقش آنها از ارائه کمک های بشر دوستانه به برنامه های انکشافی، قانون موسسات توسط فرمان محترم حامد کرزی رئیس جمهور اسبق کشور در سال 1384 هجری شمسی توشیح گردید. در مطابقت با ماده چهارم این قانون وزارت اقتصاد یگانه مرجع ثبت، نظارت و بررسی موسسات در افغانستان شمرده شد.

ریاست انسجام موسسات غیر دولتی در تشکیل وزارت اقتصاد سالهاست که در راستای انسجام و هماهنگی فعالیت های موسسات فعالیت می کند. این ریاست تلاش می ورزد تا سهولت های لازم را برای موسسات که در افغانستان فعالیت می کنند، فراهم ساخته و بستری مناسب همکاری بین آنها و ادارات ذیربط دولتی ایجاد نماید.

این ریاست هم اکنون جهت ایجاد سهولت های بیشتر برای مؤسسات، دیتابیس آنلاین را برای ثبت و نیز گزارش دهی ایجاد نموده و تصمیم دارد تا در آینده نزدیک سیستم دیتابیس آنلاین را از طریق وبسایت مخصوص ریاست انسجام موسسات غیر دولتی در چوکات وبسایت وزارت اقتصاد به دسترس عموم قرار دهد. این کار سبب می شود تا علاوه بر ایجاد سهولت برای ثبت، موسسات بتوانند در مطابقت به قانون مؤسسات، گزارش های فعالیت خویش را از این طریق ارایه دارند.

ریاست انسجام مؤسسات غیر دولتی دارای سه آمریت و هفت مدیریت عمومی است و اهداف عمده آن قرار ذیل اند:

- ثبت مؤسسات به منظور قانونمند ساختن فعالیت های آنها
- انسجام فعالیت های مؤسسات با در نظر داشت قوانین نافذه کشور
- نظارت از تطبیق قانون مؤسسات، هماهنگی فعالیت های مؤسسات و حصول اطمینان از تطبیق پروژه ها
- تهیه گزارش جهت تامین شفافیت و حسابدگی از فعالیت های مؤسسات
- هماهنگی بین مؤسسات و ادارات ذیربط دولتی و ارائه خدمات و تسهیلات برای مؤسسات

با در نظر داشت اهداف فوق، ریاست انسجام مؤسسات در روشنی قانون مؤسسات و سایر قوانین نافذه کشور، علاوه از ثبت، نظارت و بررسی پروژه های مؤسسات گزارش فعالیت های ارایه شده منجانب مؤسسات را مطالعه، تحلیل و بررسی نموده و در طی هر سال گزارش فعالیت های سالانه آنها را به دسترس همگان قرار میدهد.

از طرف دیگر ریاست انسجام مؤسسات غیر دولتی تسهیلات لازم جهت فراهم شدن اهداف مؤسسات از قبیل خدمات ویژه، معافیت گمرکی، جواز کار، جواز مخابره، خدمات بانکی و نیز تأمین هماهنگی بین مؤسسات و ادارات سکتوری فراهم نموده است.

فهرست مطالب

بخش اول 7

- 1.1 معرفی گزارش 9
- 2.1 اوضاع و شرایط کنونی افغانستان 10
- 3.1 چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان 12
- 4.1 موسسات غیر دولتی (NGOs) 13
- 5.1 اهداف کلی این گزارش 13
- 6.1 روش جمع آوری معلومات 14

بخش دوم 15

- 1.2 مجموع مصارف موسسات داخلی و خارجی 17
- 2.2 مصارف و تعداد پروژه های موسسات داخلی بر اساس ولایت و سکتور 19
- 3.2 مصارف و تعداد پروژه های موسسات خارجی بر اساس ولایت و سکتور 22
- 4.2 مصارف و تعداد پروژه های موسسات داخلی و خارجی بر اساس ولایات 24
- 5.2 مصارف موسسات داخلی و خارجی برای هر نفر 26
- 6.2 مصارف و تعداد پروژه های موسسات بر اساس سکتور 29
- 7.2 وضعیت، فعالیت ها و مصارف در سکتور صحت 31
- 8.2 وضعیت، فعالیت ها و مصارف موسسات در سکتور تعلیم و تربیه 41
- 9.2 وضعیت، فعالیت ها و مصارف موسسات در سکتور زراعت، آبیاری و مالدارى 50
- 10.2 وضعیت، فعالیت ها و مصارف موسسات در سکتور مصونیت اجتماعی 59
- 11.2 وضعیت، فعالیت ها و مصارف موسسات در سکتور زیر بنا 67
- 12.2 وضعیت، فعالیت ها و مصارف در سکتور حکومتمداری خوب 72
- 13.2 طریق تمویل موسسات 77
- 14.2 پلان کارى سه ساله مؤسسات 78
- 15.2 ایجاد فرصت های شغلی توسط موسسات 82

16.2	معرفی پروژه های جدید موسسات به ادارات سکتوری و ریاست های اقتصاد ولایت ها	82
17.2	نظارت و بازدید از پروژه های مؤسسات غیر	89
91	بخش سوم	
1.3	ثبت موسسات غیر دولتی	93
2.3	عواید از حق الثبت موسسات غیردولتی	95
3.3	ثبت دارایی های منقول و غیرمنقول موسسات	96
4.3	انحلال موسسات غیر دولتی	97
5.3	فراهم آوری تسهیلات برای مؤسسات	98
107	بخش چهارم	
1.4	اقدامات ریاست انسجام موسسات غیر دولتی	109
2.4	دستاوردهای ریاست انسجام موسسات غیردولتی و موسسات	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
3.4	تحلیل اقتصادی	111
4.4	چالش ها	114
5.4	پیشنهادهات	116
6.4	نتیجه گیری	117
119	ضمایم	

گزارش

فعالیت های سالانه موسسات غیر دولتی

۱۳۹۵ - ۲۰۱۶

خلاصه گزارش فعالیت ها و مصارف موسسات در سال ۱۳۹۵

گزارش سالانه ریاست انسجام موسسات غیر دولتی بمنظور بهبود شفافیت، حسابداری و انعکاس تاثیرات فعالیت های موسسات در افغانستان ترتیب می گردد. در این گزارش تلاش گردیده تا با ارائه تصویر واضح از فعالیت ها، تاثیرات و اهمیت آنها در انکشاف اجتماعی و اقتصادی و تغیر زندگی مردم در روستا ها و شهر های کشور هویدا گردد. همچنین این گزارش خلاهای موجود را بازتاب داده تا در روشنایی آن، اصلاحات اساسی جهت بهبود هرچه بهتر و موثر تر فعالیت های موسسات غیر دولتی انجام پذیرد.

یافته های کلیدی:

- در سال 1395 جمعاً به تعداد (2070) موسسه داخلی و خارجی از جمله تعداد (690) مؤسسه داخلی، (213) موسسه خارجی گزارش فعالیت و تعداد (289) مؤسسه داخلی و (12) موسسه خارجی گزارش عدم فعالیت ارایه نموده اند. تعداد (543) موسسه داخلی و تعداد (26) موسسه خارجی گزارش ارایه ننموده اند.
- مؤسسات مذکور مبلغ 851.59 میلیون دالر آمریکایی را برای تطبیق تعداد 5198 پروژه های مختلف النوع در سطح کشور به مصرف رسانیده اند.
- از مجموع مبلغ 851.59 میلیون دالر، 560.33 میلیون دالر آن که (65.8٪) را احتوا مینماید روی 2633 پروژه توسط موسسات خارجی و متباقی به میزان 291.25 میلیون دالر آن که (34.2٪) را احتوا میدارد روی 2565 پروژه توسط موسسات داخلی به مصرف رسیده است.
- مصارف موسسات مقدار 206.8 ملیون دالر از طریق بودجه دولت (On Budget) و 644.79 ملیون دالر از طریق دوائر ها بصورت غیر مستقیم (Off Budget) تمویل گردیده است.
- مصارف پروژوی موسسات در سال 1395 مقدار 725.8 میلیون دالر و مصارف اداری موسسات 126.1 میلیون دالر می گردد.
- میزان مصارف مؤسسات به اساس سکتور؛
 - مبلغ 293.57 میلیون دالر (34.5٪) روی تعداد (904) پروژه در سکتور صحت؛
 - مبلغ 85.37 میلیون دالر (10٪) روی تعداد (516) پروژه در سکتور زراعت و مالداري؛
 - مبلغ 135.91 میلیون دالر (16٪) روی تعداد (909) پروژه در سکتور تعلیم و تربیه به مصرف رسیده است.

- مبلغ 280.98 میلیون دالر (32.9٪) روی تعداد 2345 پروژه در سکتور مصونیت اجتماعی.
- مبلغ 8.23 میلیون دالر (1٪) روی تعداد 108 پروژه در سکتور زیربنا.
- مبلغ 47.52 میلیون دالر (5.6٪) روی تعداد 416 پروژه در سکتور حکومتمداری خوب.
- از آمار و ارقام این گزارش پیداست که میزان مصارف موسسات بر اساس ولایت و برای هر نفر همگون و متوازن نبوده بلکه بخش اعظم آن به چند ولایت محدود گردیده است.
 - در ولایت کابل مبلغ 294.28 میلیون دالر، ننگرهار مبلغ 53.35 میلیون دالر، بدخشان مبلغ 41.86 میلیون دالر، هرات مبلغ 41.29 میلیون دالر و در ولایت بلخ مبلغ 40.32 میلیون دالر به مصرف رسیده است. در حالیکه در ولایت های پکتیکا مبلغ 2.77 میلیون دالر، کاپیسا مبلغ 3.77 میلیون دالر، نورستان مبلغ 4.16 میلیون دالر، زابل مبلغ 4.38 میلیون دالر، نیمروز مبلغ 4.69 میلیون دالر و ولایت پنجشیر مبلغ 5.59 میلیون دالر به مصرف رسیده است.
 - از نظر میزان مصارف بر فی نفر، ولایت کابل حدود 65.05 دالر بیشترین مصارف را داشته و ولایات بامیان با 49.82 دالر، بدخشان با 43.30 دالر، پنجشیر با 35.85 دالر و ننگرهار با 34.52 دالر مصرف برای هر نفر بعد از کابل قرار گرفته اند. بر عکس ولایت های پکتیکا با 6.27 دالر، کاپیسا با 8.41 دالر، غزنی با 11.30 دالر، زابل با 14.15 دالر و فراه با 14.71 دالر در قبال هر نفر کمترین مصرف را داشته اند.
- مصارف موسسات بر اساس سکتور در ولایات نیز متناسب با شرایط محیطی و اوضاع اجتماعی ولایت مربوطه نمیباشد. بطور مثال، با اینکه بعضی از ولایات ها از وضعیت خوب صحتی بر خوردار نیستند ولی موسسات توجه کمتری با آنها داشته اند و همچنان ولایت های که شرایط بسیار مناسب برای زراعت و مالداري دارند نتوانستند توجه موسسات را در راستای رشد و انکشاف این سکتور جلب نمایند.
 - وضعیت صحت در مجموع در ولایت های نا امن و دور افتاده خوب نیست ولی موسسات بیشترین مصرف را در ولایت های بزرگ افغانستان داشته اند. بطور مثال ولایت کابل با 82.78 میلیون دالر، ننگرهار با 19.11 میلیون دالر، هلمند با 15.48 میلیون دالر، هرات با 12.48 میلیون دالر، ولایت بلخ با 11.89 میلیون دالر بیشترین هزینه موسسات را به خود جلب نموده اند. بر عکس ولایت پروان تنها با 0.67 میلیون دالر، کاپیسا با 1.11 میلیون دالر، پکتیکا با 1.85 میلیون دالر، زابل با 2.41 میلیون دالر و ولایت سرپل با 2.67 میلیون دالر کمترین هزینه صحتی را داشته اند.
 - ولایت کابل که نسبت به ولایات دیگر کمتر زراعتی بوده ولی باز هم ولایت کابل با مبلغ 24.2 میلیون دالر بیشترین مصرف را در سکتور زراعت و مالداري داشته است و ولایت های کندهار با 7.4 میلیون دالر، بامیان با 6.3 میلیون دالر، تخار با 5.8 میلیون دالر و ولایت بلخ با 5.5 میلیون دالر بعد از آن قرار گرفته اند. بر عکس ولایت پنجشیر تنها با 0.05 میلیون دالر، نیمروز با 0.06 میلیون دالر، سرپل با 0.07 میلیون دالر و ولایت پکتیکا با 0.09 میلیون دالر کمترین هزینه سکتور زراعت و مالداري را داشته اند.

- امنیت یکی از چالش‌های عمده فراروی رشد تعلیم و تربیه در کشور است. موسسات کمترین مصارف را در ولایات نا امن مثل ارزگان، نیمروز، نورستان و زابل داشته‌اند. در ولایت ارزگان هیچ پروژه در سکتور تعلیم و تربیه تطبیق نگردیده است و ولایات نورستان با مصرف 0.01 میلیون دالر، زابل با 0.01 میلیون دالر، نیمروز با 0.01 میلیون دالر و سرپل با 0.03 میلیون دالر کمترین هزینه را در این سکتور داشته‌اند. بر عکس ولایت‌های امن مثل کابل با 82.07 میلیون دالر، بلخ با 5.51 میلیون دالر، فاریاب با 4.96 میلیون دالر، هرات با 4.53 میلیون دالر و بدخشان با 4.32 میلیون دالر بیشترین هزینه موسسات را در سکتور تعلیم و تربیه به خود اختصاص داد است.
- در سکتور مصونیت، ولایت کابل 85.44 میلیون دالر، ننگرهار 23.60 میلیون دالر، بدخشان 21.04 میلیون دالر، ولایت فاریاب 17.19 میلیون دالر و هرات 17.07 میلیون دالر بیشترین هزینه موسسات را به خود اختصاص داده است. بر عکس در ولایت نورستان مبلغ 0.17 میلیون دالر، زابل مبلغ 0.25 میلیون دالر، پکتیکا 0.30 میلیون دالر، ارزگان 0.7 میلیون دالر، نیمروز 0.98 میلیون دالر کمترین هزینه را در این سکتور داشته‌اند.
- در سکتور زیربنا بیشترین مصرف در ولایت فراه (1.46 میلیون دالر) صورت گرفته است. ولایت‌های کابل با مبلغ 1.45 میلیون دالر، تخار با مبلغ 1.06 میلیون دالر، دایکندی با مبلغ 0.97 میلیون دالر و ولایت خوست با مبلغ 0.65 میلیون دالر بعد از ولایت کابل قرار دارد. ولی در ولایت‌های سرپل، پکتیکا، هلمند، کاپیسا، پکتیا، زابل و غور هیچ پروژه تطبیق نگردیده است.
- همچنان در سکتور حکومتداری خوب نیز ولایت کابل با مصرف 18.32 میلیون دالر بیشترین مصرف را از آن خود کرده است. ولایت‌های هرات با مبلغ 2.68 میلیون دالر، بلخ با مصرف 2.63 میلیون دالر، جوزجان با مبلغ 2.24 میلیون دالر و ولایت بدخشان با مبلغ 2.20 میلیون دالر بعد از ولایت کابل قرار گرفته است. در ولایت‌های پکتیکا مبلغ 0.05 میلیون دالر، فراه با مبلغ 0.06 میلیون دالر، لوگر با مبلغ 0.08، پنجشیر با مبلغ 0.10 و غور با مبلغ 0.11 میلیون دالر از جمله ولایت‌اند که کمترین مصرف در آن صورت گرفته است.
- با اینکه اکثر موسسات تلاش می‌کنند که تساوی جنسیتی را در استخدام کارمندان خویش در نظر بگیرند ولی هنوز فیصدی کارمندان زن در موسسات پایین است. در سال 1395 هجری شمسی، 78775 تن در موسسات مشغول به کار بوده‌اند که از جمله کارمندان موسسات، زنان 24٪ تمام کارمندان موسسات غیردولتی را تشکیل داده‌اند.
- ریاست انسجام موسسات غیر دولتی تعداد 437 پروژه مربوط به 270 موسسه را که به تعداد 40 موسسه آن در کابل و متباقی 230 آن در ولایات قرار دارند، مورد نظارت و ارزیابی قرار داده است. نتایج بررسی 40 موسسه در سطح مرکز نشان می‌دهد که مشکلات چون عدم هماهنگی تطبیق پروژه‌ها با وزارت‌های سکتوری، عدم تغییر پلت و سایط در بعضی از موسسات وجود دارد.

- با وجود کاهش منابع تمویل و افزایش رقابت برای دریافت بودجه، آمار درخواست برای ثبت موسسات جدید هنوز بالا است.
- در سال 1395، از مجموع 332 درخواستی غرض ثبت موسسات جدید، به تعداد 326 موسسه جدیداً ثبت جواز فعالیت دریافت نمودند که از آن جمله تعداد 12 موسسه خارجی و متباقی 314 موسسه داخلی را تشکیل می دهد.
- به تعداد 143 موسسه (136 موسسه داخلی و 7 موسسه خارجی) بعد از طی مراحل قانونی منحل اعلان گردیدند.
- مسوده تعدیل قانون در 7 فصل و 50 ماده ترتیب و بعد از بازنگری مقام محترم وزارت به وزارت عدلیه غرض طی مراحل تقنینی فرستاده شده است.
- برای 644 تن از کارمندان خارجی موسسات از طریق وزارت اقتصاد توسط وزارت کار و امور اجتماعی، شهدا و معلولین خدمات جواز کار فراهم گردیده که از آن جمله برای 305 تن جواز کار جدید صادر و برای 339 تن دیگر تمدید گردیده است.
- خدمات ویژه برای 2226 تن از کارمندان خارجی مؤسسات فراهم گردیده است و از جمله برای 1433 تن ویژه وردی و برای 793 تن تمدید ویژه شش ماهه صادر گردیده است.
- برای 926 عراده وسایط نقلیه مختلف النوع تعداد 170 مؤسسه غیر دولتی، خدمات تمدید جواز سیر از طریق وزارت اقتصاد توسط ریاست محترم ترافیک وزارت امور داخله صادر گردیده است.
- برای تعداد 97 عراده وسیله نقلیه تعداد 29 مؤسسه غیر دولتی خدمات تغییر ملکیت فراهم گردیده است. از جمله 49 عراده برای تعداد 14 مؤسسه به شکل کمکی بوده و متباقی 48 عراده (32 عراده موتر سایکل و 16 عراده موتر) از سوی خود مؤسسات خریداری گردیده است..
- برای 1156 پایه مخابره مربوط 18 موسسه خدمات تمدید جواز استفاده و برای 11 پایه مخابره مربوط به 2 موسسه دیگر خدمات اخذ فریکونسی فراهم گردیده است.
- برای 59 موسسه خدمات معافیت گمرکی فراهم گردیده است که بیشترین معافیت گمرکی را موسسه داکتران بدون سرحد (MSF) به مبلغ 4.32 میلیون دالر و موسسه صحت افغانستان (AAHO) به مبلغ 4.27 میلیون دالر و کمترین معافیت گمرکی را مؤسسه جی آر سی (JRC) به مبلغ 56 هزار دالر و موسسه لشکر ترجم (Mercy Corps) به مبلغ 66 هزار دالر دریافت نموده اند.
- در سال مالی 1395، موسسات با چالش هایی مواجه بوده اند که عدم رسیدگی به آنها باعث اخلاص در روند کاری آنها می گردند. در جریان این سال، امنیت بزرگترین چالش موسسات بوده است و تنها در ولایت کابل در حدود 29 حادثه امنیتی اتفاق افتاده که به شکل مستقیم و غیر مستقیم به موسسات آسیب رسانیده اند. مسائل رقابت نا سالم بین بزرگان محلی، مشکلات فرهنگی و مسئله پرداخت مالیات توسط موسسات از دیگر چالش ها فرا روی موسسات در این سال بوده اند.

- نبود آگاهی لازم موسسات از شرایط محیطی و اجتماعی ولایت های افغانستان باعث می شود که موسسات در یک ولایت در سکتور های فعالیت کنند که نتیجه موثر و مطلوب نداشته باشد.
- شرایط محیطی، اجتماعی و اقتصادی ولایت ها توسط دولت مشخص گردد و معلومات لازم در دسترس موسسات قرار گرفته تا آنها بتوانند ولایت های کمتر انکشاف یافته را تشخیص و در آنها سرمایه گذاری کنند.
- برای افزایش موثریت کمک ها و فعالیت ها، موسسات فعال در ولایات باید در سکتور هایی فعالیت داشته باشند که شرایط محیطی آن ولایت با سکتور مربوطه همخوانی داشته باشد. بطور مثال بعضی از ولایت ها، از شرایط بسیار مناسب برای زراعت و مالدار ی بر خوردارند و در صورت تطبیق پروژه های زراعتی نتایج بسیار خوبی را در بر خواهند داشت.

بخش اول

مقدمه

۱.۱ معرفی گزارش

ریاست انسجام مؤسسات غیر دولتی وزارت اقتصاد جمهوری اسلامی افغانستان هر ساله فعالیت ها و کارکرد های سالانه مؤسسات ثبت شده در این ریاست را مورد مطالعه و بررسی قرار داده و به شکل گزارش جامع به دسترس مردم، نهاد ها و مؤسسات داخلی و خارجی قرار می دهد. گزارش فعلی، فعالیت ها، کارکرد ها و مصارف مؤسسات را در جریان سال مالی ۱۳۹۵ هجری شمسی به تصویر کشیده و در چهار بخش مختلف تنظیم گردیده است.

در بخش اول به اهداف گزارش، فعالیت های مؤسسات در افغانستان، روش جمع آوری معلومات، چارچوب صلح و انکشاف افغانستان وضعیت فعلی افغانستان، پرداخته شده است.

بخش دوم که عمده ترین بخش این گزارش است، در آن فعالیت ها، کارکردها و میزان مصارف مؤسسات مورد بحث و بررسی قرار گرفته و عرصه فعالیت های مؤسسات دسته بندی شده و تلاش صورت گرفته است که مؤسسات ترغیب شوند تا برنامه ها و فعالیت های خویش را به اساس پلان های حکومت اولویت بندی نمایند .

بخش سوم و چهارم موضوعات گوناگون چون همکاری و خدمات ریاست انسجام مؤسسات جهت بهبود فعالیت های مؤسسات و افزایش موثریت آنها، دستاورد ها، چالش ها، پیشنهادات و در اخیر نتیجه گیری این گزارش را در بر دارد .

این گزارش بر اساس معلومات ارایه شده توسط مؤسسات و منابع موثق دیگر تهیه و ترتیب گردیده و فعالیت های مؤسسات را طی سال ۱۳۹۵ هجری شمسی به تصویر کشیده است. با استفاده از این گزارش تمام ادارات دولتی و غیر دولتی می توانند در راستای بهبود زندگی مردم در مناطق مختلف افغانستان تلاش ورزند و از هزینه ها و کار های تکراری جلوگیری صورت گیرد.

ریاست انسجام مؤسسات غیر دولتی وزارت اقتصاد معتقد است که مؤسسات در کنار سکتور خصوصی و عامه در کشور برای ارایه خدمات به قشر نیازمند و آسیب پذیر از اهمیت زیادی برخوردار اند. فعالیت های آنها می تواند آینده بهتری را برای کشور و شهروندان رقم زند. سهم گیری مؤسسات در پروژه های زیر بنایی، توسعه اجتماعی-اقتصادی نه تنها فرصت خوبی برای جلب کمک های جامعه جهانی است بلکه می توانند سبب ارتقای ظرفیت و ایجاد اشتغال برای افراد مسلکی و کارشناسان داخلی گردند. ریاست انسجام مؤسسات غیر دولتی وزارت اقتصاد تلاش دارد که با هماهنگ نمودن فعالیت های مؤسسات و حل مشکلات آنها، موثریت و نتایج فعالیت مؤسسات را افزایش داده و آنها را به سهم گیری بیشتر در انکشاف افغانستان ترغیب نماید .

ریاست انسجام مؤسسات غیر دولتی، وزارت اقتصاد از مؤسسات که بطور منظم گزارش فعالیت های خویش را ارائه می نمایند قدردانی نموده و از مؤسسات که در ارائه گزارش های خویش تاخیر و یا ارائه نموده اند انتظار دارد که این موضوع را جدی در نظر بگیرند در غیر آن با مؤسساتی که گزارش ارائه نمی دارند برخورد قانونی صورت میگیرد.

۲.۱ اوضاع و شرایط کنونی افغانستان

افغانستان از وضعیت امنیتی و اقتصادی خوبی برخوردار نیست ولی گامهای اساسی جهت تقویت حکومتداری خوب، تحقق عدالت، انکشاف و احیای زیربناها، رشد تعلیم و تربیه، تساوی جنسیتی، اشتغال زایی، توسعه زراعت و کاهش فقر برداشته شده است.

با وجود کاهش کمک های بین المللی در سال های اخیر، هنوز امیدواری های زیادی جهت رشد و انکشاف اقتصادی و ثبات اجتماعی-سیاسی وجود دارد. با کمک جامعه جهانی، حکومت افغانستان اقدامات اساسی در راستای بهبود صحت و دسترسی همگانی به تعلیم و تربیه انجام داده است .

از حکومت موقت تا کنون، سکتور تعلیم و تربیه در افغانستان روند رو به رشدی را پیموده است. تعداد اطفال شامل در مکاتب هر سال بیشتر می شود. بر اساس مصاحبه وزیر معارف، محترم اسدالله حنیف بلخی در فبروری 2016، هم اکنون هشت نیم میلیون طفل که حدود 37 فیصد آنان را دختران تشکیل می دهد، در مکاتب خصوصی و دولتی مصروف تحصیل اند. با یک مقایسه ابتدایی وضعیت فعلی معارف با دوران بعد از سقوط رژیم طالبان در سال 2001 میلادی می توان دریافت که این سکتور رشد خیره کننده ای داشته است .

سکتور صحت از وضعیت مشابه برخوردار است و تلاش های حکومت افغانستان و سرمایه گذاری های هنگفت نهاد های بین المللی و خارجی در این عرصه نتایج ملموس داشته است و نیز دسترسی مردم را به سهولت های صحتی افزایش داده است. هم اکنون در حدود 80 درصد مردم افغانستان به خدمات صحتی دسترسی دارند.

بر اساس گزارش صندوق نفوس سازمان ملل (UNFPA) مرگ و میر مادران از 1600 نفر در هر صد هزار در سال 2002 میلادی به 400 نفر در هر صد هزار نفر در سال 2015 میلادی کاهش یافته است. بر اساس آخرین گزارش بانک جهانی، مرگ و میر نوزادان و کودکان به ترتیب از 165 تن و 257 تن در هر هزار نفر در سال 2002 به 45 تن و 55 تن در سال 2016 میلادی کاهش یافته است .

همچنین پیشرفت های خوبی در عرصه های دیگر چون زراعت و مالداري و حکومتداری خوب صورت گرفته است. در جریان سالهای پسین، حکومت و موسسات بین المللی پروژه های زیر بنایی کوچک و بزرگ زیادی را چون ساخت بند های آب، کانالهای آبیاری و صنعتی سازی زراعت را در سراسر کشور تطبیق نموده اند که می توانند محصولات زراعتی را در آینده افزایش داده و افغانستان را در راه رسیدن به اقتصاد تولیدی یاری رسانند .

در عرصه حکومتداری خوب و ارائه خدمات عامه نیز اقدامات توسط حکومت وحدت ملی و موسسات صورت گرفته اند که شفافیت و حسابدی را در نهاد های عامه افزایش می دهند .

این دستاورد ها، آینده بهتری را برای شهروندان افغانستان نوید می دهند ولی نباید فراموش کرد که هنوز راه درازی در پیش است. در صورت عدم حفاظت و مراقبت، این دستاورد ها شکننده بوده و امکان از بین رفتن آنها وجود دارد. جهت حفظ و مراقبت آنها، موسسات می توانند نقش کلیدی را ایفا نمایند و در راستای تحکیم و توسعه آنها فعالیت نمایند .

هم اکنون بیشتر از دو هزار موسسه داخلی و خارجی در کشور فعالیت دارند و سالانه صد ها میلیون دالر را در عرصه های مختلف به مصرف می رسانند. این فعالیت ها می توانند به عنوان تکمیل کننده فعالیت های حکومت عمل کنند و حکومت افغانستان را در راستای تحقق برنامه های اولویت ملی یاری رسانند.

۳.۱ چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان

چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان (ANPDF) عبارت از پلان استراتژیک پنج ساله برای خود کفایی افغانستان است. این برنامه از سال ۲۰۱۷ میلادی آغاز و تا سال ۲۰۲۱ میلادی ادامه دارد. تحت این برنامه حکومت افغانستان برای رسیدن به اقتصاد پویا و اشتغال زاء، حاکمیت قانون، عدالت و پایان دادن به فساد اداری تلاش می ورزد.

این برنامه بخاطر تبدیل اقتصاد کشور از یک اقتصاد وارداتی و مصرف کننده به اقتصاد صادراتی طراحی گردیده تا دهقانان کوچک و تولیدات بزرگ شهری بتوانند تولیدات خود را به بازار های منطقه ای و جهانی عرضه نمایند. تحت این برنامه، در عرصه های زیربنا، منابع بشری، عرضه خدمات با کیفیت و تکنولوژی سرمایه گذاری های استراتژیک صورت گرفته و این کار توسط یک سیستم منظم و قوی مالی پشتیبانی می گردد تا بتواند سرمایه های لازم را در بخش های مورد ضرورت به مصرف برساند.

همچنان حکومت وحدت ملی به اهداف هفده گانه توسعه پایدار (SDGs) سازمان ملل نیز متعهد است و در راستای رسیدن به آنها نیازمند حمایت، سرمایه گذاری و احیایی سکتورهای مختلف است و در این راستا موسسات داخلی و خارجی می توانند نقش مهمی را ایفا نمایند.

در سال مالی ۱۳۹۵ خورشیدی، تنها موسسات ثبت شده در وزارت اقتصاد بیش از ۸۵۱.۵۹ میلیون دالر را در بخش های مختلف به مصرف رسانیده اند که این مسئله می تواند حکومت افغانستان را در راستایی تحقق اهداف توسعه پایدار و اهداف تعیین شده تحت چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان (ANPDF) یاری رسانند. بناء فعالیت های موسسات در داخل کشور برای مردم افغانستان و حکومت حایز اهمیت است و با مدیریت و نظارت دقیق دولت از آنها، می تواند بخشی از مشکلات اجتماعی-اقتصادی کشور را حل نمایند.

۴.۱ موسسات غیر دولتی (NGOs)

فعالیت موسسات در افغانستان سابقه طولانی دارد و موسسات چون پاملرنه، ایشیا فاوندیشن، هیئت معاونت بین المللی، و یک تعداد دیگر از موسسات در نیمه دهه پنجاه و شصت میلادی فعالیت های خویش را آغاز نمودند. در دهه هشتاد میلادی با اشغال افغانستان توسط شوروی سابق، یک تعداد موسسات فعالیت های خویش را در چوکات برنامه های بشر دوستانه در کمپ های مهاجرین در کشورهای همسایه آغاز نمودند. در اواخر دهه هشتاد این فعالیت ها در داخل کشور گسترش یافت.

بعد از سقوط رژیم طالبان و هم زمان با تشکیل حکومت موقت و تغییر اوضاع سیاسی کشور، زمینه برای فعالیت های بیشتری موسسات داخلی و خارجی فراهم گردید. ده ها سازمان خیریه و موسسات بین المللی به کشور سرازیر شدند، اما با گذشت زمان بعضی از این موسسات دیگر در افغانستان فعالیت ندارند.

حکومت افغانستان فعالیت سازمان های غیر دولتی را پذیرفته است. موسسات می توانند در راستای تحقق اهداف ملی افغانستان با در نظر داشت محدودیت های پولی، مالی و منابع انسانی خویش در کشور فعالیت نمایند. توقع می رود موسسات اهداف و برنامه های خویش را بر اساس اولویت های ملی افغانستان طراحی کرده و سیاست ها و پالیسی های ملی افغانستان را در نظر گیرند.

۵.۱ اهداف کلی این گزارش

این گزارش بخاطر اهداف ذیل تدوین گردیده است:

۱. **تقویت اصل پاسخگویی:** موسسات غیردولتی در شش سکتور (صحت، زراعت، تعلیم و تربیه، مصونیت اجتماعی، زیربنا و حکومتداری خوب) فعالیت می نمایند. در روشنی قانون انجوها، وزارت اقتصاد وظیفه دارد از فعالیت موسسات غیردولتی نظارت نماید. برای این منظور موسسات در هر شش ماه گزارش از فعالیت خویش را به وزارت اقتصاد ارسال می نمایند و وزارت اقتصاد گزارش ها را تحلیل و ذریعه این گزارش توحیدی برای شهروندان و افراد و نهاد های ذی علاقه قابل دستر می سازد. همچنان، تقویت اصل پاسخگویی می تواند در تامین و تقویت شفافیت در فعالیت های موسسات موثر واقع گردد.

۲. **ارایه تصویر کلی از فعالیت های موسسات غیردولتی:** موسسات غیردولتی سالانه میلیون ها دالر در سکتور های مختلف بمصرف می رسانند. نیاز است تا یک تصویر کلی از فعالیت و مصارف موسسات در سطح کشور ارایه گردد تا شهروندان و نهاد های دولتی و غیردولتی از سهم موسسات در تطبیق پروژه ها و بهبود سطح زندگی شهروندان کشور دارند.

۶.۱ روش جمع آوری معلومات

برای تدوین این گزارش از منابع مختلف استفاده شده است. گزارش های ارسال شده موسسات و معلومات جمع آوری شده از ادارات سکتوری. بر اساس معیارهای پذیرفته شده، ریاست انسجام موسسات و فورم های گزارش دهی طرح و ترتیب نموده تا موسسات به سهولت بتوانند گزارش فعالیت ها و لست اموال منقول و غیر منقول را ارایه نمایند. ذریعه این دو فرم موسسات گزارش های خود را در هر سال دوبار به ریاست انسجام فعالیت های موسسات تسلیم می نمایند و وزارت اقتصاد این گزارش ها را جمع آوری و مورد تحلیل و ارزیابی قرار می دهد .

از منابع دیگر چون وزارت مالیه، دیتابیس همکاری تمویل کنندگان (DAD)، صندوق بازسازی افغانستان (ARTF)، ادارات سکتوری همچنان سالنامه اداره محترم احصائیه مرکزی افغانستان، برای تهیه و تنظیم این گزارش استفاده شده است.

بخش دوم

فعالیت ها و مصارف موسسات داخلی و خارجی

۱.۲ مجموع مصارف مؤسسات داخلی و خارجی

مؤسسات غیر دولتی (انجوها) سالانه صد ها میلیون دالر آمریکایی را در سکتور های مختلف به مصرف می رسانند. تعداد پروژه ها و حجم مصارف مؤسسات نشان دهنده نقش مهم آنها در انکشاف و توسعه کشور است .

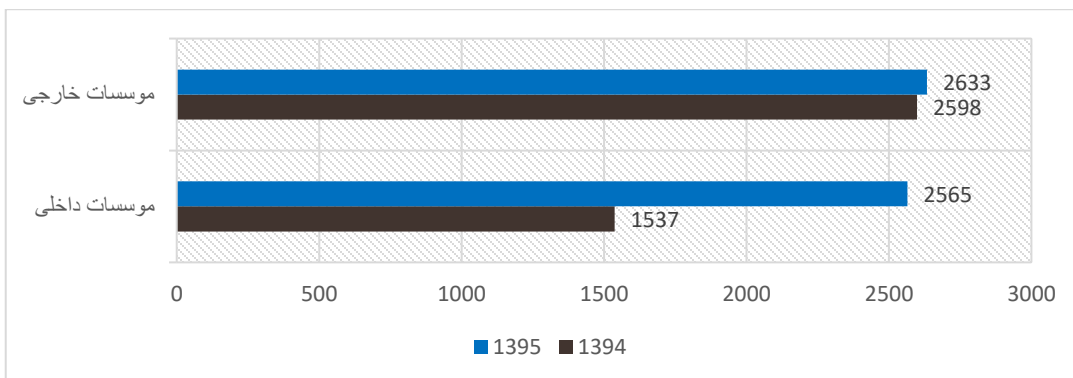
در سال 1395 تعداد 2070 مؤسسه داخلی و خارجی که از آن جمله 1802 داخلی و 268 آن خارجی می باشند.

از مجموع مؤسسات فوق الذکر، تعداد (690) مؤسسه داخلی و (213) مؤسسه خارجی گزارش فعالیت شانرا ارایه داشته اند و بتعداد 289 مؤسسه داخلی و 12 مؤسسه

خارجی گزارش عدم فعالیت شان را به اینریاست ارسال نموده اند. قابل یاد آوریست که در این سال 543 مؤسسه داخلی و 26 مؤسسه خارجی ارایه ننموده اند و تعداد 280 مؤسسه داخلی و تعداد 17 مؤسسه خارجی در حال انحلال می باشد.

در سال مالی 1395 هجری شمسی در مجموع مؤسسات مذکور به تعداد 5198 پروژه را در سطح کشور تطبیق نموده اند. از مجموع این پروژه ها، به تعداد 2633 پروژه توسط مؤسسات خارجی و متباقی به تعداد 2565 دیگر آن توسط مؤسسات داخلی تطبیق گردیده اند.

این در حالیکه در سال مالی 1394 خورشیدی مؤسسات در مجموع به تعداد 4,135 پروژه را در سراسر افغانستان تطبیق نموده بودند که از آن جمله 2,598 پروژه آن توسط مؤسسات خارجی و 1,537 آن توسط مؤسسات داخلی تطبیق گردیده است. مقایسه پروژه های تطبیق شده در این دو سال نشان می دهد که در سال مالی 1395 به تعداد 1063 پروژه بیشتر نسبت به سال قبل تطبیق گردیده است که این افزایش نیز از اثر فعالیت های بیشتری مؤسسات داخلی است.

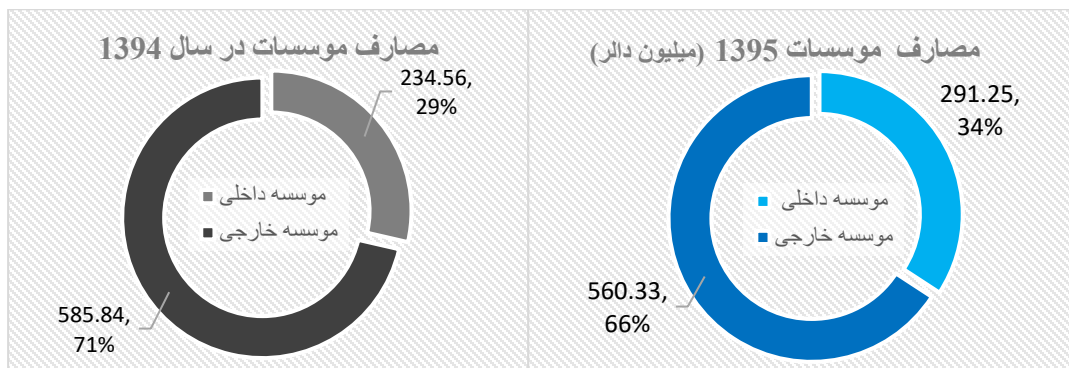
طوریکه در نمودار فوق مشاهده میگردد، تعداد پروژه های مؤسسات داخلی و خارجی در سال مالی 1395 نسبت به سال قبل آن افزایش یافته است ولی افزایش پروژه های مؤسسات خارجی بسیار اندک بوده در حالیکه از مؤسسات داخلی رشد بسیار زیاد داشته است. به نظر می رسد که این روند در آینده ادامه یافته و تعداد مؤسسات داخلی و فعالیت های آنها در کشور توسعه یابند.

بر اساس ارقام حاصله از گزارش های مؤسسات، جمعاً مبلغ **851.59** میلیون دالر در جریان سال مالی 1395 هجری شمسی توسط مؤسسات در افغانستان به مصرف رسیده است، که **206.78** میلیون آن از طریق دولت و مقدار **644.79** میلیون دالر آن از طریق دونه ها بصورت مستقیم تمویل گردیده است. همچنان مقدار **126.10** میلیون آن مصارف اداری و بقیه **725.49** میلیون آن را مصارف پروژوی مؤسسات احتوا می نماید که جزییات بیشتر به تفکیک ولایات و سکتور در ضمیمه گنجانیده شده است.

مبلغ **560.33** میلیون دالر که (66٪) توسط مؤسسات خارجی.

مبلغ **291.26** میلیون دالر که (34٪) توسط مؤسسات داخلی.

در سال مالی 1394 خورشیدی مجموع مصارف مؤسسات **820.4** میلیون دالر بود که از آن جمله **585.84** میلیون دالر آن توسط مؤسسات خارجی و متباقی **234.56** میلیون دالر توسط مؤسسات داخلی به مصرف رسیده بود.

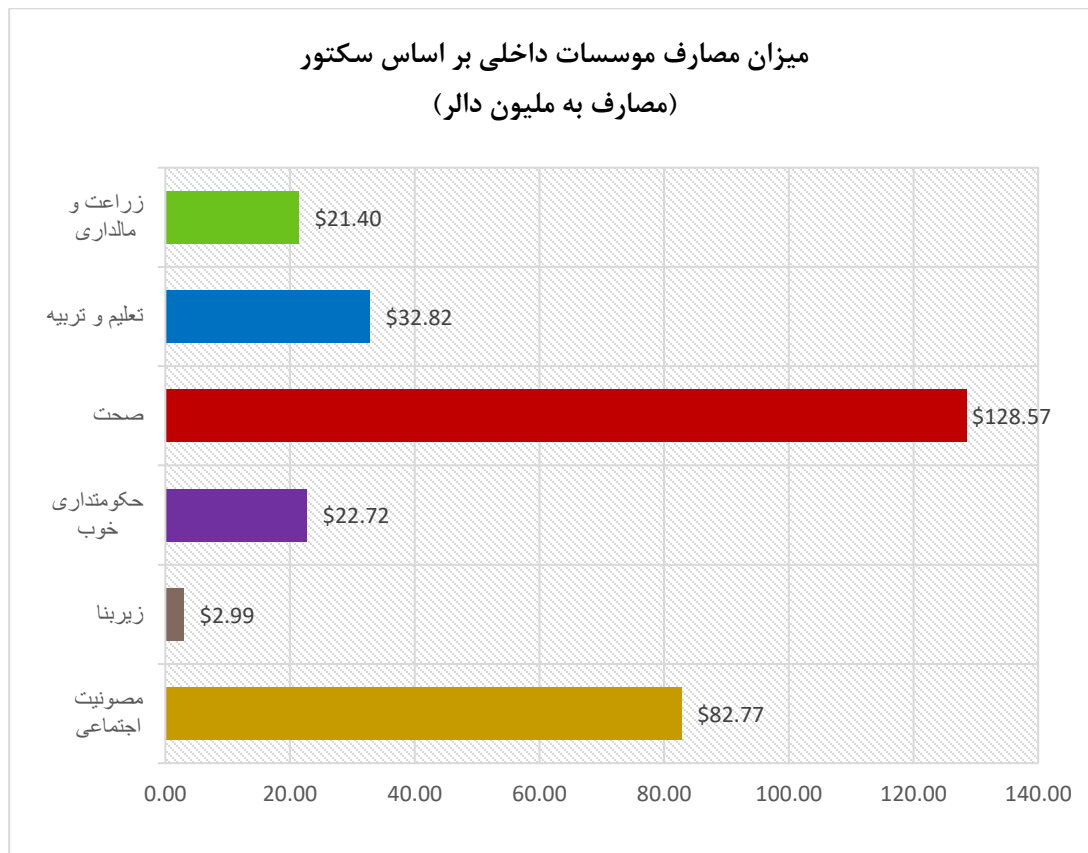

طوریکه در نمودار بالا معلوم می شود، مؤسسات داخلی در 1395 خورشیدی نسبت به سال قبل بودجه بیشتری را به مصرف رسانیده اند.

در سال 1394 هجری شمسی، هزینه مؤسسات داخلی 29٪ مجموع هزینه مؤسسات را در افغانستان تشکیل داده در حالیکه این رقم در سال 1395 هجری شمسی به 34٪ افزایش یافته است که این نشان دهنده افزایش فعالیت های مؤسسات داخلی در افغانستان است. بر عکس، مؤسسات خارجی نسبت به سال گذشته مصارف کمتری داشته اند. سهم آنها از مجموع هزینه مؤسسات خارجی در سال مالی 1394 از 71٪ به 66٪ در سال 1395 کاهش یافته است.

۲.۲ مصارف و تعداد پروژه های موسسات داخلی بر اساس ولایت و سکتور

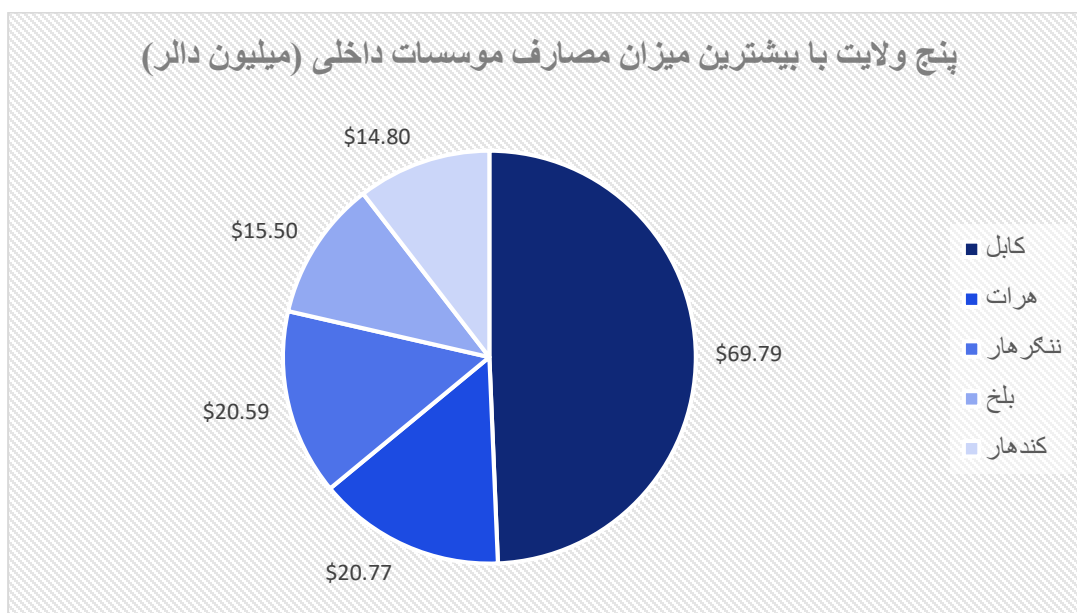
موسسات داخلی در مجموع به تعداد 2565 پروژه را در سراسر کشور در سکتور های مختلف داشته اند که از این تعداد 555 پروژه با مصرف 128.57 میلیون دالر (44٪) در سکتور صحت، 1159 پروژه با مصرف 82.77 میلیون دالر (29٪) در سکتور مصونیت اجتماعی، 51 پروژه با مصرف 2.99 میلیون دالر (1٪) در سکتور زیربنا، 238 پروژه بمصرف 22.72 میلیون دالر (8٪) در سکتور حکومتداری خوب، 388 پروژه با مصرف 32.82 میلیون دالر (11٪) در سکتور تعلیم و تربیه، و سر انجام 174 پروژه با مصرف 21.40 میلیون دالر (7٪) در سکتور زراعت و مالداري بوده اند.

یادداشت: جدول تفصیلی در اخیر گزارش ضمیمه است.

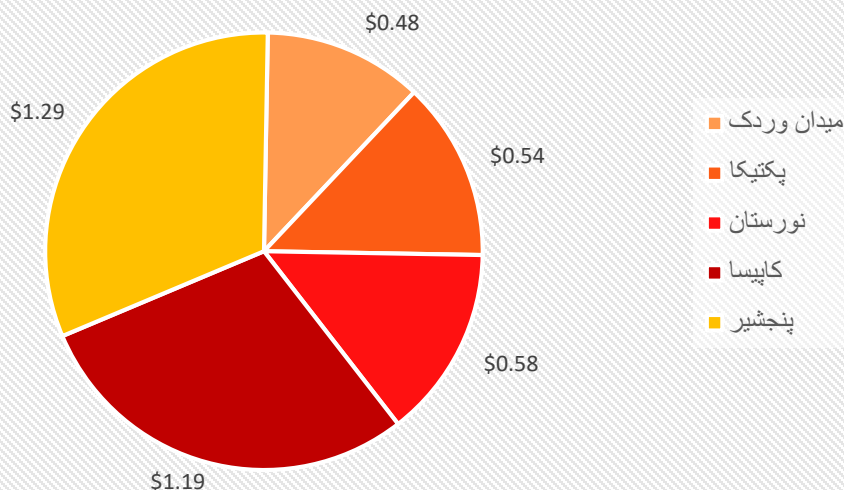
از نظر تعداد پروژه ها در سال مالی 1395، کابل با 615 پروژه بیشترین سهم از پروژه های موسسات داخلی را دارا می باشد. همچنان ولایت های هرات، بلخ، ننگرهار و کندهار هر کدام به ترتیب با 202، 167، 192 و 117 پروژه بعد از کابل بیشترین تعداد پروژه ها را به خود اختصاص داده اند. بر عکس ولایت های پکتیکا با 17 پروژه، سرپل 17 پروژه و پنجشیر با 20 پروژه، نورستان 21 پروژه و بادغیس با 29 پروژه کمترین سهم از پروژه های موسسات داخلی در سال 1395 هجری شمسی را دارا می باشند .

از نظر ارزش مالی پروژه ها، کابل با مبلغ 69.79 میلیون دالر بیشترین میزان مصارف موسسات داخلی را در بین 34 ولایت افغانستان به خود اختصاص داده است و ولایت های هرات، ننگرهار، بلخ و کندهار هر کدام به ترتیب با مبلغ 20.77 میلیون دالر، 20.59 میلیون دالر، 15.5 میلیون دالر و 14.80 میلیون دالر بعد از کابل بیشترین مصرف را داشته اند.

بر عکس، موسسات داخلی کمترین میزان مصارف را در ولایت های میدان وردک، پکتیکا، نورستان، کاپیسا و پنجشیر داشته اند. ولایت میدان وردک تنها با مبلغ حدود 0.48 میلیون دالر و ولایت های پکتیکا، نورستان، کاپیسا و پنجشیر به ترتیب با مبلغ 0.54 میلیون دالر، 0.58 میلیون دالر، 1.19 میلیون دالر و 1.29 میلیون دالر از جمله ولایت های اند که کمترین میزان مصارف موسسات داخلی را در بین 34 ولایت افغانستان به خود اختصاص داده اند.

پنج ولایت با کمترین مصارف موسسات داخلی (میلیون دالر)

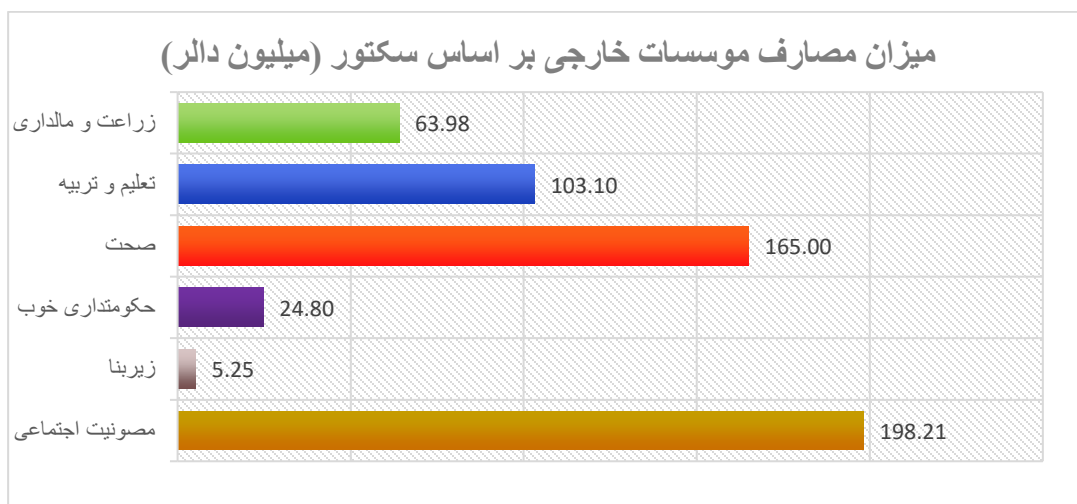

از نظر تعداد پروژه ها بر اساس سکتور، موسسات داخلی بیشترین پروژه ها را در سکتور مصونیت اجتماعی و کمترین پروژه ها را در سکتور زیربنا تطبیق نموده اند. در سکتور مصونیت اجتماعی 1159 پروژه با مبلغ 82.77 میلیون دالر و بر عکس در سکتور زیربنا 51 پروژه با مبلغ 2.98 میلیون دالر توسط موسسات داخلی تطبیق گردیده است. لازم به ذکر است موسسات داخلی بیشترین هزینه را در سکتور صحت (128.56 میلیون دالر) و بیشترین تعداد پروژه های صحتی را نیز در ولایت کابل (72 پروژه با مبلغ 11.11 ملیون دالر) تطبیق کرده اند.

نکته دیگری که قابل توجه است افزایش مجموعی مصارف موسسات داخلی در سال مالی 1395 هجری شمسی است. در سال مالی 1394 خورشیدی موسسات داخلی 234.6 میلیون دالر به مصرف رسانیده بودند در حالیکه مجموع مصارف سال 1395 خورشیدی 291.25 میلیون دالر می شود که حدود 56.65 میلیون دالر بیشتر از سال گذشته است. این مسئله نشان می دهد که موسسات داخلی در جریان سال مالی 1395 هجری شمسی فعالیت های بیشتری داشته و پروژه های بیشتری را تطبیق نموده اند. (برای توضیحات بیشتر به جدول شماره 1 در ضمایم مراجعه شود.)

۳.۲ مصارف و تعداد پروژه های موسسات خارجی بر اساس ولایت و سکتور

در سال مالی 1395 هجری شمسی، موسسات خارجی در مجموع به تعداد 2633 پروژه را با مبلغ 560.33 میلیون دالر در 34 ولایت کشور تطبیق نموده اند که از این تعداد 1186 پروژه به مصرف 198.21 میلیون دالر (35٪) در سکتور مصونیت اجتماعی، 57 پروژه به مصرف 5.25 میلیون دالر (1٪) در سکتور زیربنا، 178 پروژه به مصرف 24.80 میلیون دالر (5٪) در سکتور حکومتداری خوب، 521 پروژه آن با مبلغ 103.1 میلیون دالر (18٪) در بخش تعلیم و تربیه، 342 پروژه آن با مبلغ 63.98 میلیون دالر (11٪) در زراعت و مالداری و همچنین 349 پروژه آن با مبلغ 165 میلیون دالر (30٪) در بخش صحت بوده اند.

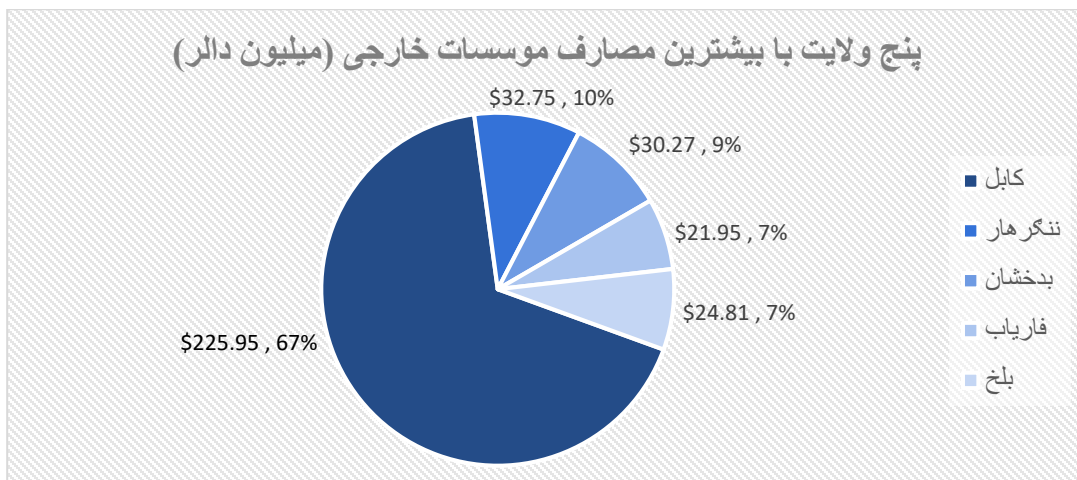

یادداشت: جدول تفصیلی مصارف ولایات در آخر گزارش ضمیمه شده است.

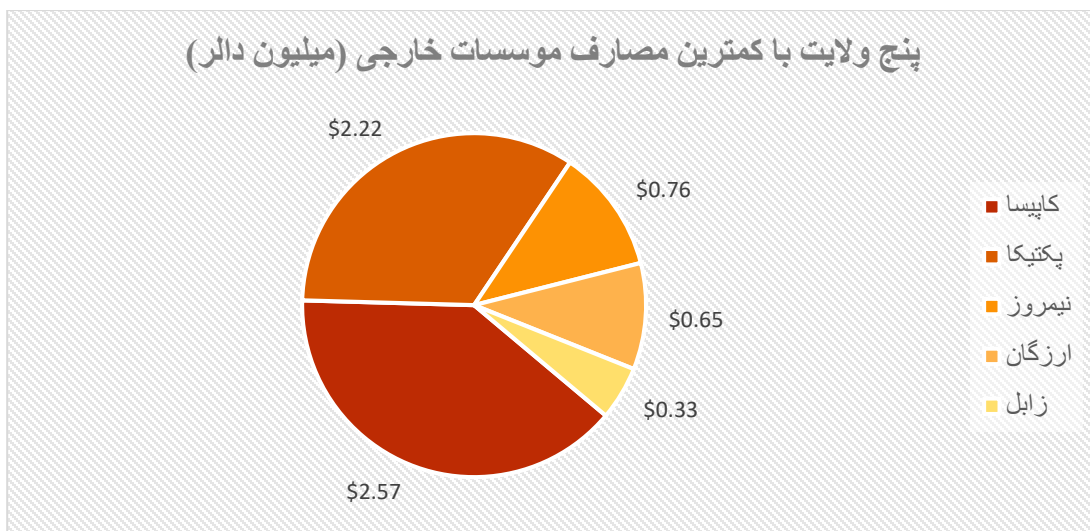
با اینکه موسسات خارجی در تمام ولایت های افغانستان فعالیت داشته اند ولی بیشترین پروژه ها را به ترتیب در ولایت های کابل، ننگرهار، بلخ، و هرات تطبیق کرده اند. کابل با 519 پروژه بیشترین تعداد پروژه های موسسات خارجی را در سال 1395 هجری شمسی در بین 34 ولایت افغانستان به خود اختصاص داده است و ولایت های ننگرهار، بلخ و هرات هریک به ترتیب با 216 پروژه، 164 پروژه و 145 پروژه بعد از کابل قرار دارند .

برعکس، طی این سال، موسسات خارجی کمترین تعداد پروژه ها را در ولایت های زابل، نیمروز، نورستان و ارزگان تطبیق نموده اند. ولایت زابل با 12 پروژه، ولایت نیمروز 14، ولایت نورستان با 16 پروژه و ارزگان با 17 پروژه کمترین تعداد پروژه موسسات خارجی را در بین 34 ولایت افغانستان داشته اند .

از نظر ارزش پروژه ها بر اساس ولایت، بیشترین مصارف موسسات خارجی را ولایت های کابل، ننگرهار، بدخشان، فاریاب و بلخ به خود اختصاص داده اند. موسسات خارجی در مجموع 222.45 میلیون دالر در ولایت کابل، 32.76 میلیون دالر در ولایت ننگرهار و 30.27 میلیون دالر در ولایت بدخشان به مصرف رسانده اند.

بر عکس کمترین میزان مصارف موسسات خارجی را ولایت های زابل، ارزگان، نیمروز، پکتیکا و کاپیسا به خود اختصاص داده اند. در ولایت زابل تنها 0.33 میلیون دالر، ارزگان 0.65 میلیون دالر و ولایت نیمروز 0.76 میلیون دالر توسط موسسات خارجی به مصرف رسیده است.

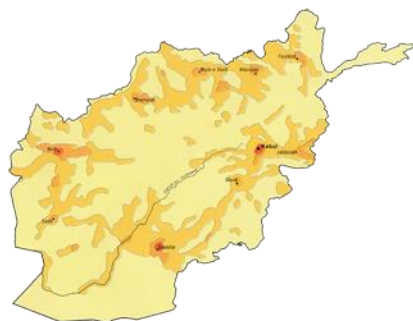
از نظر تعداد پروژه ها بر اساس سکتور، موسسات خارجی بیشترین پروژه ها را در سکتور مصونیت اجتماعی و کمترین پروژه ها را در سکتو زیربنا تطبیق نموده اند. در سکتور مصونیت اجتماعی 1186 پروژه با مبلغ مجموع 198.21 میلیون دالر و در سکتور زیربنا 57 پروژه با مبلغ 5.25 میلیون دالر توسط موسسات خارجی تطبیق گردیده است. لازم به ذکر است موسسات خارجی بیشترین هزینه را در سکتور مصونیت اجتماعی و بیشترین تعداد پروژه ها را نیز در ولایت کابل در این سکتور داشته اند.

همانطوریکه ذکر گردید، موسسات خارجی بیشترین مصارف را در تعداد اندک از ولایات که نسبتا دارای امنیت بهتر اند چون کابل، ننگرهار، بلخ، فاریاب، هرات و بدخشان تطبیق نموده اند. در مجموع مصارف موسسات خارجی در ولایت های مذکور بیشتر از مجموع مصارف متباقی ولایت های دیگر کشور است.

ولی دیده می شود که موسسات خارجی در مقایسه با سکتور های دیگر کمترین پول را در بخش سکتور زراعت و مالداري هزینه نموده اند. این نشان می دهد که سکتور زراعت و مالداري نسبت به سکتور های دیگر کمتر مورد توجه موسسات قرار گرفته است در حالیکه بخش مهم اقتصاد افغانستان را سکتور زراعت تشکیل می دهد. (برای توضیحات بیشتر به جدول شماره 2 در ضمایم مراجعه شود.)

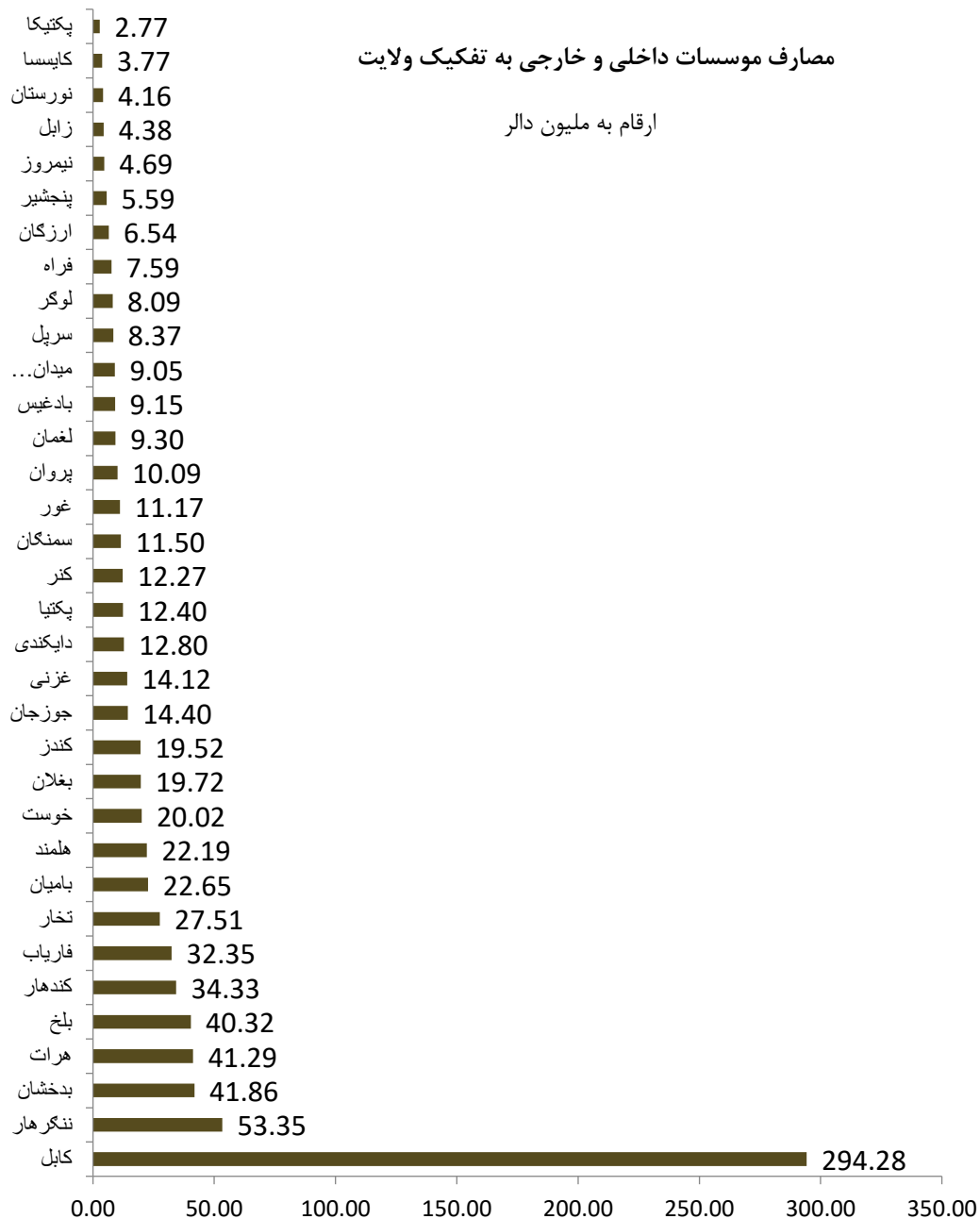
۴.۲ مصارف و تعداد پروژه های موسسات داخلی و خارجی بر اساس ولایات

در سال مالی 1395، موسسات داخلی و خارجی بیشترین تعداد پروژه ها را در ولایت های کابل، ننگرهار و هرات داشته اند. ولایت کابل با 1134 پروژه بیشترین تعداد پروژه های موسسات را در بین 34 ولایت افغانستان به خود اختصاص داده است و ولایت های ننگرهار و هرات به ترتیب بعد از کابل قرار گرفته اند. طوریکه کمترین تعداد پروژه ها را موسسات داخلی و خارجی در ولایت های زابل، پکتیکا، نیمروز، نورستان و پنجشیر داشته اند.

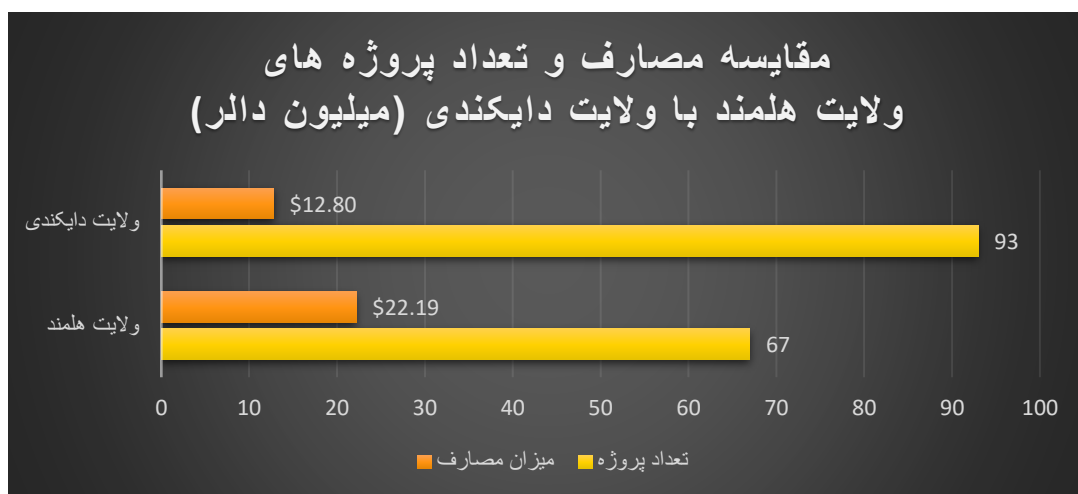
مصارف موسسات داخلی و خارجی به تفکیک ولایت

ارقام به میلیون دالر

باید یادآور شد که تعداد پروژه لازم به معنی بالا و پایین بودن مصارف موسسات نیست. پروژه های موسسات از نظر حجم و کمیت مختلف بوده که در میزان مصارف تغییرات به وجود آورده اند. در بعضی ولایت ها با اینکه تعداد پروژه ها اندک بوده ولی به سبب حجم پروژه، پول بیشتری به مصرف رسیده است.

مثلاً اگر ولایت های دایکندی و هلمند را با هم مقایسه کنیم دیده می شود که موسسات در ولایت دایکندی 93 پروژه و در ولایت هلمند 67 پروژه در سال 1395 هجری شمسی داشته اند. ولی ارزش 93 پروژه دایکندی به اندازه چیزی بیشتر از نصف ارزش 67 پروژه هلمند می باشد. مجموع هزینه های پروژه های دایکندی 12 میلیون و هشت صد هزار دالر است درحالیکه مجموع هزینه های ولایت هلمند 22 میلیون و 19 هزار دالر است. چنین مسئله را می توان در بسیاری از ولایت های دیگر نیز مشاهده نمود.

۵.۲ مصارف موسسات داخلی و خارجی برای هر نفر

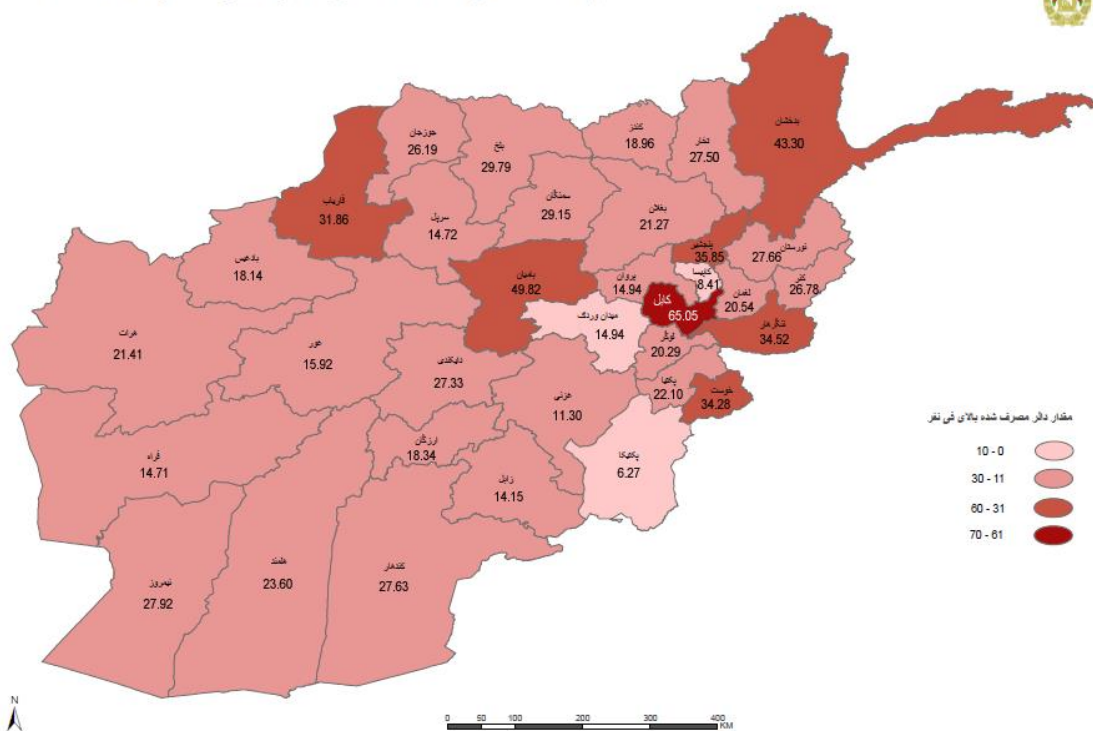
تمام ارقام که در رابطه با نفوس 34 ولایت افغانستان در این گزارش استفاده شده است بر گرفته از آمار احصائیه مرکزی افغانستان در سال 1395 هجری شمسی است. طبق معلومات جمع آوری شده، در مجموع در ازای هر شهروند افغانستان، موسسات داخلی و خارجی در حدود 28.92 دالر به مصرف رسانده اند.

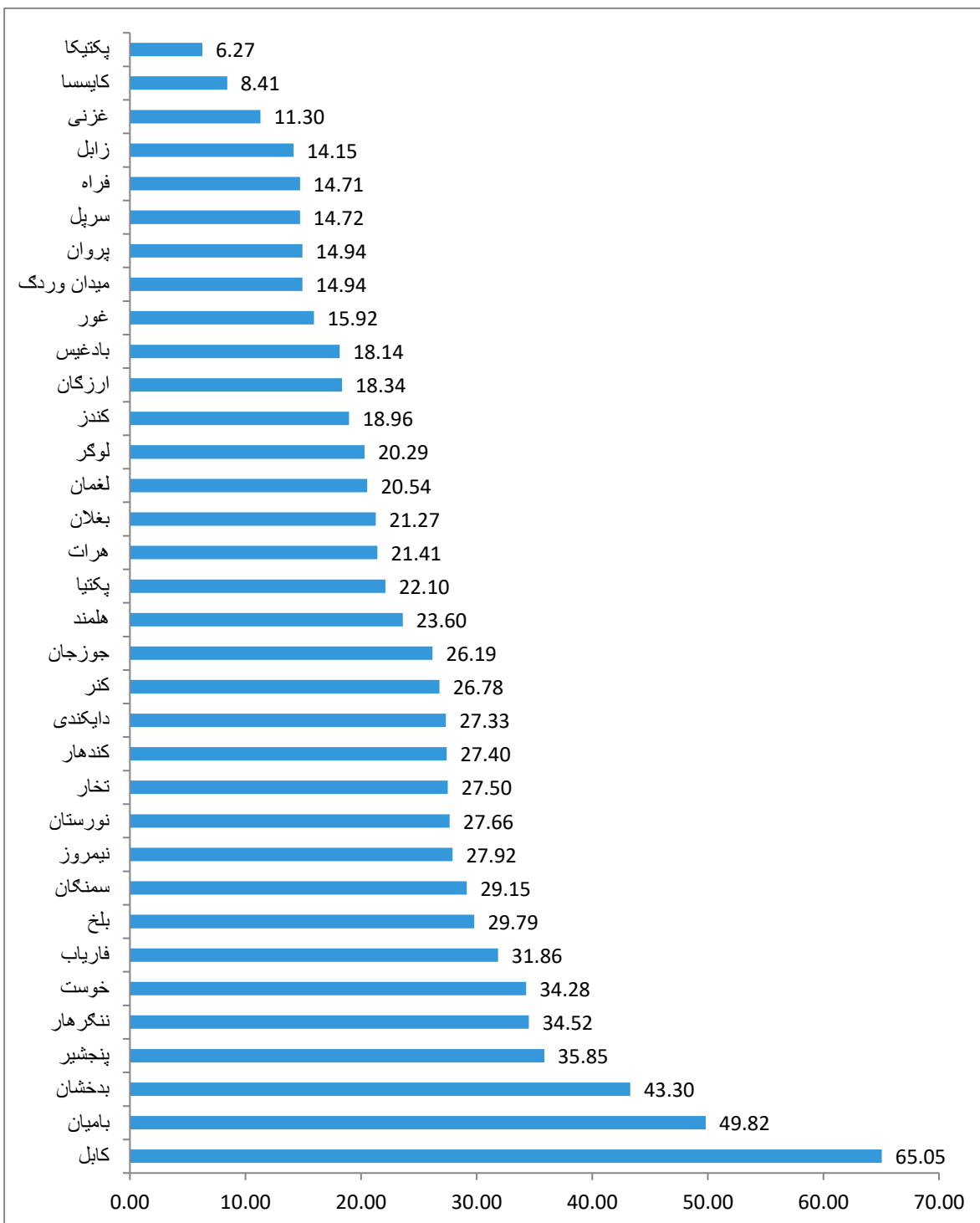
در ولایت کابل به ازایی هر نفر 65.05 دالر به مصرف رسیده است و بعد از آن ولایت های بامیان، بدخشان و پنجشیر هریک به ترتیب با مصرف 49.82، 43.3 و 35.85 دالر بیشترین مصرف فی نفر را در بین 34 ولایت افغانستان داشته اند.

بر عکس کمترین مصرف فی نفر را ولایت پکتیکا داشته است. این ولایت تنها با مصرف 6.27 دالر فی نفر کمترین میزان مصارف موسسات را در بین 34 ولایت افغانستان به خود اختصاص داده است. ولایت های کاپیسا، غزنی و زابل هریک با مصرف 8.41 دالرفی نفر، 11.30 دالر فی نفر و 14.15 دالر فی نفر نیز در سطح کمترین مصرف به اساس فی نفر قرار دارند.

حجم مصارف مجموعی موسسات غیر دولتی خارجی و داخلی بالای فی نفر به تفکیک ولایات

از نقشه فوق پیداست که مصارف موسسات بر اساس فی نفر نسبت به تقسیم بندی ها بر اساس ولایت وضعیت بهتری دارد. به عبارت دیگر، با اینکه مصارف موسسات از ولایت به ولایت و از سکتور به سکتور تفاوت چشمگیر دارد ولی تقسیم وضعیت بندی بر اساس فی نفر نسبتاً خویتر به نظر می رسد. طوریکه دیده می شود تعداد کمی از ولایت ها دارای کمترین و یا بیشترین مصرف بوده در حالیکه بخش اعظم ولایت های از شرایط یکسان بر خوردارند. (برای توضیحات بیشتر به جدول شماره 4 مراجعه شود).

۶.۲ مصارف و تعداد پروژه های مؤسسات بر اساس سکتور

در سال مالی 1395 هجری شمسی، مؤسسات داخلی و خارجی در شش سکتور، صحت، تعلیم و تربیه، زراعت آبیاری و مالداري، مصونیت اجتماعی، زیربنا و حکومتداری خوب فعالیت نموده اند.

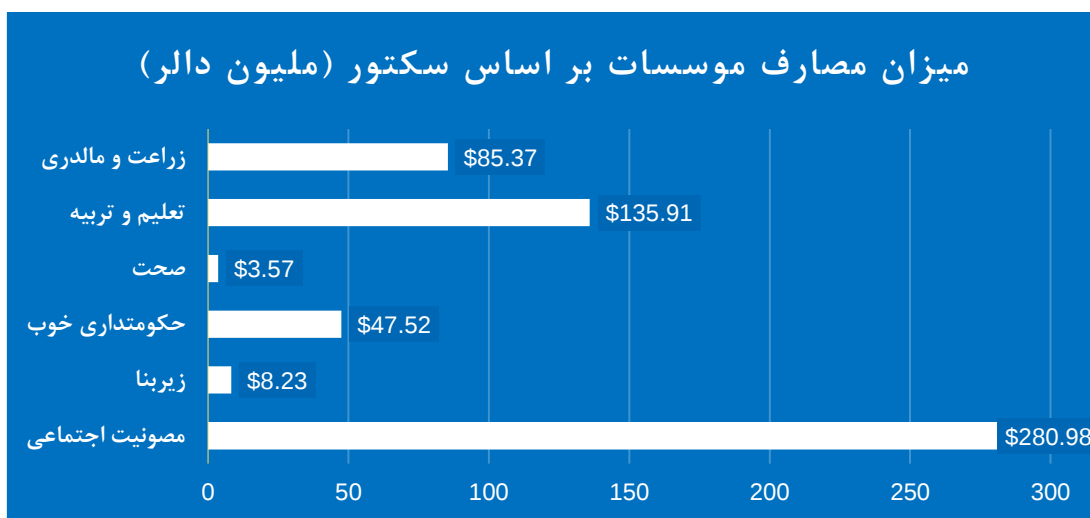
مؤسسات در مجموع در سکتور مصونیت اجتماعی به تعداد 2345 پروژه را با مبلغ 280.98 میلیون دالر که 32.9% کل مصارف مؤسسات داخلی و خارجی را تشکیل می دهد تطبیق نموده اند. در سکتور زیربنا به تعداد 108 پروژه را با مبلغ 8.23 میلیون دالر که 1% کل مصارف مؤسسات داخلی و خارجی را تشکیل می دهد تطبیق نموده است.

در سکتور حکومتداری خوب جمعاً تعداد 416 پروژه با مبلغ 47.52 میلیون دالر که 5.6% را تشکیل می دهد تطبیق نموده است.

در سکتور صحت به تعداد 904 پروژه با مبلغ 293.57 میلیون دالر که 34.5% مصارف مؤسسات داخلی و خارجی را تشکیل می دهد تطبیق نموده اند.

در سکتور تعلیم و تربیه 909 پروژه را مبلغ 135.91 میلیون دالر که 16% کل مصارف مؤسسات داخلی و خارجی را تشکیل می دهد تطبیق نموده اند.

و سر انجام، در سکتور زراعت، آبیاری و مالداري به تعداد 516 پروژه را با مبلغ 85.37 میلیون دالر که تنها 10% کل مصارف مؤسسات داخلی و خارجی را تشکیل می دهد تطبیق نموده اند.

د افغانستان لویا
پرمختیا موسسه (AADA)

روغتون

۷.۲ وضعیت، فعالیت ها و مصارف در سکتور صحت

وضعیت و اهمیت سکتور صحت در افغانستان

با وجود که سکتور صحت با مشکلات فراوان مواجه است ولی نمی توان رشد سریع آنرا در سالهای اخیر نادیده گرفت. اکنون بخش اعظم شهروندان به خدمات صحتی دسترسی دارند، مرگ و میر مادران چند برابر کاهش یافته و امید به زندگی در میان شهروندان افغانستان نیز افزایش را نشان می دهد.

در سال 2002 میلادی، فقط 10 فیصد مردم افغانستان به خدمات صحتی دسترسی داشتند که اکنون بنابر آخرین گزارش وزارت صحت عامه افغانستان به 80 فیصد رسیده است. همچنین مرگ و میر مادران قابل ملاحظه ای را نشان می دهد. مطابق گزارش صندوق نفوس سازمان ملل (UNPFA) مرگ و میر مادران هم از 1600 نفر در هر صد هزار در سال 2002 میلادی به 400 نفر در هر صد هزار نفر در سال 2015 میلادی کاهش یافته است.

هم چنین بر اساس آخرین گزارش بانک جهانی از نظر شاخص های صحت، افغانستان در وضعیت خیلی بهتری نسبت به کشورهای از نظر اقتصادی شبه افغانستان قرار دارد. بر اساس این گزارش میزان مرگ و میر نوزادان از 107 در هر 1000 تن در سال 2002 میلادی به 55 نفر در هر 1000 تن در سال 2016 میلادی کاهش یافته است که رشد بسیار خوبی را نشان می دهد.

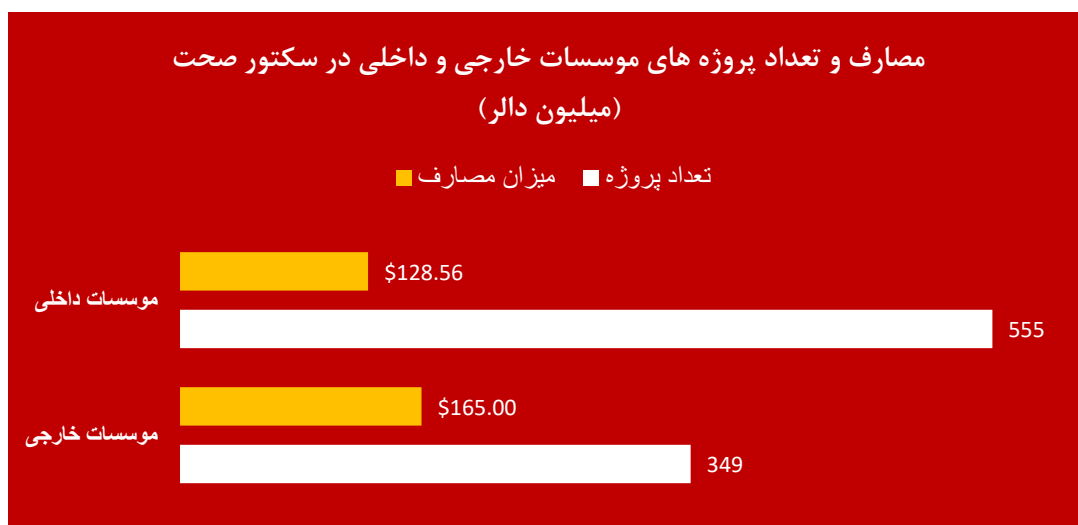
ولی در عین حال نباید فراموش کرد که این سکتور با چالش های زیادی مواجه است. کیفیت پایین خدمات صحتی باعث شده است که سالانه میلیون افغانی جهت تداوی و درمان مریضان از کشور خارج شود. در ضمن خصوصی سازی این سکتور باعث کمبود منابع بشری در شفاخانه های دولتی شده است. جهت بدست آوردن پول بیشتر که از سوی شفاخانه های خصوصی پرداخت می گردد سبب گردیده تا داکتران در سکتور خصوصی جذب شوند. مردم از هزینه گزاف در مراکز صحتی خصوصی، نبود کیفیت و پایین بودن خدمات صحتی در مراکز صحتی دولتی شکایت دارند.

مؤسسات و نهاد های بین المللی بزرگترین سهم در رشد خدمات صحتی در کشور داشته اند. سالانه صد های میلیون دالر از طرف مؤسسات و نهاد های بین المللی در بخش های گوناگون صحت سرمایه گذاری می شود. مؤسسات داخلی و خارجی ثبت شده در وزارت اقتصاد در سال 2016 میلادی مبلغ 284 میلیون دالر به مصرف رسانده اند.

فعالیت های انجام شده در سکتور صحت

در سال 1395 هجری شمسی، موسسات پروژه های متنوع در تمام ولایت های افغانستان در سکتور صحت داشته اند که تعداد 555 پروژه توسط موسسات داخلی و 349 پروژه توسط موسسات خارجی در این سکتور تطبیق گردیده است. هزینه مجموع این پروژه ها به مبلغ 293.57 میلیون دالر می رسد که 34.5٪ کل مصارف موسسات داخلی و خارجی را در سال 1395 در افغانستان در بر می گیرد. از مبلغ مذکور 165 میلیون دالر آن توسط موسسات خارجی و 128.56 میلیون آن توسط موسسات داخلی به مصرف رسیده است. از جمله مصارف موسسات در سکتور صحت، مقدار 115.27 میلیون دالر از طریق دولت و 178.32 میلیون آن از طریق دونه ها بصورت مستقیم تمویل گردیده است.

از مجموع مصارف موسسات در سکتور صحت، مقدار 266.4 میلیون دالر مصارف پروژی و مقدار 27.19 میلیون دالر مصارف اداری موسسات را تشکیل می دهد.

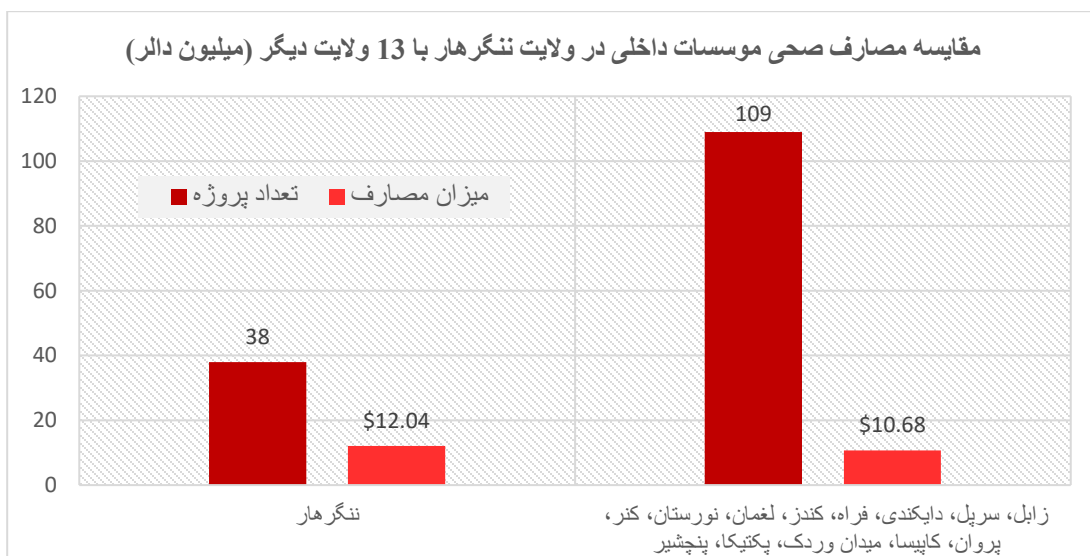
پروژه ها و مصارف موسسات داخلی

موسسات داخلی بیشترین پروژه صحتی را در ولایت های کابل، ننگرهار و کندهار داشته اند. ولایت کابل با میزبانی 72 پروژه صحتی بیشترین تعداد پروژه های موسسات داخلی را در بین 34 ولایت افغانستان به خود اختصاص داده است. ولایت های ننگرهار و کندهار هریک با 38 پروژه و 31 پروژه به ترتیب بعد از کابل در رده های دوم و سوم قرار گرفته اند.

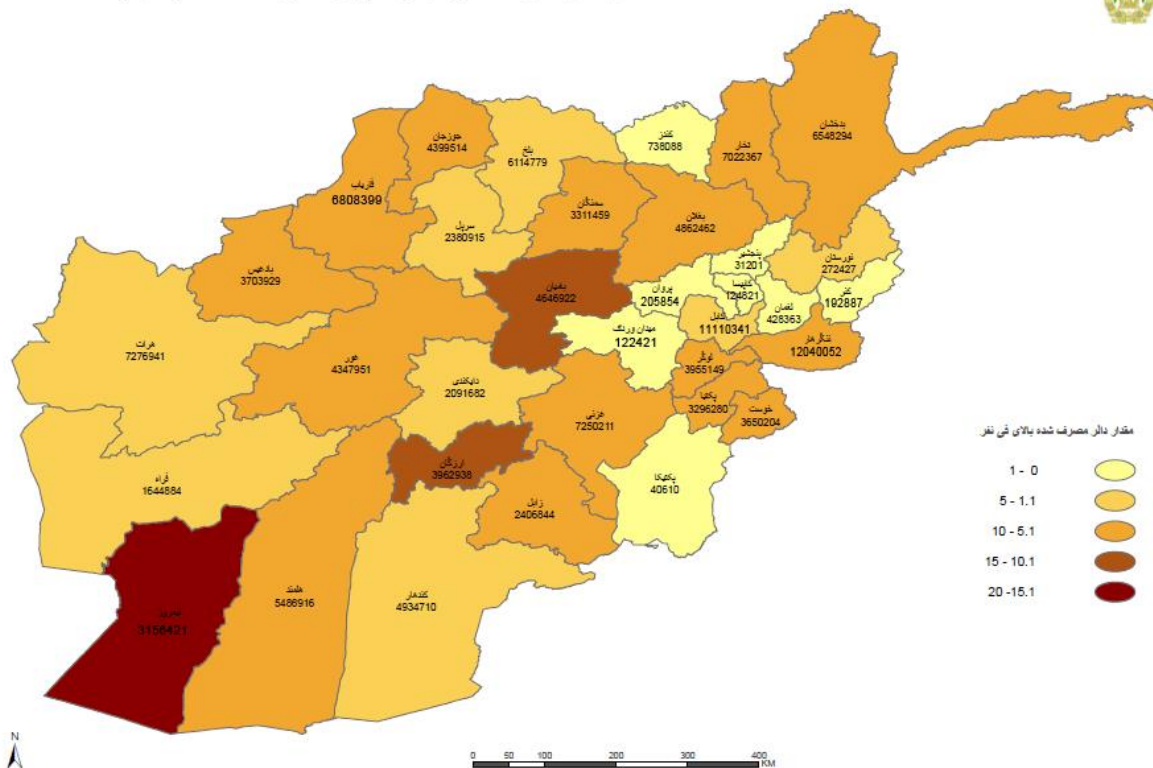
بر عکس، ولایت های پکتیکا و سرپل هر کدام با 4 پروژه و ولایت های پنجشیر و کاپیسا هر یک با 4 پروژه کمترین تعداد پروژه های صحتی موسسات داخلی را به خود اختصاص داده اند.

از نظر میزان مصارف و حجم پروژه موسسات داخلی، ولایت کابل را پشت سر گذاشته است. مجموع هزینه پروژه های صحتی موسسات داخلی در ولایت ننگرهار 12.04 میلیون دالر بوده که در مقایسه با کابل (11.1 میلیون دالر) حدود (0.94) میلیون دالر بیشتر است. در حالیکه مجموع هزینه پروژه های صحتی موسسات داخلی در 13 ولایت دیگر یعنی زابل، سرپل، دایکندی، فراه، کندز، لغمان، نورستان، کنر، پروان، کاپیسا، میدان وردک، پکتیکا و پنجشیر مبلغ 10 میلیون 681 هزار دالر است که باز هم 1.36 میلیون دالر کمتر از هزینه پروژه های صحتی ولایت ننگرهار است.

در نمودار ذیل میزان مصارف موسسات داخلی در ولایت ننگرهار با 13 ولایت دیگر که کمترین میزان مصارف را در سکتور صحت داشته اند مقایسه شده است. طوریکه دیده مصارف موسسات داخلی در ولایت ننگرهار بیشتر از مجموع هزینه پروژه های صحتی 13 ولایت دیگر است.

طوریکه در نمودار دیده می شود، میزان مصارف موسسات داخلی بر اساس فی نفر در ولایت ننگرهار بیشتر نیست بلکه ولایت های نیمروز، ارزگان و بامیان بیشترین مصرف فی نفر را داشته اند. چیزی دیگریکه در نقشه دیده می شود این است موسسات داخلی در سکتور صحت در تمام ولایت های افغانستان فعالیت داشته و مصارف شان هم نسبتا به شکل متوازن تری صورت گرفته است. غیر از چند ولایت محدود که کمترین و یا بیشترین مصارف را داشته اند، مصارف در اکثر ولایت ها تفاوت چندانی زیادی از هم دیگر نداشته اند.

در سال مالی 1394 خورشیدی، موسسات داخلی در سکتور صحت جمعا به تعداد 301 پروژه را با مبلغ بیش از 108 میلیون دالر تطبیق نمودند که 246 پروژه کمتر نسبت به سال مالی 1395 خورشیدی می باشد. به عبارت دیگر، با مقایسه فعالیت های موسسات داخلی در این دو سال می توان نتیجه گرفت که فعالیت های موسسات داخلی در بخش صحت افزایش یافته است.

پروژه ها و مصارف موسسات خارجی

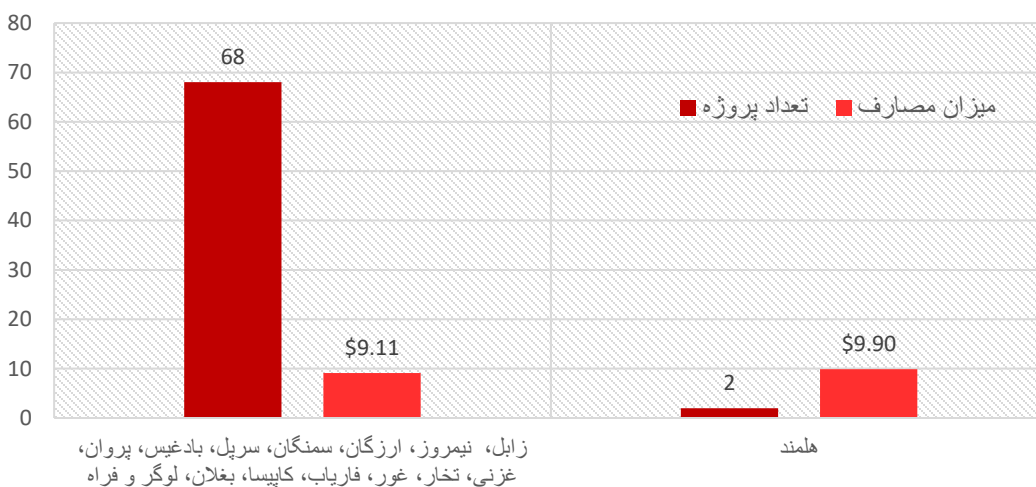
موسسات خارجی بیشترین تعداد پروژه های صحتی را در ولایت های کابل، هرات و ننگرهار و بر عکس کمترین تعداد پروژه را در ولایات زابل، سرپل، ارزگان، نیمروز و سمنگان داشته اند. ولایت کابل با 75 پروژه بیشترین تعداد پروژه های صحتی موسسات خارجی را در بین 34 ولایت افغانستان به خود اختصاص داده است. ولایت های هرات با 23 پروژه و ننگرهار با 21 پروژه در سال 1395 هجری شمسی بعد از کابل قرار گرفته اند.

در حالیکه در ولایت های زابل و نیمروز هیچ پروژه توسط موسسات خارجی تطبیق نگردیده و ولایت سرپل یک پروژه و ولایت ارزگان و سمنگان هرکدام فقط دو پروژه از موسسات خارجی دریافت نموده اند.

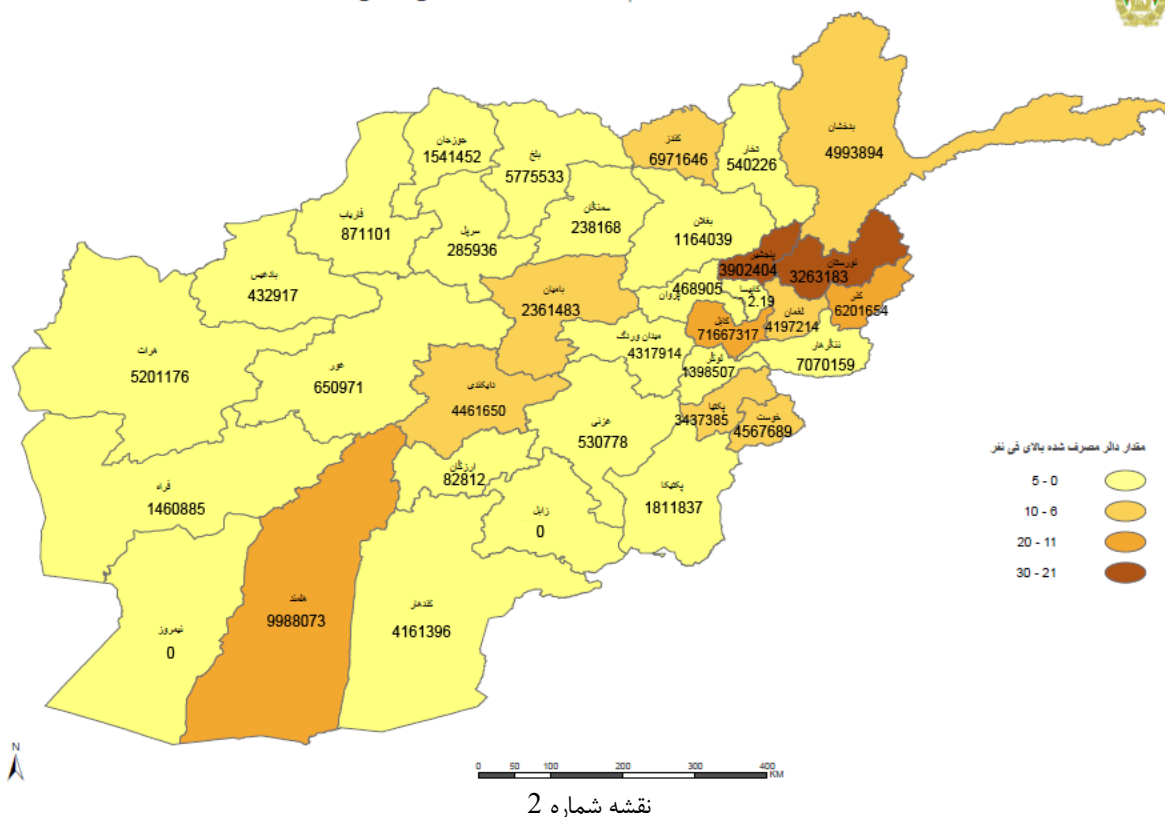
ولی بازهم باید خاطر نشان ساخت که تعداد پروژه ها حتما به معنی مصارف بیشتر نیست. بطور مثال در ولایت هلمند فقط دو پروژه صحتی توسط موسسات خارجی تطبیق گردیده که این دو پروژه مبلغ 9.9 میلیون دالر هزینه برداشته است و این ولایت بعد از کابل بیشترین میزان مصارف سکتور صحت را به خود اختصاص داده است.

طوریکه در نمودار زیر دیده می شود، هزینه تنها دو پروژه صحتی این ولایت بیشتر از 68 پروژه صحتی در ولایت های زابل، نیمروز، ارزگان، سمنگان، سرپل، بادغیس، پروان، غزنی، تخار، غور، فاریاب، کاپیسا، بغلان، لوگر و جوزجان است.

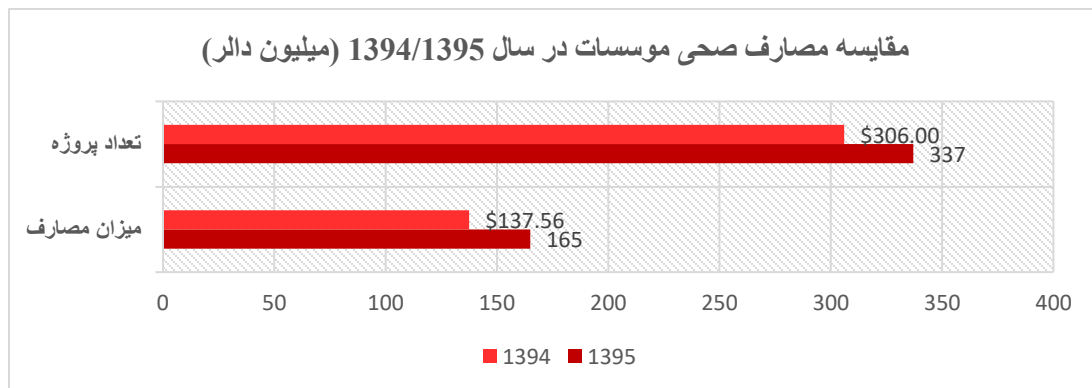
مقایسه مصارف و تعداد پروژه های صحتی موسسات خارجی در ولایت هلمند با 15 ولایت دیگر
(ملیون دالر)

از نقشه مصارف موسسات خارجی برای هر نفر بر می آید که مصارف به شکل بسیار نامتوازن صورت گرفته است. بخش اعظم مصارف به چند ولایت محدود گردیده و اکثر ولایت ها مصرف کمی داشته اند. بیشترین مصرف فی نفر در ولایت های نورستان و پنجشیر صورت گرفته است.

نظر به گزارش در سال مالی 1394 هجری شمسی، موسسات خارجی در مجموع 306 پروژه صحتی را با مبلغ حدود 137.55 میلیون دالر و در سال 1395 موسسات خارجی 349 پروژه با مبلغ 165.43 میلیون دالر تطبیق نموده اند. مقایسه این دو سال نشان می دهد که موسسات خارجی نسبت به سال قبل فعالیت های بیشتری در سکتور صحت داشته اند.

در سکتور صحت، موسسات داخلی و خارجی برنامه های وسیع را در بخش های مختلف تطبیق نموده اند که شامل تعلیمات صحتی، اعمار کلینیک ها، ارائه خدمات صحتی از طریق شفاخانه ها، توزیع ادویه و لوازم طبی، حفظ الصحه محیطی، تداوی امراض ساری و مزمن، تربیه نرس و قابله ها، توزیع مواد برای اطفال سوء تغذیه ، تطبیق واکسیناسیون اطفال، عرضه

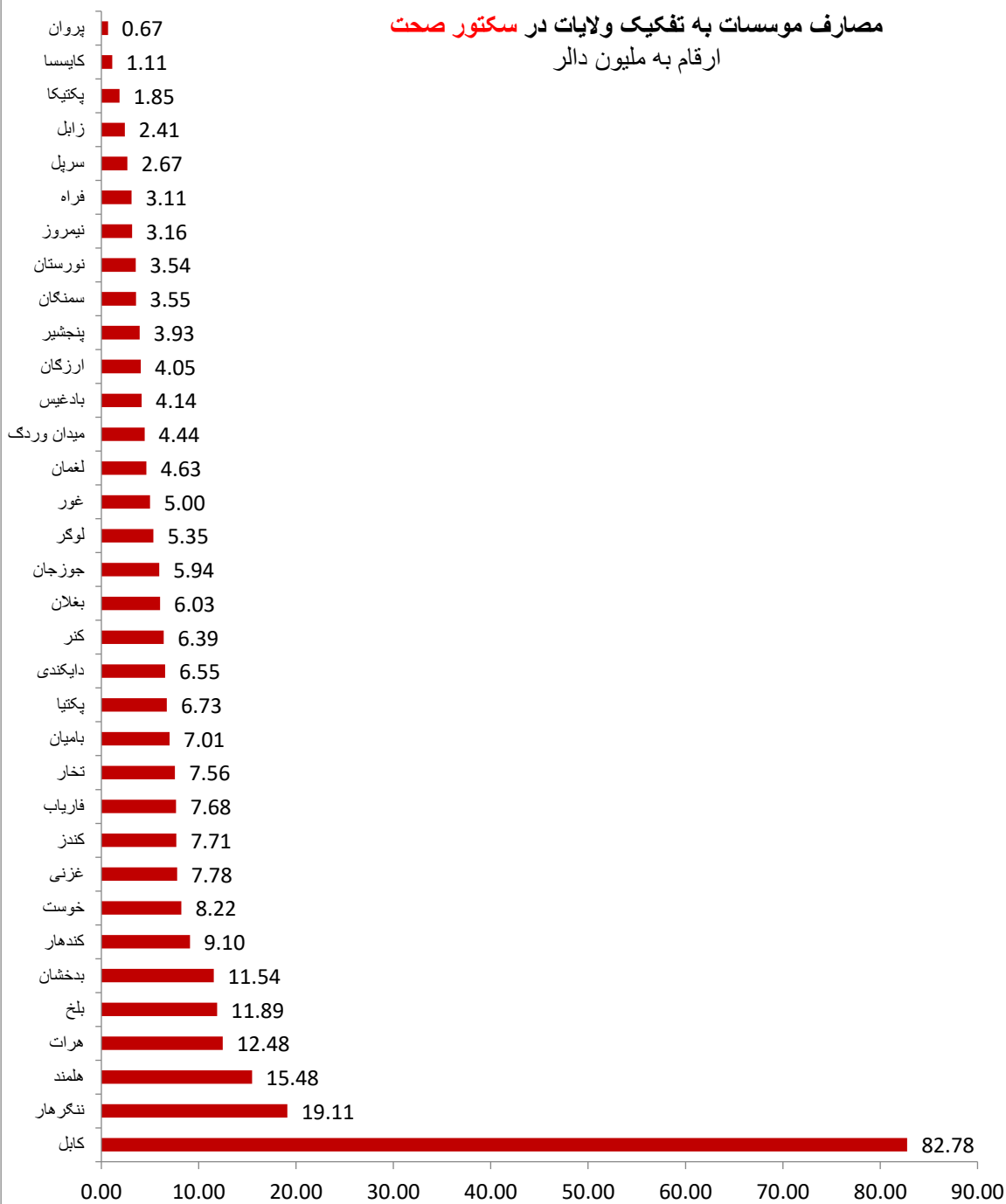

خدمات باکیفیت طبی، کنترل امراض ملاریا و توبرکلوز، مراقبت های صحتی و روانی، باز توانایی شفاخانه های دولتی، تداوی معتادین مواد مخدر، حمایه طفل و مادر و غیره می باشند.

در این زمینه می توان از چند موسسه فعال در افغانستان نام برد. بطور مثال در سال مالی 1395 خورشیدی، موسسه هلت نت (Health Net) به تعداد 15 پروژه در بخش های تغذیه و افزایش معلومات صحتی زنان در ولایت های مختلف تطبیق نموده است. تحت این پروژه ها، 96709 شاگرد مکاتب مختلف مواد غذایی دریافت نمودند، به 1500 قضیه خشونت علیه زنان رسیدگی صحتی صورت گرفته است، ماهانه بطور میانگین 6500 مریض داخل بستر تداوی شده و به تعداد 38886 نفر سراپا معاینه شده اند و نیز جهت جلوگیری از امراض مختلف 7459 پشه خانه به فامیل ها توزیع گردیده است.

همچنین موسسه لپکو (LEPCO) که در بخش کنترل و تداوی جزام و توبرکلوز فعالیت می کند به تعداد 646 مریض مبتلا به بیماری تو برکلوز، 22 مریض مبتلا به جزام و 2300 نفر دیگر که از بیماری های مختلف دیگر رنج می بردند در سال مالی مذکور مورد تداوی قرار داده است. این سلسله فعالیت ها تاثیرات مثبت روی زندگی شهروندان افغانستان می گذارد و بدون شک وضعیت صحت بطور عموم بهبود می یابد.

مصارف موسسات به تفکیک ولایات در **سکتور صحت**
ارقام به ملیون دالر

جزئیات فعالیت های عمده موسسات در سکتور صحت در جریان سال ۱۳۹۵

ارایه خدمات اساسی طبی

تطبیق تعداد 431 پروژه در قسمت خدمات اساسی طبی به ارزش 231.15 ملیون دالر. (مریضان سراپا، تشخیص معاینه و تداوی مریضان، مشاوره های روانی و قایه ها امراض ساری، تداوی اطفال و زنان، نسایی ولادی، جراحی مریضان، تداوی واقعات عاجل، و قایه و تداوی سوتغذی اطفال و زنان، تشخیص، تداوی و و قایه مرض ایدز و سایر خدمات).

تربیه نرس قابله

- تطبیق تعداد 51 پروژه تربیه نرس
- تربیه بیشتر از 452534 اشخاص.

آگاهی های صحی

- تعداد 113 پروژه آگاهی دهی صحی (در بخش های واکسیناسیون های مختلف بالاخص پولیو، اضرار مواد مخدر، حفظ الصحه محیطی، حفظ الصحه شخصی و مشوره های روانی).
- تعداد 459384 اشخاص نیازمند مستفید گردیدند.

تداوی و باز توانی معتادین

- تطبیق 55 پروژه تداوی معتادین
- تعداد 183963 تن مستفید گردیدند.

سروی، تحقیقات، مطالعات و نظارت

- تطبیق 91 پروژه سروی امراض (سؤتغذی اطفال و زنان، وضع صحی زنان حامله، تحقیق انواع امراض خون، تحقیق و ارزیابی استفاده از و رنگ ORS، مطالعه رفتار و استفاده از برنامه تنظیم خانواده).
- تعداد 269122 تن بطور مستقیم مستفید گردیدند.

باز توانی و ساخت اعضا برای معیوبین

- تطبیق تعداد 14 پروژه باز توانی معلولین و ساخت اعضا
- تعداد 41076 تن نیازمند مستفید گردیده اند.
- ارتقای ظرفیت پرسونل صحی که به تعداد 50 نفر از داکتران و قابله ها از آموزش های مسلکی مستفید شدند.
- آموزش 135 نفر از داکتران در کشور
- آموزش 60 تن از علمای دین در مورد صحت
- تدویر کورس آموزشی برای تعداد 120 تن از داکتران
- بهبود کیفیت و جلوگیری از سو تغذی تعداد 550 طفل زیر 5 سال و 552 خانم شیر ده.

- فعالیت موسسات غیردولتی داخلی نسبت به سال 1394 در سکتور صحت از 108 میلیون به 128.56 میلیون دالر افزایش یافته است.
- 61٪ مصارف موسسات غیردولتی از طریق Off Budget تمویل گردیده است. حکومت افغانستان توقع دارد فیصدی تمویل موسسات از طریق Off Budget کاهش یابد و برای این موضوع یک راهکار مناسب در هماهنگی با موسسات ایجاد گردد.
- تناسب مصارف اداری و پروژوی موسسات در سکتور صحت قناعت بخش می باشد.
- موسسات در جریان سال 1395 تنها در قسمت عرضه خدمات صحتی و صحت عامه فعالیت نموده اند. در حالیکه، اولویت پالیسی صحت عامه را 5 موضوع (حکومداری خوب، انکشاف نهادی، خدمات صحتی، صحت عامه و مدیریت منابع بشری) تشکیل میدهد که موسسات بالای 3 موضوع (انکشاف نهادی، حکومتمداری خوب و مدیریت منابع بشری) فعالیت نکرده اند.

۸.۲ وضعیت، فعالیت ها و مصارف موسسات در سکتور تعلیم و تربیه

وضعیت و اهمیت تعلیم و تربیه در افغانستان

رشد و گسترش تعلیم و تربیه با آرمان های دموکراسی پیوند نزدیک دارد و زمینه را برای افراد فراهم می سازد تا توانایی ها و استعداد های خود را پرورش دهند. تعلیم و تربیه به آموختن مهارت ها به افراد جوان و با استعداد به منظور توانا ساختن آنها و یافتن جایگاه ارزشمندی در جامعه، به کاهش نابرابریهای ثروت و قدرت کمک می کند. تعلیم و تربیه تنها ابزاری است که ارزشهای جدید به وسیله آن به انسان ها منتقل شده و باعث دگرگونی اجتماعی عظیم می گردد. بنابراین نظام آموزشی از اهمیت بالا برخوردار بوده و دارای کارکرد های مثبت فراوان در جامعه می باشد.

نهاد های تعلیم و تربیه از دیر زمان در افغانستان وجود داشته و فعالیت می نمایند. خوشبختانه در سالهای اخیر با توجه به کمک های جامعه جهانی، ثبات نسبی سیاسی و تمرکز حکومت رشد قابل ملاحظه داشته است. در سالهای پسین، تعلیم و تربیه رشد قابل چشمگیر در کشور داشته است.

بر اساس مصاحبه وزیر معارف، محترم اسدا الله حنیف بلخی در فبروری 2016 میلادی، هم اکنون هشت نیم میلیون طفل که حدود 37 فیصد آنان را دختران تشکیل می دهد، در مکاتب خصوصی و دولتی مصروف تحصیل اند. ولی تعلیم و تربیه چون بخش های دیگر با چالش های مواجهه است. در بعضی مناطق از تحصیل دختران ممانعت صورت می گیرد و مکاتب دخترانه مورد تهدید قرار می گیرد.

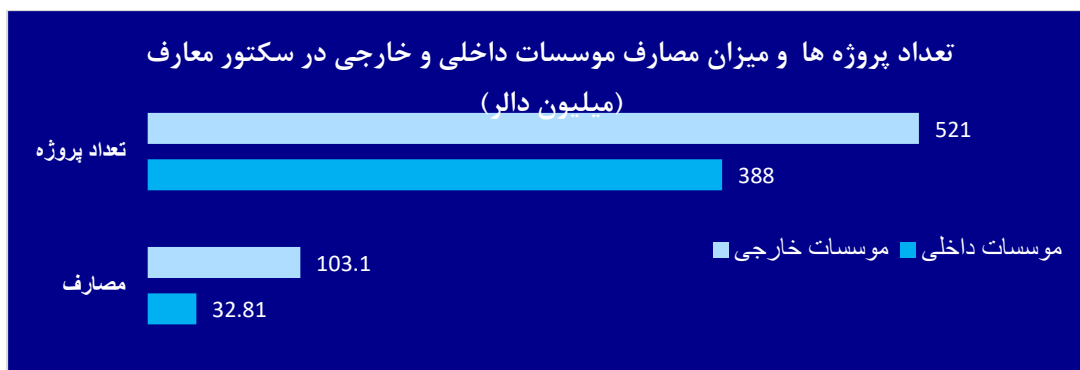
موسسات و نهاد های داخلی و خارجی سالهاست که در این زمینه کار می کنند. در سال مالی 1395 موسسات در حدود 136 میلیون دالر را در این بخش سرمایه گذاری نموده اند.

فعالیت های انجام شده در سکتور تعلیم و تربیه

بخش تعلیم و تربیه مورد توجه مؤسسات داخلی و خارجی قرار دارد. در سال 1395 هجری شمسی به تعداد 909 پروژه در سکتور تعلیم و تربیه با مصرف مجموعی 135.91 میلیون دالر که 16٪ مجموع مصارف مؤسسات را در این سال را در افغانستان تشکیل میدهد توسط مؤسسات داخلی و خارجی در سراسر کشور تطبیق گردیده اند. از این جمله به تعداد 521 پروژه آن به مبلغ 103.1 میلیون دالر توسط مؤسسات خارجی و 388 پروژه به مبلغ 32.81 میلیون دالر توسط مؤسسات داخلی تطبیق گردیده است. مصارف مؤسسات در سکتور تعلیم و تربیه، مقدار 72.19 میلیون دالر از طریق دولت و مقدار 63.72 میلیون دالر بصورت مستقیم از طریق دونه تمویل گردیده است.

از جمله، مصارف پروژهی مؤسسات 106.1 میلیون دالر و مصارف پروژهی مقدار 29.75 میلیون دالر آن مصارف اداری مؤسسات بوده است.

پروژه ها و مصارف مؤسسات داخلی

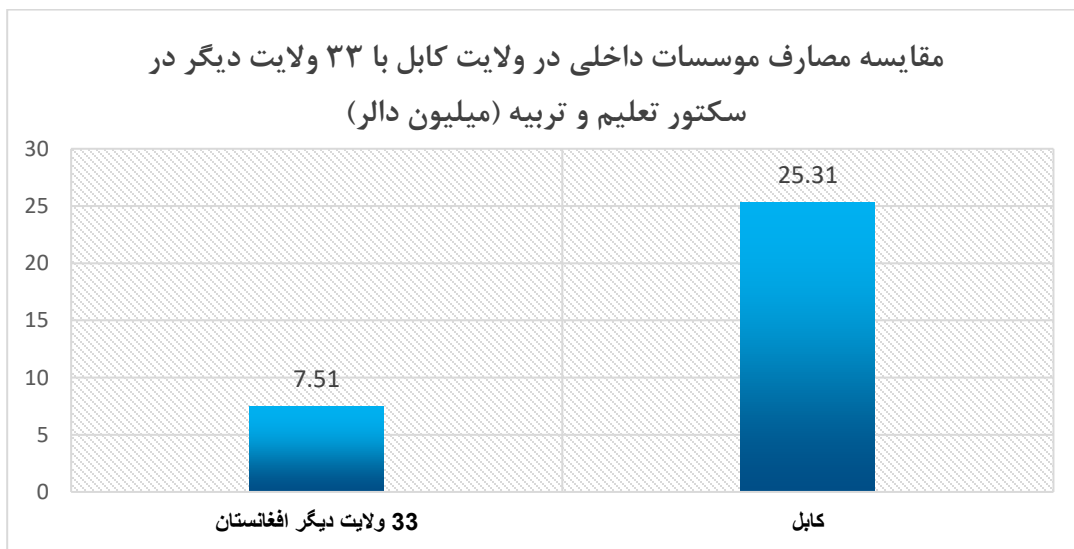
مؤسسات داخلی بیشترین تعداد پروژه های تعلیم و تربیه را ولایت های کابل، ننگرهار، کندهار و بلخ و بر عکس کمترین تعداد پروژه ها را ولایت های فراه، زابل، ارزگان، نورستان سرپل، تخار و فاریاب داشته اند.

ولایت کابل با داشتن 137 پروژه در سکتور تعلیم و تربیه بیشترین تعداد پروژه ها را در بین 34 ولایت افغانستان به خود اختصاص داده است. ولایت های ننگرهار با 49 پروژه، کندهار با 24 پروژه و بلخ با 25 پروژه در سکتور تعلیم و تربیه بعد از کابل قرار گرفته اند. ولی ولایت های فراه، زابل و ارزگان هیچ پروژه تعلیم و تربیه توسط مؤسسات داخلی تطبیق نگردیده است. ولایت های نورستان، سرپل، تخار و فاریاب هرکدام تنها یک پروژه در سکتور تعلیم و تربیه از مؤسسات داخلی دریافت نموده اند.

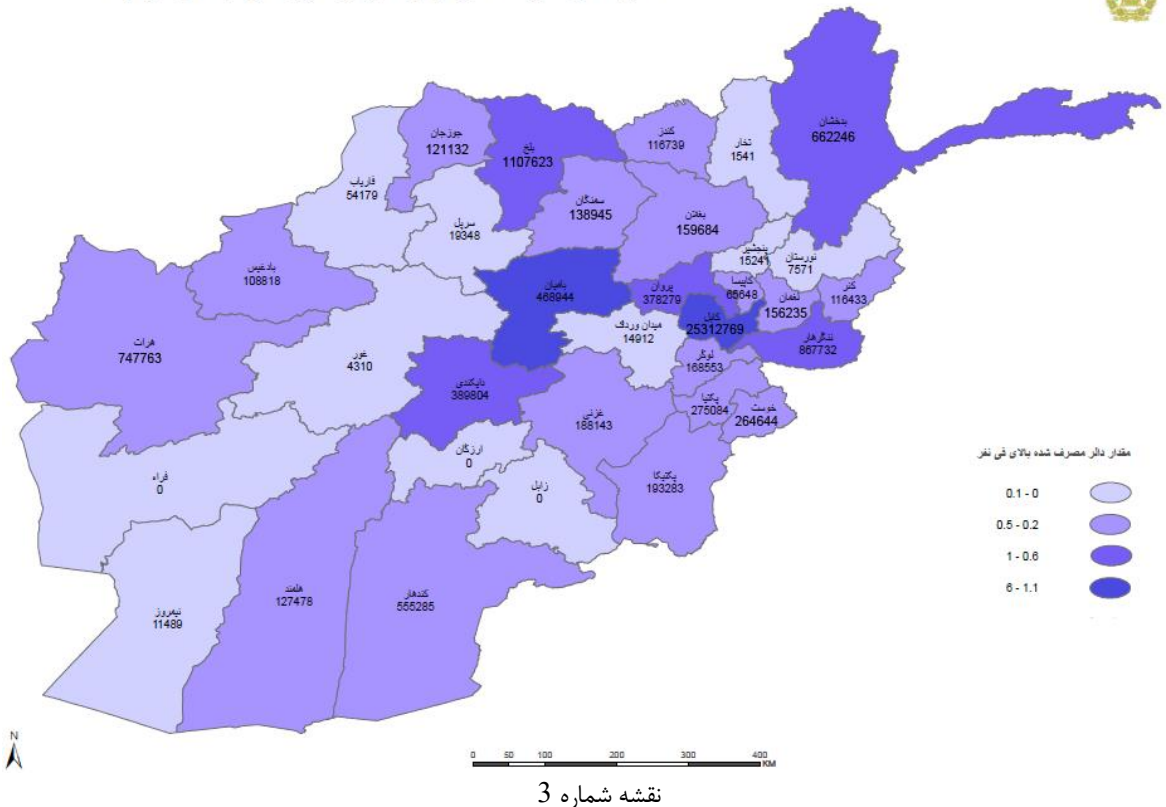
از نظر میزان مصارف موسسات داخلی در سکتور تعلیم و تربیه، در بین 34 ولایت افغانستان بیشترین مصرف در ولایت کابل صورت گرفت است. این ولایت با مبلغ 25.31 میلیون دالر در واقع 77 درصد مجموع مصارف موسسات داخلی در سکتور تعلیم و تربیه را به خود اختصاص داده است. موسسات داخلی تنها 7.51 میلیون دالر (23٪) را در 33 ولایت در سکتور تعلیم و تربیه به مصرف رسانده اند.

از این ارقام پیداست که بیشترین بودجه موسسات داخلی در سکتور تعلیم و تربیه به ولایت کابل اختصاص یافته است و ولایت های دیگر مورد توجه قرار نگرفته اند. به عبارت دیگر مصارف موسسات داخلی در سکتور تعلیم و تربیه بسیار نا متوازن بوده و آنها نتوانسته اند که دامنه فعالیت های خویش را در این سکتور به تمام ولایت های افغانستان گسترش دهند.

تنها با رشد تعلیم و تربیه در ولایت کابل، افغانستان نمی تواند به اهداف انکشاف پایدار سازمان ملل و دیگر تعهدات ملی و بین المللی خویش در این سکتور دست یابند. بلکه تنها با توسعه و فراگیر شدن تعلیم و تربیه در تمام مناطق افغانستان است که می شود به آینده امیدوار تر گردید.

همچنین می توان میزان مصارف موسسات داخلی فی نفر را در سکتور تعلیم و تربیه نشان داد. طوریکه در نقشه دیده می شود، از نظر میزان مصارف موسسات داخلی فی نفر در این سکتور، بیشترین میزان مصرف مربوط به ولایت های کابل، بلخ، بدخشان و بامیان و بر عکس، کمترین میزان مصرف مربوط به ولایت های تخار، نورستان، پنجشیر و میدان وردک می شود.

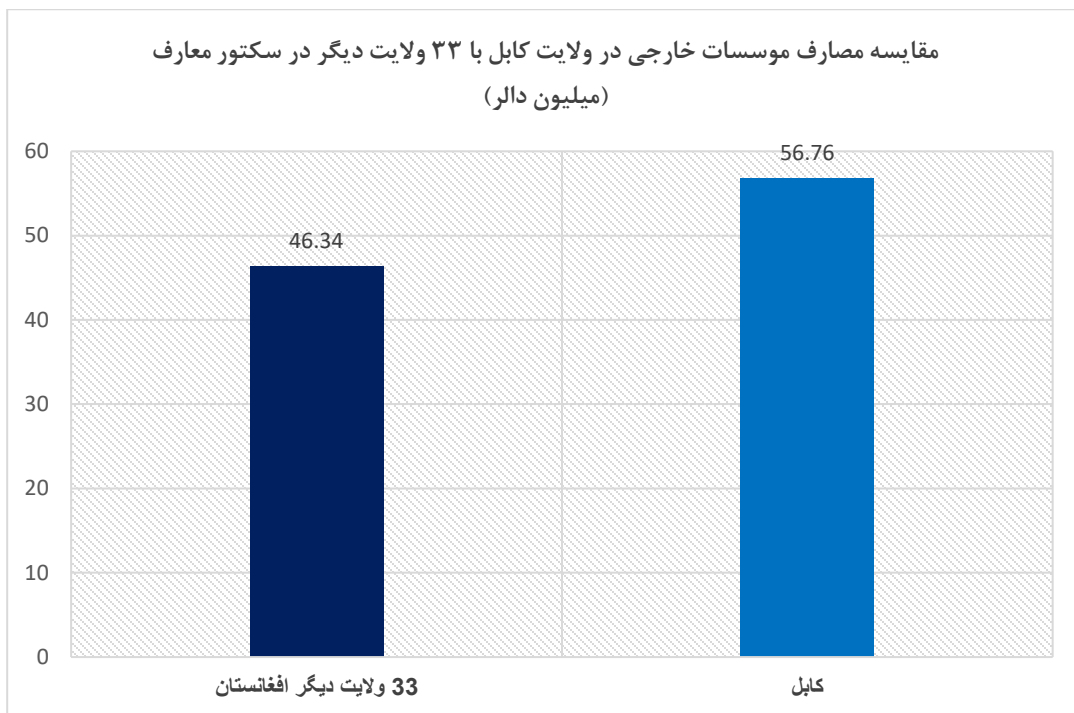
پروژه ها و مصارف موسسات خارجی

از نظر تعداد پروژه موسسات خارجی، بیشترین تعداد پروژه ها را ولایت های کابل، ننگرهار، بامیان، بلخ و کمترین تعداد پروژه ها را در ولایت های نورستان، ارزگان، نیمروز، سرپل، زابل و هلمند داشته اند. ولایت کابل با داشتن 115 پروژه بیشترین تعداد پروژه های موسسات خارجی در سکتور تعلیم و تربیه به خود اختصاص داده است. ولایت های ننگرهار با 48 پروژه، بامیان با 36 پروژه و ولایت بلخ با 33 پروژه بعد از ولایت کابل بیشترین تعداد پروژه های موسسات خارجی در سکتور تعلیم و تربیه را داشته اند. بر عکس ولایت های نیمروز، نورستان و ارزگان و هیچ پروژه تطبیق نگردیده و در ولایت های سرپل، زابل و هلمند هر کدام تنها دو پروژه درسکتور تعلیم و تربیه را داشته اند.

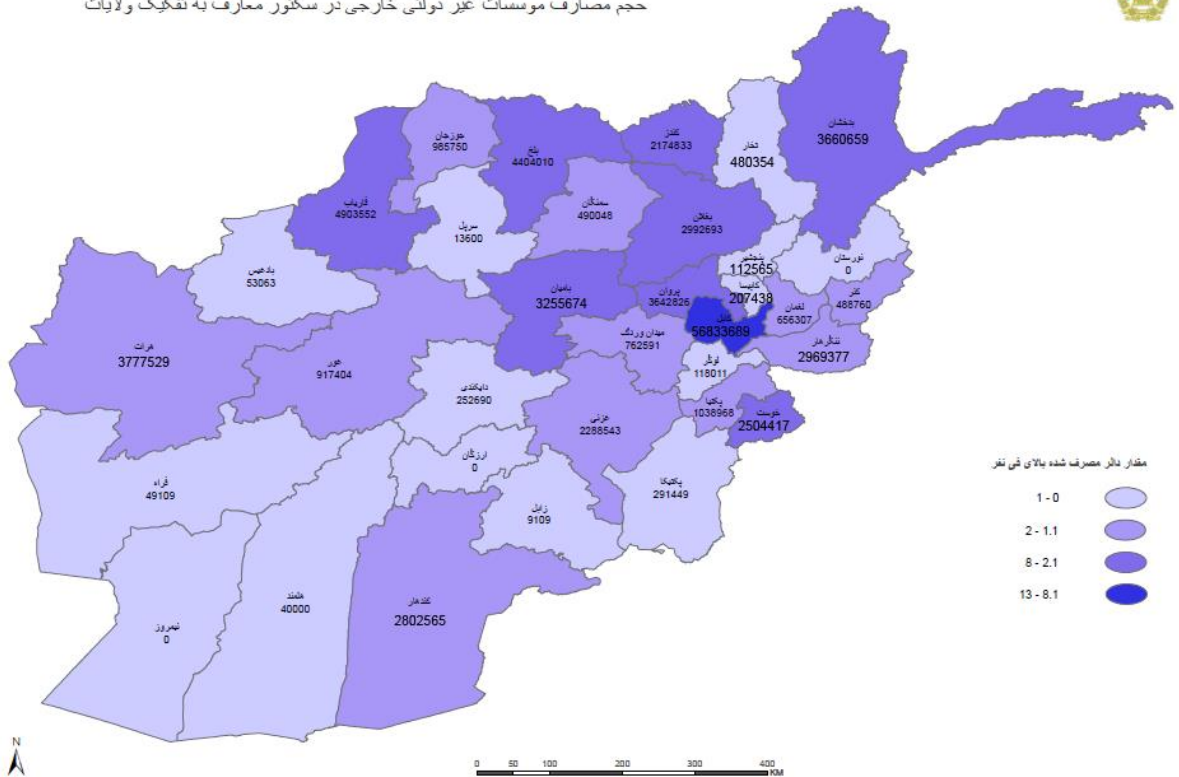
از نظر میزان مصارف موسسات خارجی، ولایت های کابل، فاریاب، بلخ و هرات بیشترین و ولایت های نورستان، نیمروز و ارزگان هیچ پروژه در این سکتور نداشته و ولایت های زابل و سرپل کمترین میزان مصارف موسسات خارجی را در این سکتور داشته اند.

ولایت کابل با 56.76 میلیون دالر بیشترین میزان مصارف موسسات خارجی را در این سکتور در بین 34 ولایت افغانستان به خود اختصاص داده اند. ولایت های فاریاب با مبلغ 4.90 میلیون دالر، بلخ با 4.40 میلیون دالر و هرات با 3.78 میلیون دالر بعد از کابل بیشترین مصرف را در این سکتور داشته اند.

دیده می شود که موسسات خارجی نیز چون موسسات داخلی بیشترین میزان مصارف را در ولایت کابل داشته اند که این مسئله باعث می شود که معارف در ولایت های دیگر کمتر از کمک های جامعه جهانی مستفید گردد.

بر اساس ارقام مذکور و مصارف فی نفر، موسسات خارجی بیشترین مصارف سکتور تعلیم و تربیه را در ولایت های شمالی و کابل تطبیق نموده اند. در حالیکه ولایت های جنوبی از فعالیت ها در سکتور معارف کمتر مستفید شده اند. بنابراین، به دلیل وضعیت نامناسب معارف در ولایت های جنوبی، باید توجه بیشتری به این سکتور صورت گیرد.

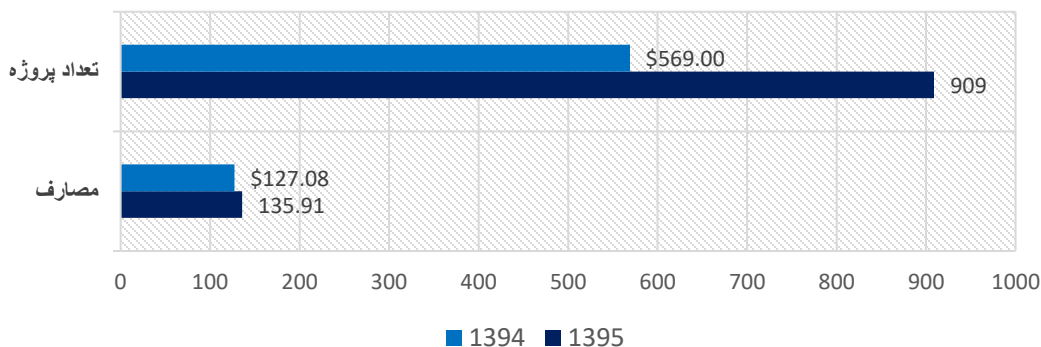

نقشه شماره 4

آنچه مهم است اینست که موسسات داخلی و خارجی نسبت به سال 1394 هجری شمسی توجه بیشتری به بخش معارف داشته اند. در سال 1394 هجری شمسی در مجموع به تعداد 569 پروژه با مبلغ 127.08 میلیون دالر در سکتور معارف اجرا گردیده بود که از آن جمله به تعداد 339 آن با مبلغ 85.87 میلیون دالر آنرا موسسات خارجی و 230 پروژه با مبلغ 41.21 میلیون دالر آنرا موسسات داخلی تطبیق نموده بودند.

در حالیکه در سال 1395 هجری شمسی، موسسات در مجموع به تعداد 909 پروژه با مبلغ 135.91 میلیون دالر در سکتور معارف داشته که به تعداد 340 پروژه و 8.83 میلیون دالر بیشتر نسبت به سال پیش است.

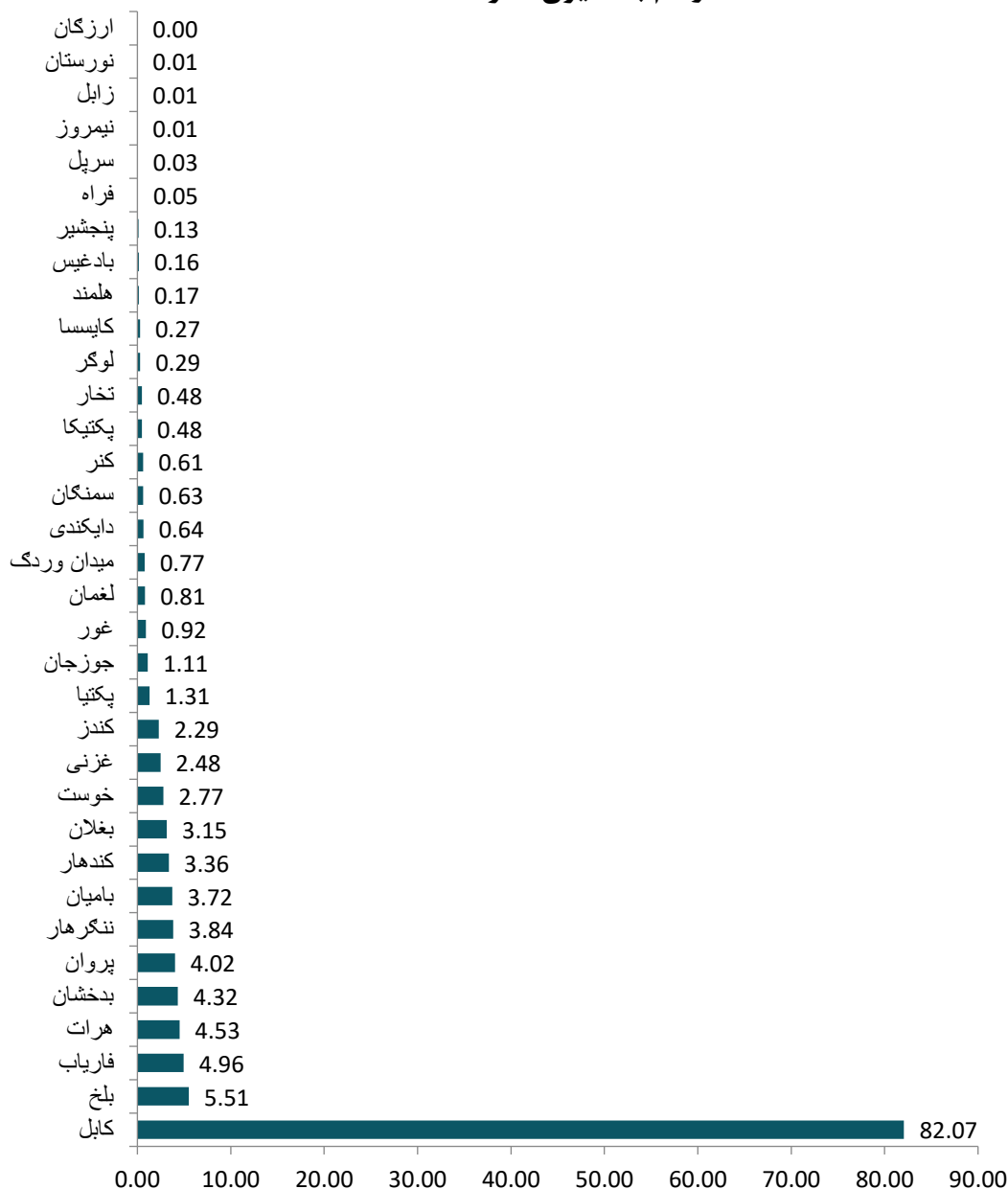
مقایسه مصارف و تعداد پروژه های موسسات در سکتور تعلیم و تربیه در سال ۱۳۹۵/۱۳۹۴ (میلیون دالر)

پروژه های سکتور معارف بخش های مختلف را تحت پوشش قرار داده که شامل اعمار مکاتب، ایجاد کورسهای سواد آموزی و سواد حیاتی، ارتقای ظرفیت معلمین و کیفیت معارف، تدریس لسانهای خارجی و کمپیوتر، اداره و مدیریت، تحصیلات عالی، تحقیقات علمی و فرهنگی، پیشبرد تعلیمات محلی، دستیابی دختران به مکاتب محلی، ایجاد کتابخانه ها در مکاتب، ارتقای ظرفیت ادارات محلی معارف در ولایت ها دور دست کشور و برنامه تعلیمی انستیتیوت ها میباشد که این فعالیت ها سبب بهبود وضعیت معارف افغانستان می گردد.

مصارف موسسات به تفکیک ولایات در سکتور تعلیم و تربیه

ارقام به ملیون دالر

جزئیات فعالیت های مؤسسات در سکتور تعلیم و تربیه در جریان سال ۱۳۹۵

اعمار 8 باب مکتب بمصرف 1.2 میلیون دالر.

تعداد 13888 تن بصورت مستقیم مستفید گردیدند.

آموزش عالی و نیمه عالی

تعداد 40311 نفر در این پوهنتون ها، انیستیتوت و مکاتب مصروف تحصیل و تعلیم است

ارتقای ظرفیت

تدویر تعداد 34 برنامه ورکشاپ برای 36001 تن معلمان مکاتب، کارمندان معارف و شاگردان مکاتب در سطح کشور.

کورس های سواد آموزی و توزیع مواد

ایجاد تعداد 14 کورس های سواد آموزی برای بزرگسالان ، زنان در بخش های آموزش ابتدایی

توزیع مواد درسی و غذایی برای 15268 نفر

بورسیه های تحصیلی

اعطای بورسهای تحصیلی و فولوشیپ های کوتاه مدت برای 2642 تن از معلمان، کارمندان بخش معارف و شاگردان مکاتب

انکشاف زبان ها

ایجاد 29 کورسهای زبان انگلیسی و کمپیوتر

تعداد 18995 تن از برنامه ها مستفید شده اند

نتیجه گیری

- مصارف مؤسسات غیردولتی داخلی 8٪ نسبت به سال 1394 کاهش یافته است.
- مصارف اداری مؤسسات در سکتور تعلیم و تربیه بیشتر از 20 فیصد مصارف مؤسسات را تشکیل میدهد.
- 53٪ مصارف مؤسسات در سکتور تعلیم و تربیه از طریق On Budget تمویل گردیده است. حکومت می خواهد بخش عمده مصارف مؤسسات از طریق دولت صورت گیرد.
- مؤسسات غیردولتی در قسمت نظارت و ارزیابی سکتور تعلیم و تربیه فعالیت نکرده اند.
- تهیه آله های کمکی با قیمت پایین که یکی از اهداف پالیسی وزارت تعلیم و تربیه می باشد، فعالیت صورت نگرفته است.

۹.۲ وضعیت، فعالیت ها و مصارف موسسات در سکتور زراعت، آبیاری و مالداري

وضعیت و اهمیت سکتور زراعت و مالداري در افغانستان

افغانستان یک کشور زراعتی است که اکثریت مردم آن به زراعت و مالداري اشتغال دارند. فیصدی بزرگ در آمد ناخالص ملی از محصولات زراعتی بدست می آید و بخش اعظم صادرات افغانستان نیز محصولات زراعتی و مالداري است. به همین لحاظ، در ساختار اقتصادی افغانستان، زراعت از اهمیت خاصی برخوردار است. کارشناسان، زراعت را مهم ترین بخش در اقتصاد کشور می دانند و معتقدند که با توسعه بخش زراعت می توان به رشد و توسعه مطلوب اقتصادی دست یافت.

در شرایط فعلی زراعت در افغانستان یکی از بهترین گزینه ها برای ایجاد زیر ساختهای اقتصادی این کشور می باشد. با در نظرداشت این مسئله، حکومت افغانستان با همکاری جامعه جهانی متعهد است پروژه های زیربنائی و ملی را توسعه داده و زیرساخت های لازم را جهت خود کفایی اقتصادی افغانستان ایجاد نماید. رشد و توسعه سکتور زراعت، ایجاد شبکه های آبرسانی و مدیریت تنظیم آب به عنوان موتور توسعه پایدار اقتصادی غرض دستیابی به اهداف مورد نظر می باشند.

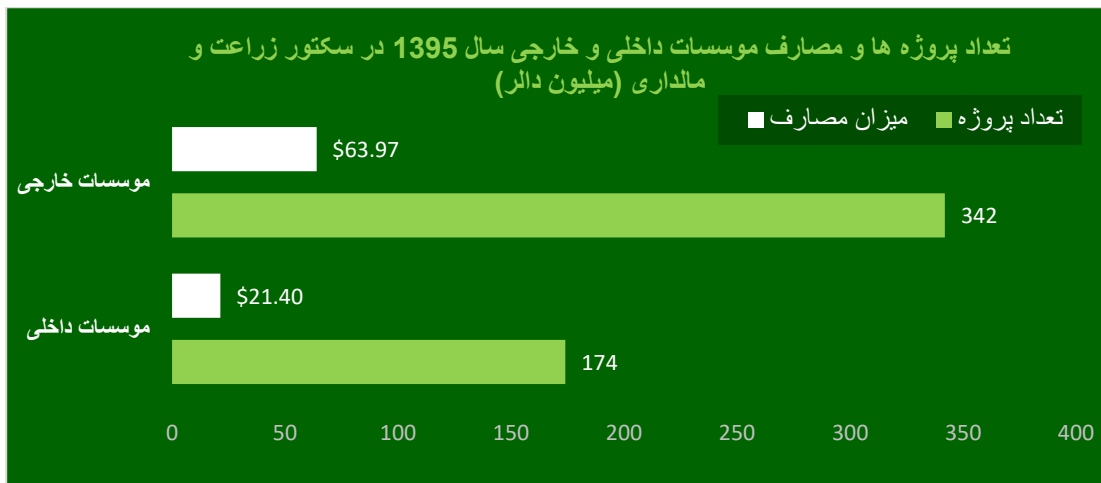
با وجود اهمیت چشمگیر سکتور زراعت در اقتصاد افغانستان، این سکتور با مشکلات زیادی نیز مواجه است. نبود زیربناهای کافی آبیاری و عدم مدیریت درست آب، خشک سالی، استفاده کمتر از صنعت و تکنولوژی و سیلاب ها از عمده ترین چالش ها فراروی این سکتور به حساب می آیند.

بخاطر اهمیت سکتور زراعت، اکثر موسسات داخلی و خارجی نیز آنرا در اولویت کاری خویش قرار داده اند. آنها در بخش های ظرفیت سازی، آگاهی دهی، ساخت کانال های آبیاری، توزیع تخم بذری و غیره فعالیت می کنند. بر اساس معلومات جمع آوری شده این سلسله فعالیت ها تغییرات ملموس در زندگی دهقانان و افراد بی بضاعت ایجاد نموده است.

فعالیت های انجام شده در سکتور زراعت و مالداري

در سال 1395 هجری شمسی به تعداد 516 پروژه در سکتور زراعت با مصرف مجموعی 85.37 میلیون دالر که 10٪ مجموع مصارف موسسات را در این سال تشکیل میدهد توسط مؤسسات داخلی وخارجی تطبیق گردیده است. که از آن جمله، 342 پروژه با مبلغ 63.97 میلیون دالر توسط مؤسسات خارجی و 174 پروژه با مبلغ 21.39 میلیون دالر توسط مؤسسات داخلی تطبیق شده اند. از جمله مصارف موسسات در سکتور زراعت و مالداري، مقدار 9.4 میلیون از طریق دولت و

مقدار 75.96 میلیون دالر بصورت مستقیم از طریق دونه ها تمویل گردیده است. همچنان، ممقدار 69.4 میلیون دالر مصارف پروژوی و 16 میلیون دالر مصارف اداری موسسات را در سکتور متذکره احتوا می نماید.

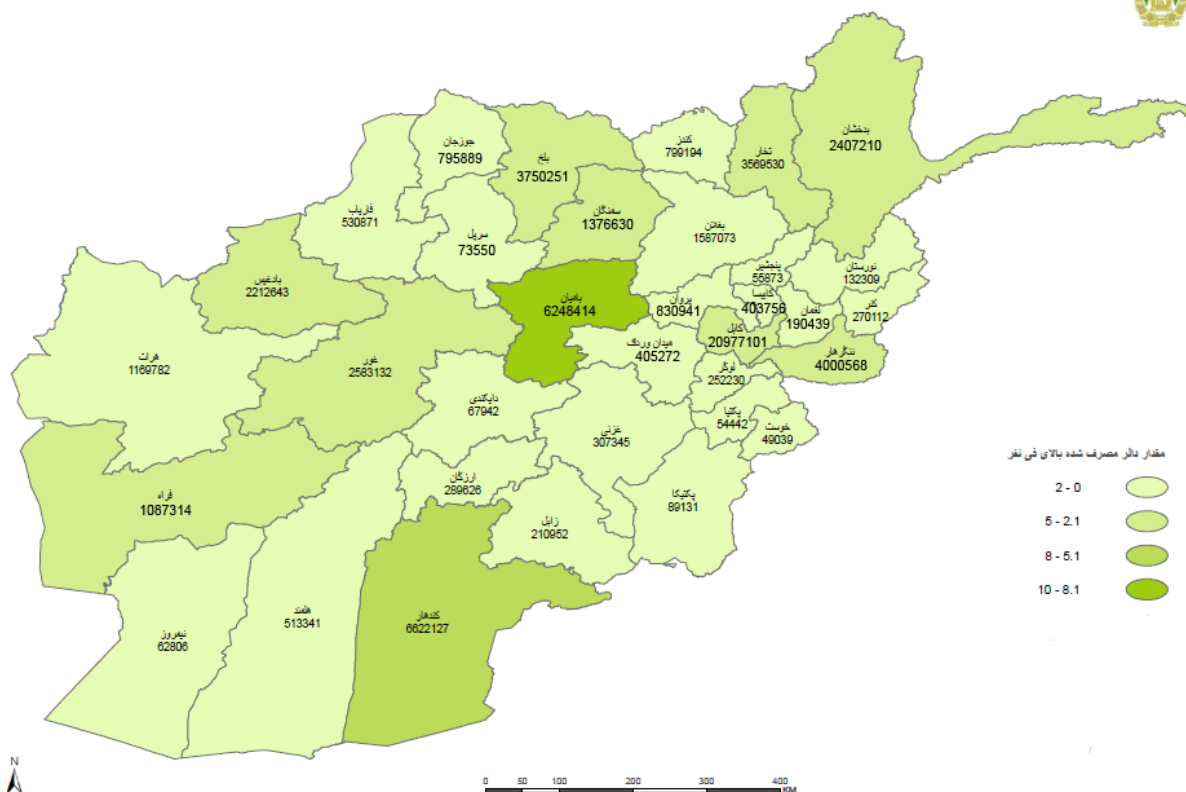

پروژه ها و مصارف موسسات خارجی

البته موسسات خارجی بیشترین پروژه های زراعتی را در ولایت کابل 30 پروژه، ننگرهار 28 پروژه، بامیان 23 پروژه، و ولایت تخار 20 پروژه تطبیق نموده اند و ولایت های نیمروز و نورستان هرکدام با دو پروژه و ولایت های دایکندی و پنجشیر هرکدام با 3 پروژه کمترین تعداد پروژه ها را به خود اختصاص داده اند.

از نظر میزان مصرف، موسسات خارجی بیشترین مصرف را در ولایت های کابل، کندهار، بامیان و ننگرهار انجام داده اند. در ولایت کابل 20.98 میلیون دالر، کندهار 6.62 میلیون دالر، بامیان 6.24 میلیون دالر و در ولایت ننگرهار 4 میلیون دالر به مصرف رسیده است. ولی میزان مصارف موسسات خارجی فی نفر، طوریکه در نقشه دیده می شود، در ولایت های بامیان و کندهار بیشتر بوده است.

پروژه ها و مصارف موسسات داخلی

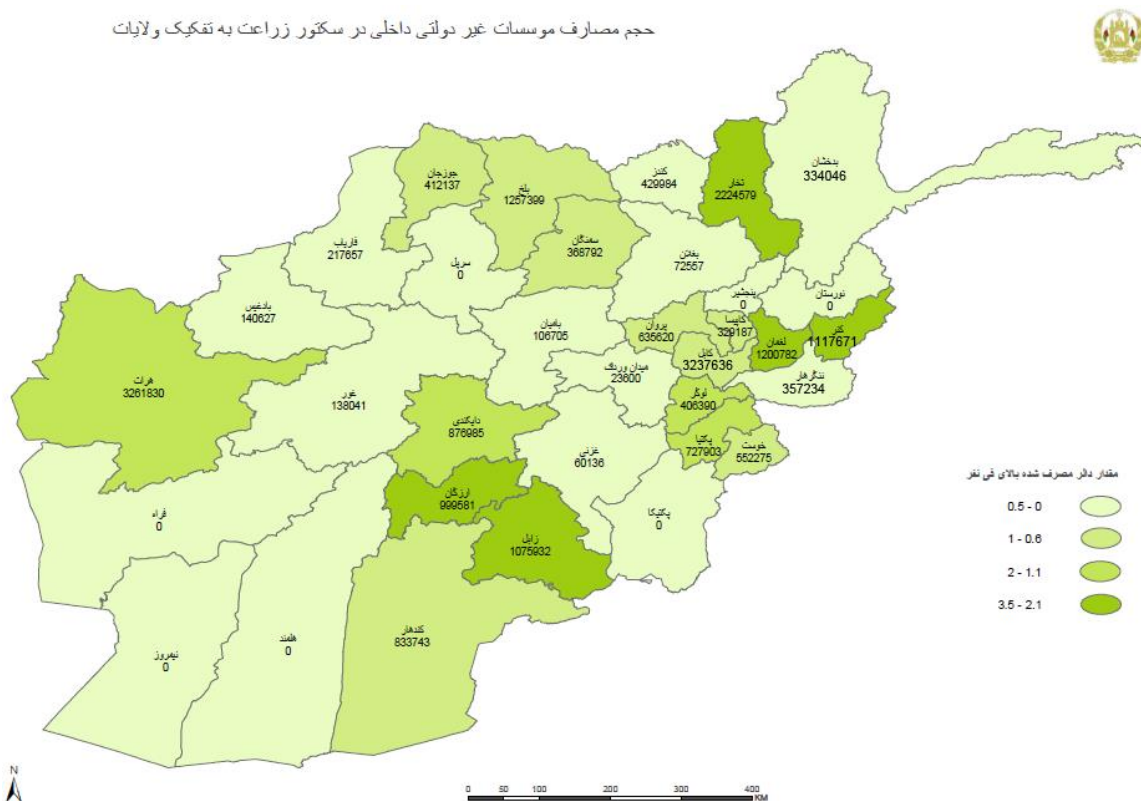
موسسات داخلی بیشترین تعداد پروژه ها را در ولایت کابل، بلخ، هرات و ننگرهار داشته اند و بر عکس هیچ پروژه در ولایت های پکتیکا، پنجشیر، سرپل، فراه، نورستان، نیمروز و هلمند نداشته اند.

ولایت کابل با میزبانی 24 پروژه بیشترین تعداد پروژه های زراعت و مالداري در بین 34 ولایت افغانستان به خود اختصاص داده است. ولایت های هرات، بلخ، و ننگرهار هر کدام با 17 پروژه، 17 پروژ و 10 پروژه به ترتیب بعد از کابل قرار گرفته اند.

در ولایت های پکتیکا، پنجشیر، سرپل، فراه، نورستان، نیمروز و هلمند هیچ پروژه توسط موسسات داخلی در سال 1395 هجری شمسی اجرا نشده اند.

از نظر میزان مصارف موسسات داخلی، ولایت هرات با مبلغ 3.26 میلیون دالر بیشترین مصارف موسسات داخلی در سکتور زراعت و مالداري در بین 34 ولایت افغانستان داشته است. ولایت های کابل با مبلغ 3.24 میلیون دالر و ولایت تخار با مبلغ 2.22 میلیون دالر بعد از هرات قرار گرفته اند.

حجم مصارف موسسات غیر دولتی داخلی در سکتور زراعت به تفکیک ولایات

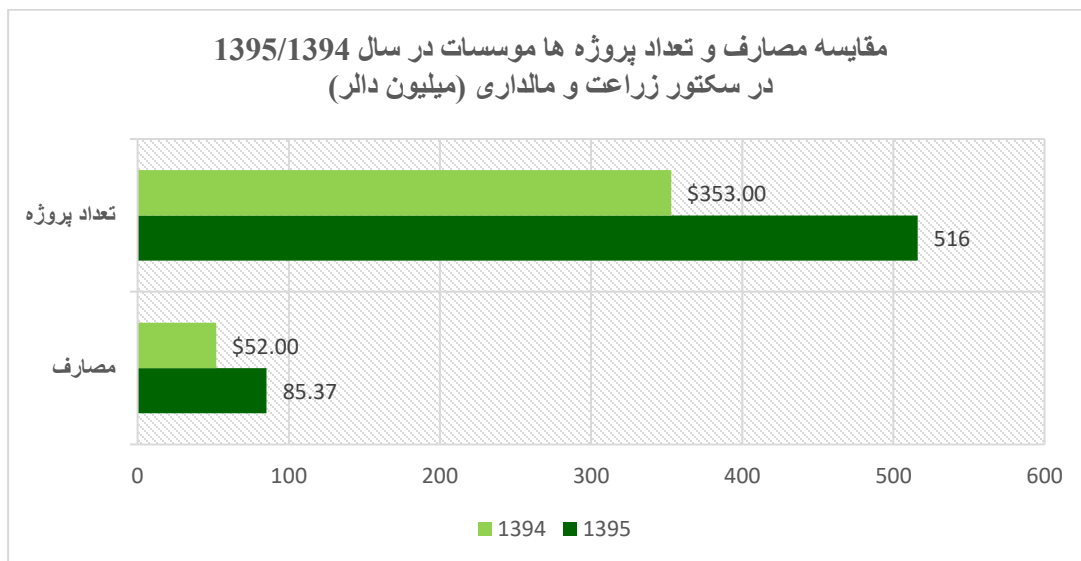

طوریکه در نقشه دیده می شود، از نظر میزان مصارف موسسات داخلی فی نفر در این سکتور موسسات بیشترین میزان مصارف را در ولایت های زابل، ارزگان و لغمان، کنر، و تخار و بر عکس کمترین میزان مصرف را در 15 ولایت دیگر داشته اند.

مقایسه بین فعالیت های موسسات داخلی بین سال مالی 1394 و 1395 نشان دهنده افزایش فعالیت های آنها طی سال 1395 است. در سال مالی 1394 خورشیدی موسسات داخلی 101 پروژه را با مبلغ 12.62 میلیون دالر در سراسر افغانستان تطبیق نموده بودند در حالیکه در سال 1395 این تعداد به 174 پروژه با مبلغ 21.39 میلیون افزایش یافته است. به عبارت دیگر، در این سال موسسات داخلی 73 پروژه بیشتر نسبت به سال قبل تطبیق نموده اند.

همچنین موسسات خارجی 252 پروژه با مبلغ 39.15 میلیون دالر در سال مالی 1394 در افغانستان تطبیق نموده بودند در حالیکه در سال 1395 به تعداد 342 پروژه با مبلغ 63.98 میلیون دالر داشته اند. بر اساس این ارقام، موسسات خارجی 90 پروژه و 24.83 میلیون دالر بیشتر در این سکتور به مصرف رسانده اند.

از نظر میزان مصارف هم وضعیت موسسات داخلی و خارجی نسبت به سال 1394 بهتر است. مجموع مصارف پروژه های موسسات داخلی و خارجی در سال 1394 حدود 52 میلیون دالر است در حالیکه این رقم به 85.37 میلیون دالر در سال 1395 افزایش یافته است.

برنامه ها، پروژه ها و خدمات این سکتور شامل سیستم باغداری جدید، توزیع تخم های اصلاح شده و ترویج آن، تحقیقات زراعتی، میکانیزه ساختن سیستم زراعتی، ایجاد سیستم های آبیاری مدرن، اعمار سربند ها، تسریع برنامه های زراعتی و مالداري، تحقیق و مطالعه گندم های اصلاح شده و جواری، ارائه خدمات تولیدات زراعتی، ایجاد ذخایر برای محصولات زراعتی و اعمار سربند های کوچک آبیاری، ایجاد فارم های مرغداری، زنبورداری و مالداري، ایجاد گرین هاوس ها و سرد خانه ها میباشد.

همچنین به عنوان نمونه می توان از یک پروژه موسسه آر سی دی سی (RCDC) که بین سال 2014-2016 میلادی در ولایت دایکندی تطبیق کرده است، نام برد. این پروژه زیر عنوان مصونیت غذایی پایدار در ولسوالی سنگ تخت بندر ولایت اجرا گردیده و دو بخش عمده را تحت پوشش قرار داده است:

(الف) افزایش محصولات زراعتی (ب) مدیریت منابع طبیعی. در عرصه محصولات بعد از آزمایش چندین نوع تخم بذری گندم، لوبیا، کچالو و چند نوع سبزیجات، بهترین نوع آنها مناسب با وضعیت محیط منطقه به دهقانان توزیع و برای ترویج آن در منطقه اقدامات صورت گرفت.

در ابتدا 120 دهقان در 5 مکتب ساحوی دهاقین در باره فنون و روش های جدید کشاورزی آموزش دیدند. با تعیین وقت مشخص، آماده ساختن زمین برای شخم زنی و آبیاری مناسب، محصولات گندم سه برابر گردیده است. حاصل هر هکتار زمین به 2.5 متریک تن می رسید و با استفاده از تخم اصلاح شده و روش جدید این رقم به 7 متریک تن افزایش یافته است.

همچنین در این منطقه مردم چندان آشنایی با کشت لوبیا نداشتند. تحت این پروژه 5 قطعه زمین به شکل آزمایشی آماده ساخته و به 130 دهقان در باره کشت این محصول از ابتدا تا برداشت آن آموزش داده شد. انواع مختلف بذر حاصلات مختلف دادند که بیشترین حاصل مربوط به تخم محلی لوگر 99 که در هر متر مربع 0.3 کیلوگرام محصول داد.

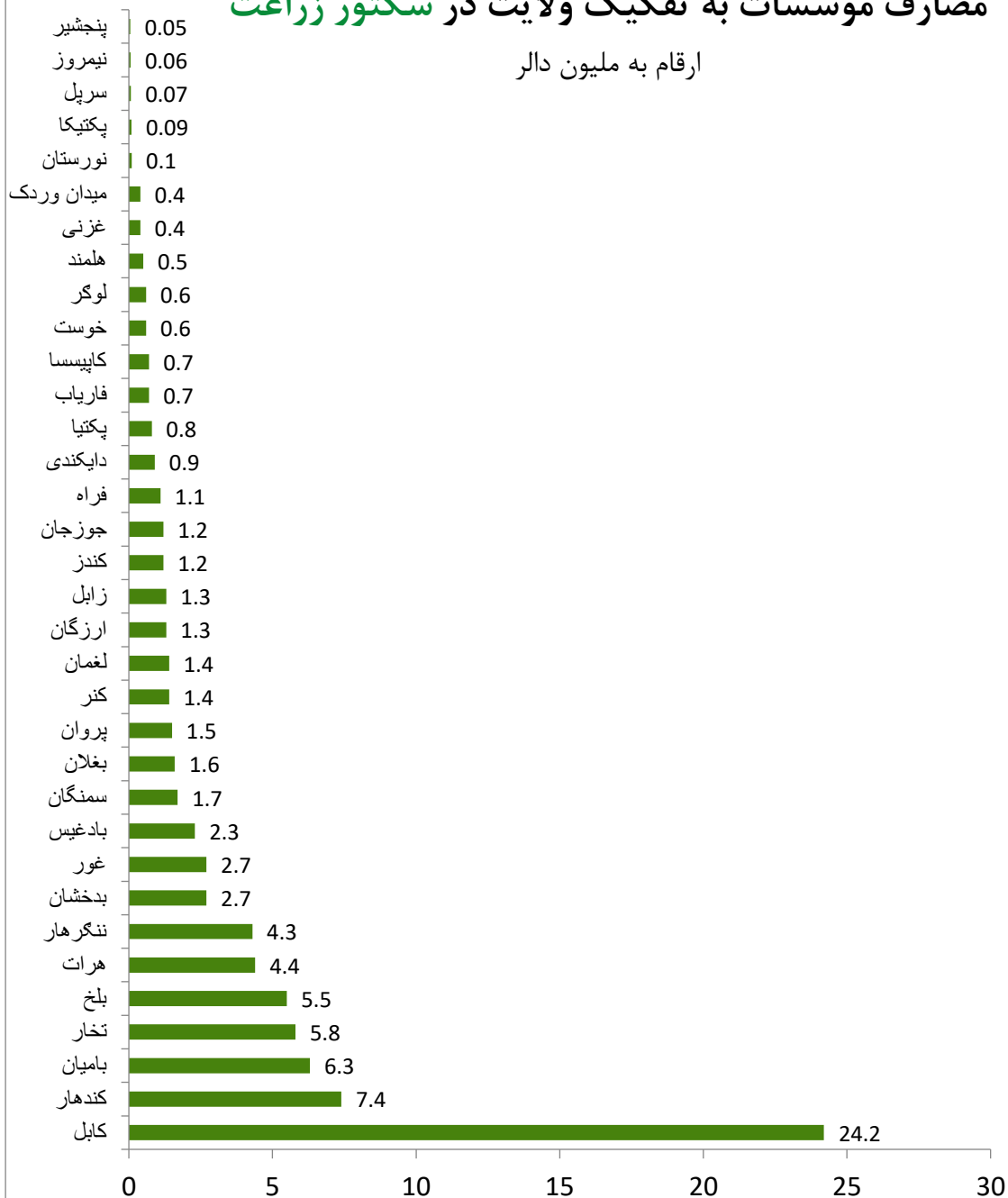
سپس مقدار 192 کیلوگرام لوبیا به دهقانان توزیع گردید که بیشترین محصول را گرفته بودند تا آنها کشت لوبیا را در منطقه ترویج کنند. هم چنین با آموزش های لازم و نوعیت مناسب کچالو، محصولات کچالو از 11.5 متریک تن به 28.5 متریک تن افزایش یابد.

در بخش مدیریت منابع هم کار های اساسی انجام شده است. بطور مثال این موسسه بخاطر جلوگیری از بین رفتن پوشش گیاهی منطقه 90 باغچه چوب سوخت با غرس 36200 نهال ساخته است که این کار سبب می شود مردم برای مواد سوختی خویش از آنها استفاده کند و بوته های کوه ها را از بین نبرند. همچنین می توان 4050 جویچه و 1120 جویچه که توسط خود مردم حفر گردیده یاد کرد که این جویچه ها سبب جمع شدن باران شده و از فرسایش زمین و سیلاب ها جلوگیری می کند.

این سلسله فعالیت توسط موسسات سبب افزایش آگاهی مردم گردیده و مردم می توانند در آینده خود ابتکار عمل را بدست گرفته و از نابودی منابع طبیعی جلوگیری نمایند.

مصارف موسسات به تفکیک ولایت در سکتور زراعت

ارقام به ملیون دالر

جزئیات فعالیت های عمده موسسات در سکتور زراعت، مالداري و آبياري

اعمار كانالها و آبياري

- تطبيق تعداد 8 پروژه سروی منابع طبیعی و سروی اساسی، پاک کاری (20) كانال زراعتی، اعمار سربند های آبگردان و اعمار ديوار استنادی بطول 250 متر.
- مستفید شوندگان مستقیم به تعداد 3520 نفر
- احداث باغها، تحقیقات و مصونیت غذایی
- تطبيق پروژه های گوناگون در بخش های کمک های عاجل زراعتی، توزیع مواد غذایی، توسعه صنعت انكشاف بادام افغانستان و بهبود سیستم چيله های انگور، حمایت از بازار يابی، توزیع نهال های مثمر، آگاهی دهی بمنظور جلوگیری از تخریب علفچر ها و غيره.
- تعداد 725125 تن مستفید گردیدند.

مالداري و صحت حیوانات

- تطبيق پروژه های مختلف در بخش تولید مرغ و توزیع مرغهای گوشتی، تربینگ مالداري و ارتقای معیشت از طریق تهیه و تولید پشم، پروژه نگهداری زنبور عسل و آموزش پروسس ترشی، توزیع مواد غذایی حیوانی و غيره میباشد.
- تعداد 7642 تن افراد نیازمند از پروژه ها بصورت مستقیم مستفید گردیده اند.

- مصارف موسسات داخلی در تطبیق پروژه های سکتور زراعت فقط 25٪ از مجموع مصارف سکتور زراعت در سال 1395 می باشد. این فیصدی بیانگر نقش کمرنگ موسسات داخلی در تطبیق پروژه های زراعتی در سطح کشور دارد.
- تناسب مصارف اداری و پژوهی موسسات در سکتور زراعت بیشتر از 10 فیصد می باشد.
- مصارف موسسات در سکتور زراعت تنها 11 فیصد از طریق On Budget صورت گرفته است. حکومت از موسسات و دونه ها می خواهد این فیصدی بیشتر از 50 فیصد در جریان سال 1396 افزایش یابد.
- گسترش کشت زعفران با در نظر داشت تقاضای بازار یکی از برنامه های عمده حکومت بوده و منحیث کشت بدیل برای کوکنار نیز مطرح است. اما موسسات در سال 1395 بالای کشت زعفران فعالیت نداشته اند.
- یکی از مشکلات عمده زارعین کشور نبود سرد خانه ها برای نگهداری سبزیجات و میوه ها می باشد که موسسات توجه نکرده اند. نیاز است موسسات در قسمت ایجاد سردخانه با زارعین و تجار همکاری های مالی و تخنیکی نمایند.

۱۰.۲ وضعیت، فعالیت ها و مصارف مؤسسات در سکتور مصونیت اجتماعی

وضعیت و اهمیت سکتور مصونیت اجتماعی در افغانستان

طوری که از نام مصونیت اجتماعی هویداست، هدف اصلی این سکتور حفظ و توسعه ارزشهای اجتماعی در یک جامعه و کشور است. به همین منظور مؤسسات نیز به عنوان بدنه ای از جامعه مدنی، وظیفه خود می دانند تا در احیا و حفظ ارزشهای اجتماعی کشور سهم فعال و موثر را داشته باشند.

چنانچه، مؤسسات طی سال مالی ۱۳۹۵ بعد از سکتور صحت دارای بیشترین مقادیر مصرف در سکتور مصونیت اجتماعی دارا می باشد و این دلیل واضح بر اهمیت سکتور مصونیت اجتماعی در کشور است.

فعالیت های انجام شده در سکتور مصونیت اجتماعی

در سال ۱۳۹۵ هجری شمسی، مؤسسات پروژه های گوناگون با عناوین مختلفی در تمام ولایت های افغانستان در سکتور مصونیت اجتماعی داشته اند که تعداد ۱۱۵۹ پروژه توسط مؤسسات داخلی و ۱۱۸۶ پروژه توسط مؤسسات خارجی در این سکتور تطبیق گردیده است. هزینه مجموع این پروژه ها به مبلغ ۲۸۰.۹۸ میلیون دالر می رسد که ۳۲.۹٪ کل مصارف مؤسسات داخلی و خارجی را در سال ۱۳۹۵ در افغانستان در بر می گیرد. از مبلغ مذکور ۱۹۸.۲۱ میلیون دالر آن توسط مؤسسات خارجی و ۸۲.۷۷ میلیون آن توسط مؤسسات داخلی به مصرف رسیده است. از جمله مصارف مؤسسات در سکتور مصونیت اجتماعی، مقدار ۶.۷۹ میلیون دالر از طریق دولت و مقدار ۲۷۴.۱۹ میلیون دالر بصورت مستقیم از طریق دونه ها تمویل شده است. همچنان، مصارف پروژه ی مؤسسات ۲۳۳.۵۲ میلیون دالر و مصارف اداری آن مبلغ ۴۷.۴۶ میلیون دالر بوده است.

مصارف و تعداد پروژه های موسسات خارجی و داخلی در سکتور مصونیت اجتماعی

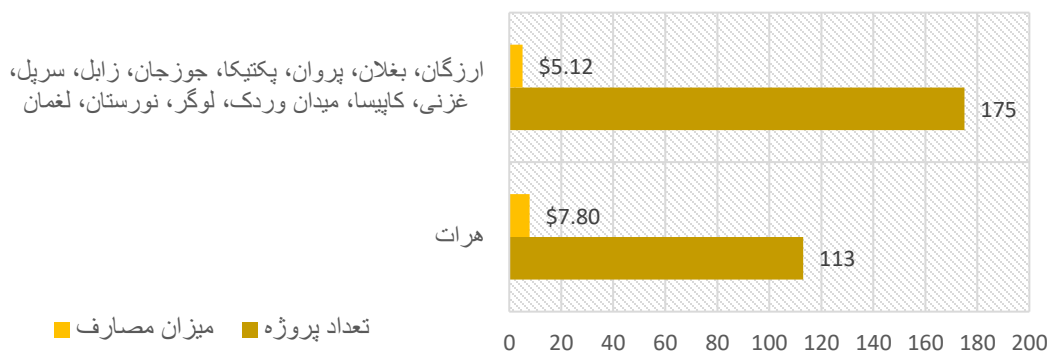
پروژه ها و مصارف موسسات داخلی

موسسات داخلی بیشترین پروژه در سکتور مصونیت اجتماعی را در ولایت های کابل، هرات، ننگرهار و بلخ داشته اند. ولایت کابل با داشتن 326 پروژه بیشترین تعداد پروژه های موسسات داخلی را در بین 34 ولایت افغانستان به خود اختصاص داده است. ولایت های هرات، ننگرهار و بلخ با داشتن 114، 79 و 79 پروژه دارای بیشترین تعداد پروژه بعد از کابل میباشند.

بر عکس، ولایت های نورستان، پکتیکا، زابل و سرپل به ترتیب با 4، 8، 8 و 8 پروژه دارای کمترین تعداد پروژه در این سکتور میباشند.

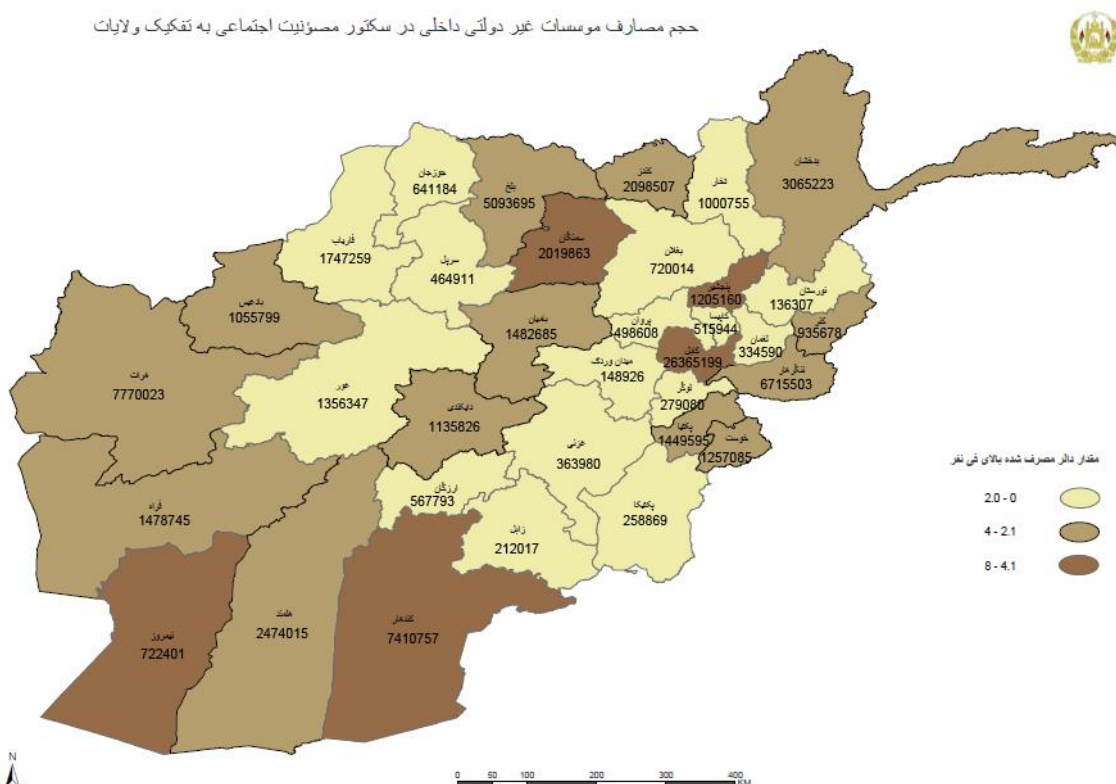
ولایت کابل با به مصرف رساندن مبلغی بالغ بر 26.15 میلیون دالر بیشترین مصارف سکتور مصونیت اجتماعی را در بین 34 ولایت به خود اختصاص داده است و به ترتیب آن ولایت های هرات با 7.8 میلیون، کندهار با 7.4 میلیون و ننگرهار با 6.7 میلیون دالر به ترتیب بیشترین مصارف را دارا میباشند. اما ولایت هایی چون نورستان با 136 هزار، میدان وردک با 148 هزار، زابل با 212 هزار و پکتیکا با 258 هزار دالر کمترین میزان مصارف را دارا میباشند.

مقایسه مصارف موسسات داخلی در ولایت هرات با ۱۳ ولایت دیگر (میلیون دالر)

طوری‌که در نمودار فوق دیده می‌شود، میزان مصارف موسسات داخلی در ولایت هرات نسبت به 13 ولایت دیگر بسیار بالا بوده و تفاوت بسیار فاحشی را دارا می‌باشد. اما از لحاظ تعداد پروژه ولایت هرات نسبت به 13 ولایت دیگر دارای تعداد پروژه‌های کمتری می‌باشد پس به این نتیجه می‌رسیم که حجم پروژه‌های تطبیق شده در ولایت هرات وسیع تر می‌باشند.

حجم مصارف موسسات غیر دولتی داخلی در سکتور مسئولیت اجتماعی به تفکیک ولایات

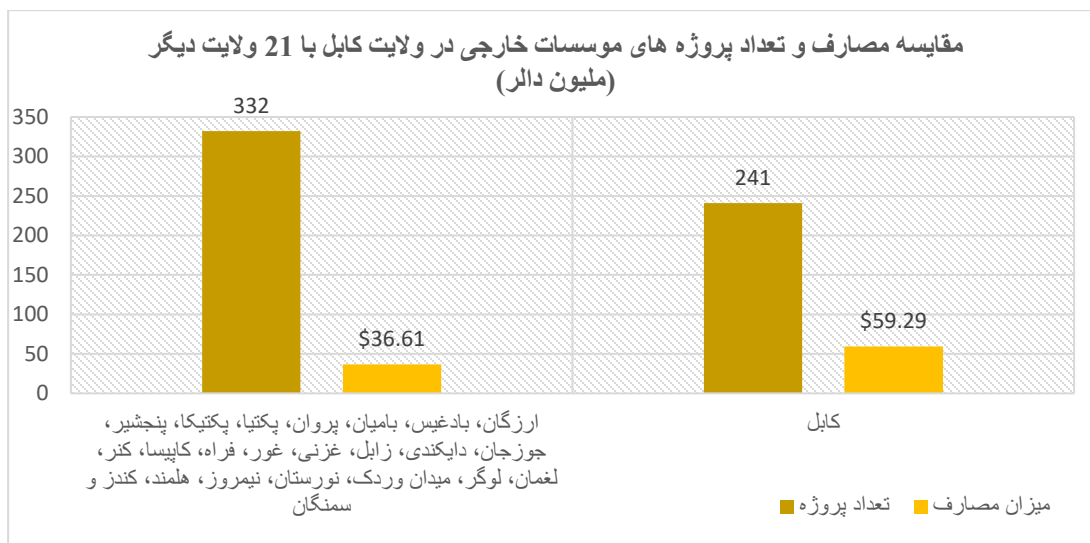

پروژه ها و مصارف موسسات خارجی

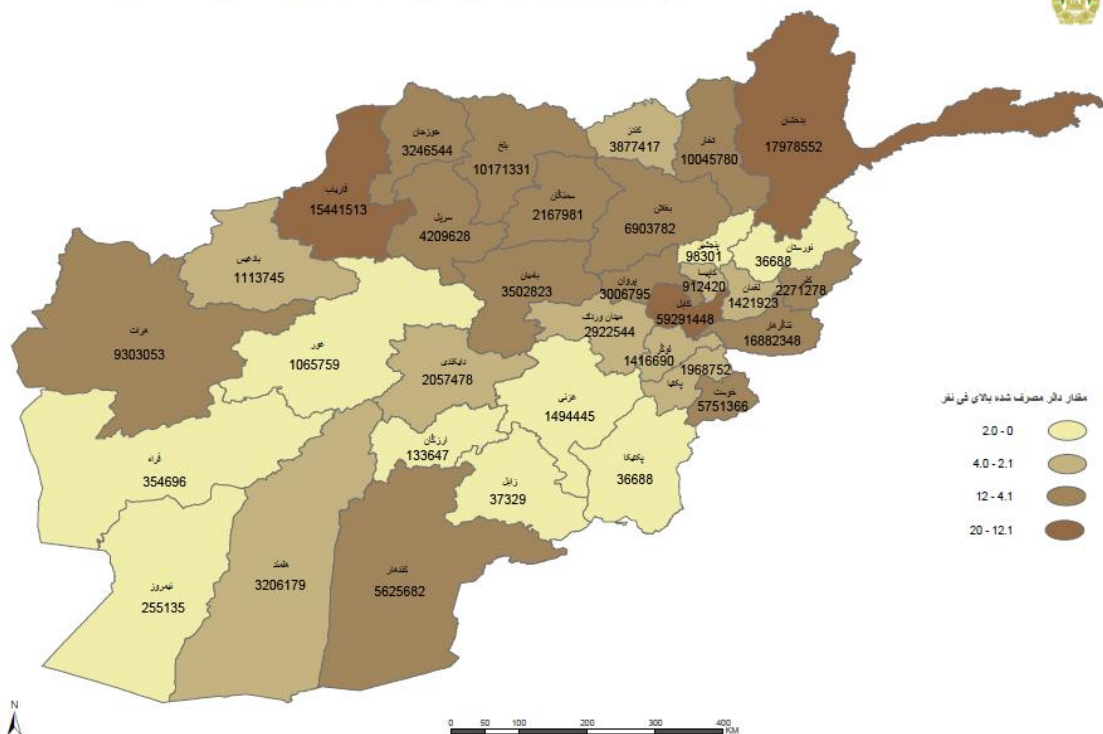
طوری‌که نمایان است باز هم عدم توازن در تطبیق پروژه های موسسات خارجی در این سکتور به مشاهده می‌رسد. به طور مثال ولایت کابل با 241 پروژه و مبلغ بالغ بر 59.29 میلیون دالر بیشترین مصارف را در بین 34 ولایت کشور داشته است. بعد از کابل ولایاتی چون ننگرهار، بلخ و هرات به ترتیب با 97، 86 و 77 پروژه دارای بیشترین تعداد پروژه می‌باشند.

همچنان ولایاتی چون بدخشان با 17.98 میلیون دالر، ننگرهار با 16.88 میلیون دالر و فاریاب با 15.44 میلیون دالر دارای بیشترین مبالغ مصرف در بین سایر ولایات می‌باشند.

طوری‌که در نمودار زیر مشاهده می‌شود تنها در ولایت کابل موسسات خارجی مبلغ 59.29 میلیون دالر را به مصرف رسانده اند و این مبلغ دو برابر مبلغ به مصرف رسیده در 23 ولایت دیگر کشور است.

از نقشه مصارف موسسات خارجی برای هر نفر بر می آید که مصارف به شکل نا متوازن صورت گرفته است. بخش اعظم مصارف به چند ولایت محدود گردیده و اکثر ولایات ها مصرف کمی داشته اند. بیشترین میزان مصرف فی نفر در ولایتهای فاریاب، بدخشان و کابل صورت گرفته است.

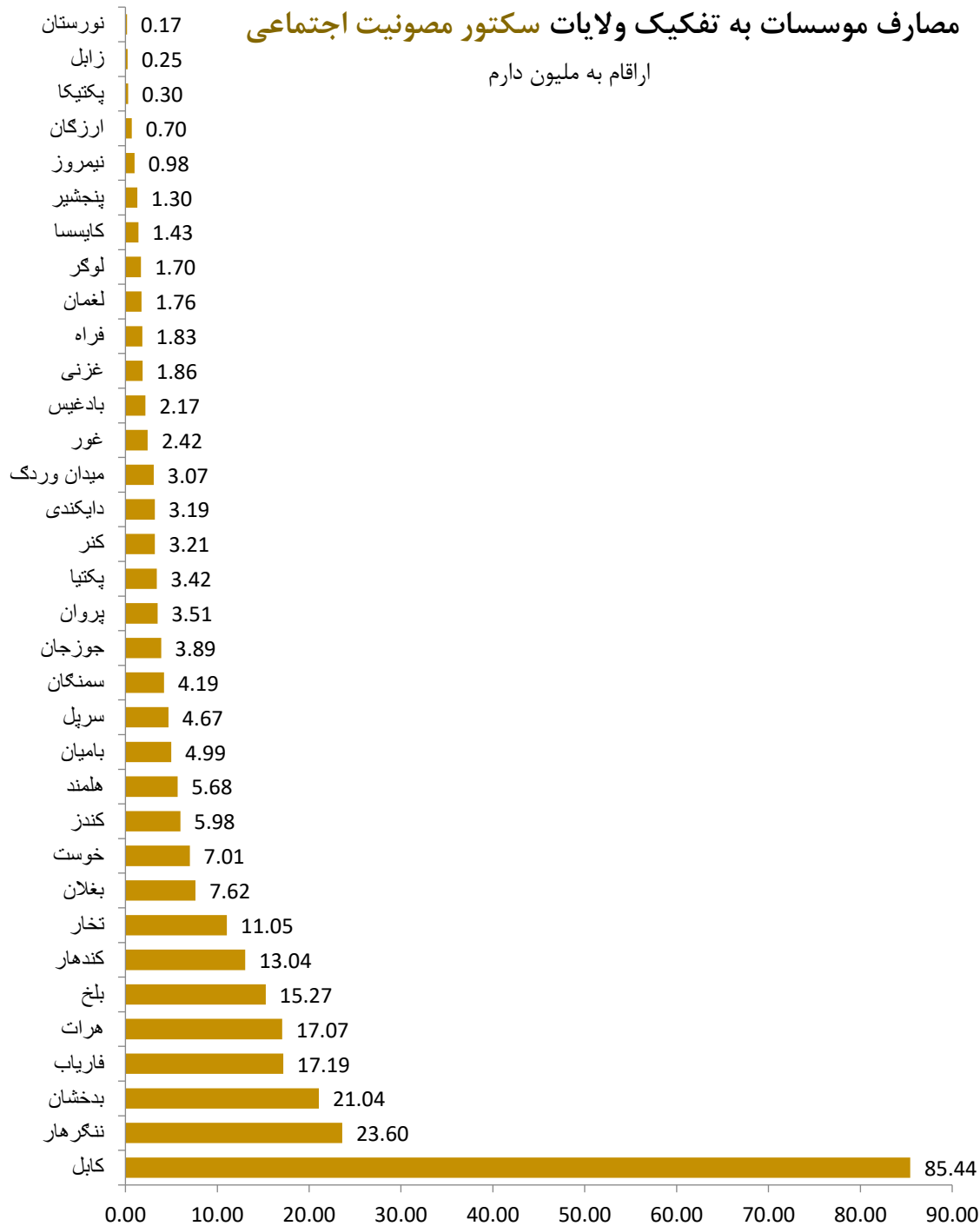

نقشه شماره 2

در سکتور مصونیت اجتماعی، موسسات داخلی و خارجی برنامه های وسیع را در بخش های مختلف تطبیق نموده اند که شامل کمک های بشر دوستانه به بازماندگان جنگ و بیجا شدگان، دایر نمودن برنامه های آگاهی دهی و حقوقی، ماین پاک، حمایه زنان در برابر خشونت و غیره میباشد.

مصارف موسسات به تفکیک ولایات سکتور مصونیت اجتماعی

ارقام به میلیون دارم

جزئیات فعالیت های عمده موسسات داخلی در سکتور مصونیت اجتماعی

- پروگرام حمایت تولید بازار و تقویت امرار معیشت و مصونیت اجتماعی برای 24000 زن و مرد.
- تهیه آب آشامیدنی برای 137294 نفر و آگاهی دهی در مورد اضرار آب ناپاک
- توزیع مواد غذایی برای 7220 نفر در ولایات مختلف کشور.
- کمک پول نقدی برای 240 فامیل بی بضاعت .
- ایجاد محیط مصون برای 1200 فامیل بی جا شده.
- کمک های زمستانی برای برای 4200 فامیل بی بضاعت.
- مساعدت برای تعداد 2200 اطفال، شاگردان یتیم و بی بضاعت در پرورشگاه های مختلف کشور
- تدویر برنامه های آموزشی، حرفوی و کمک برای تعداد (1680) اطفال کارگر روی سرک و حمایه تعداد (2000) اطفال بی سرپرست.
- ایجاد مرکز حمایتی زنان و مشوره دهی حقوقی فامیلی برای 1832 نفر و حمایت سازمان جهت حفاظت از حقوق زنان.
- مساعدت های حقوقی و اجتماعی برای تعداد 150 فامیل و اطفال نیازمند
- مستفید شدن تعداد 839 نفر از مشوره های حقوقی خانوادگی
- تطبیق پروگرام کاهش فقر، ایجاد زمینه کار و رشد اقتصادی برای 14900 تن از خانم ها
- ایجاد 2 کورس مسلکی برای اطفال روی سرک
- بسیج شدن تعداد 200 تن از اهالی قریه در ولایت بدخشان و حفاظت از 1000 خانه در مقابل خطرات ناشی از حوادث طبیعی.
- پاکسازی 257,842 متر مربع زمین از وجود ماین های انفلاق ناشده و دایر نمودن کورس های آموزشی از خطرات ماین برا ی 11,539 تن.
- بهبود وضعیت زنده گی تعداد 430 تن از طریق پرداخت معاش در مقابل کار روز مزد.
- تحت پوشش قرار دادن 63 قریه , 42 مکتب و ایجاد 105 کمیته ضد حوادث در کابل , جوزجان و سرپل.
- تدریس 4625 زن در برنامه اقتصادی و اجتماعی و آداب های خود کفایی .
- آموزش تعدا 975 تن در قسمت مدیریت کاهش خطر و توزیع بسته های کمکی برای کمیته های مبارزه با حوادث.

- مصارف موسسات داخلی فقط 29٪ کل مصارف در سکتور مصونیت اجتماعی می باشد. از آنجاییکه سکتور مصونیت اجتماعی خیلی سکتور تخنیکی نمی باشد، موسسات داخلی باید نقش و سهم بیشتر در تطبیق پروژه های مصونیت اجتماعی داشته باشد.
- غیر متوازن بودن فعالیت موسسات نظر به ولایات.
- مصارف موسسات داخلی فقط 29٪ کل مصارف در سکتور مصونیت اجتماعی می باشد. از آنجاییکه سکتور مصونیت اجتماعی خیلی سکتور تخنیکی نمی باشد، موسسات داخلی باید نقش و سهم بیشتر در تطبیق پروژه های مصونیت اجتماعی داشته باشد.
- در جریان سال 1395 فقط 2٪ مصارف موسسات در سکتور مصونیت اجتماعی از طریق دولت (On Budget) بوده که یک فیصدی بسیار پایین می باشد. حکومت می خواهد بخش عمده مصارف موسسات از طریق بودجه دولت طی مراحل گردد.
- تناسب مصارف اداری و پروژوی در سکتور مصونیت اجتماعی قناعت بخش می باشد.
- موسسات غیردولتی در قسمت مبارزه با حوادث طبیعی کمتر توجه کرده اند در حالیکه تعداد زیادی از شهروندان کشور در ولایت دور دست نیازمند همکاری در قسمت کمک و همکاری در بخش مبارزه با حوادث طبیعی می باشد.

۱۱.۲ وضعیت، فعالیت ها و مصارف موسسات در سکتور زیربنا

اهمیت و وضعیت زیر بنا در افغانستان

موجودیت زیربنای مورد نیاز و موثر در جوامع اساس توسعه و رشد اقتصادی و اجتماعی محسوب می گردد. در جریان سال های (۲۰۰۱-۲۰۱۶) در بخش زیربنا ها سرمایه گذاری یا مصارف هنگفتی از سوی دولت و نهاد های غیردولتی صورت گرفته است. این سرمایه گذاریها در بخش های مختلف از جمله ایجاد جاده ها، ساختمان مکاتب و مسکن صورت گرفته است.

در جریان سال های (۲۰۰۱-۲۰۱۶) حکومت افغانستان شاهراه حلقوی، سرک های فرعی، پلچک ها، زیربنا های شهری، کلنیک، بند و انهار، مکاتب و مسکن ایجاد نموده است. با وجود تلاش حکومت بخاطر دستیابی به زیربنای مورد نیاز و موثر، افزایش روز افزون نفوس، مشکلات امنیتی و مشکلات کیفی زیر ساخت ها باعث گردیده تا نیازمندی های زیربنایی کشور مرفوع نشده و مشکلات کمکان باقی بماند.

فعالیت های انجام شده موسسات در بخش سکتور زیربنا

در جریان سال مالی 1395 تعداد 108 پروژه به مبلغ 8.23 میلیون دالر توسط موسسات در قسمت زیربنا تطبیق گردیده است. این مقدار 1٪ کل مصارف موسسا غیردولتی را در جریان سال نشان میدهد. از جمله تعداد 108 پروژه تعداد 51 پروژه با مبلغ 2.98 میلیون دالر توسط موسسات داخلی و تعداد 57 پروژه با مبلغ 5.25 میلیون دالر توسط موسسات خارجی تطبیق گردیده است.

مصارف موسسات در سکتور زیر بنا، مبلغ 1.5 میلیون از طریق دولت و مبلغ 6.69 میلیون دالر بصورت مستقیم از طریق موسسات تمویل گردیده است. همچنان، از جمله مصارف موسسات در سکتور زیربنا مبلغ 7.12 میلیون مصارف پروژوی و مبلغ 1.12 میلیون آنرا مصارف اداری موسسات احتوا می نماید.

تعداد پروژه و مصارف موسسات داخلی در سکتور زیربنا

موسسات داخلی تعداد 51 پروژه را با مصرف 2.98 میلیون دالر که (36٪) کل مصارف موسسات در سکتور زیربنا را تشکیل میدهد، به مصرف رسانیده اند. برای وضاحت بیشتر در نمودار ذیل نیز میزان مصارف و تعداد پروژه های موسسات داخلی در سکتور زیربنا به تصویر کشیده شده است. (برای معلومات بیشتر به جدول شماره 5 در ضمایم مراجعه گردد).

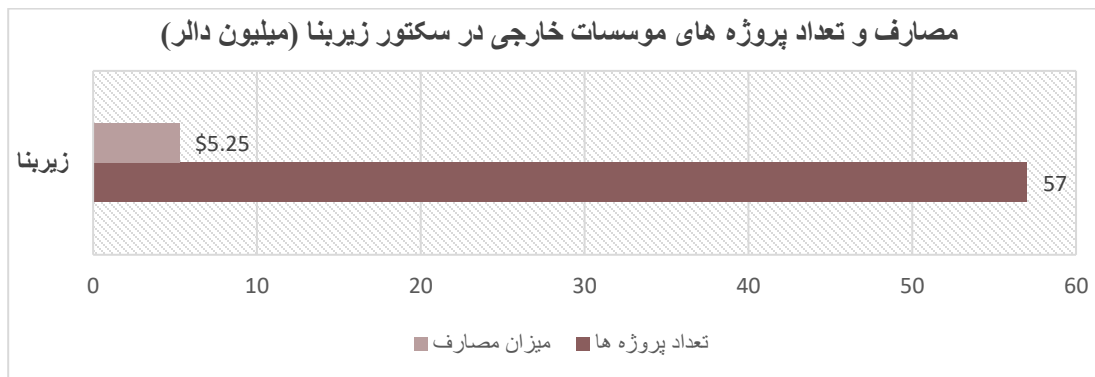
تعداد پروژه و مصارف موسسات داخلی به تفکیک ولایات

از نظر میزان مصارف موسسات داخلی بر اساس ولایت، ولایت دایکندی با تعداد 6 پروژه به مبلغ 9.7 صد هزار دالر بیشترین فعالیت موسسات داخلی را در بین 34 ولایت در سکتور زیربنا داشته اند. ولایت های خوست با تعداد 8 پروژه با مصرف 5.6 صد هزار دالر و فاریاب با 4 پروژه با مصرف 3.3 صد هزار دالر بعد از دایکندی بیشترین تعداد مصارف موسسات داخلی را به خود اختصاص داده اند.

مصارف موسسات در قسمت زیربنا در 16 ولایات دیگر کشور صفر بوده است. میزان مصارف موسسات داخلی فی نفر در ولایات

تعداد پروژه و مصارف موسسات خارجی

موسسات خارجی در جریان سال مالی 1395 جمعا تعداد 57 پروژه را با مبلغ 5.25 میلیون دالر که 64٪ کل مصارف موسسات را در سکتور زیربنا تشکیل میدهد، تطبیق نموده اند.

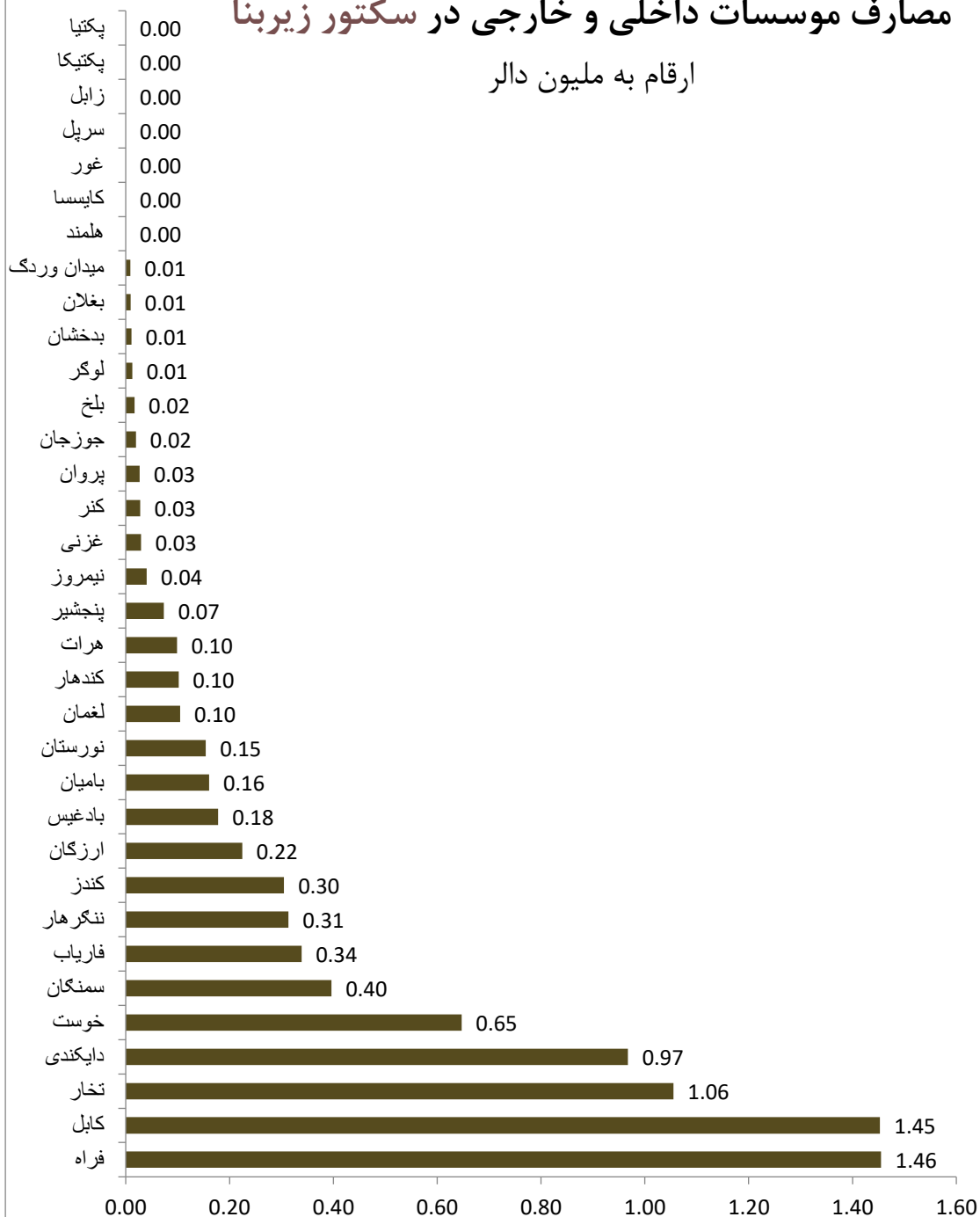
تعداد پروژه و مصارف موسسات خارجی به تفکیک ولایات

موسسات خارجی در ولایت فراه به مبلغ 1.4 میلیون دالر مصرف داشته که بیشترین مصرف نسبت به ولایت های دیگر می گردد. ولایت های کابل، تخار، کندز و ننگرهار با مصرف 1.30 میلیون دالر، 1 میلیون دالر، 0.3 میلیون دالر و 0.3 میلیون دالر بعد از فراه قرار گرفته اند.

از طرف دیگر موسسات خارجی در تعداد 16 ولایت دیگر در بخش زیربنا هیچ فعالیتی انجام نداده است که شرح مصارف موسسات به تفکیک ولایت در نمودار ذیل گنجانیده شده است.

مصارف موسسات داخلی و خارجی در سکتور زیربنا

ارقام به ملیون دالر

جزئیات فعالیت های عمده موسسات داخلی در سکتور زیربنا

- اعمار (36) پلچک، (12) باب مسجد ، 250 سرپناه و 420 متر دیوار استنادی.
- حفر تعداد (923) حلقه چاه بخاطر تهیه اب اشامیدنی صحی.
- ترمیم و جغل اندازی در حدود 20 کیلو مترسرک در نقاط مختلف کشور
- ایجاد و راه اندازی توربین های آبی برای تولید برق برای 9500 فامیل در قریه جات مختلف و مستفید شدن بیش از تعداد 42000 تن از برق آبی.
- کندن کاری، هموار کاری و جغل اندازی سرک به طول 7.6 کیلومتر.
- اعمار 200 متر دیوار استنادی به ارتفاع 208 متر در ولایت ننگرهار و اعمار 290 متر مکعب دیوار محافظتی در میدان هوایی تالقان.
- اعمار تعداد 499 پل و پلچک در نقاط مختلف کشور.
- اعمار 81 دستگاه برق آبی کوچک در نقاط مختلف کشور.
- اعمار 160 متر مکعب چک دم سنگکاری در قریه جات مختلف.
- اعمار تشناب های عصری در 3 قریه و لسوالی کوهستان و یک ذخیره آب به حجم 14 متر مکعب برای 53 فامیل.

نتیجه گیری

- فعالیت موسسات در سکتور زیربنا نسبت به سکتور های دیگر کمتر می باشد.
- موسسات خارجی در قسمت تطبیق پروژه های زیربنایی 20 فیصد بیشتر از موسسات داخلی است.
- عدم توازن در تطبیق پروژه های زیربنایی در ولایت های افغانستان مشهود است.
- تناسب مصارف اداری و پروژوی موسسات در سکتور زیربنا قناعت بخش می باشد.
- تنها 20 فیصد مصارف موسسات از طریق On Budget صورت گرفته است.

۱۲.۲ وضعیت، فعالیت ها و مصارف در سکتور حکومتداری خوب

وضعیت و اهمیت سکتور حکومتداری خوب در افغانستان

حکومت افغانستان به نهادهای جامعه مدنی این فرصت را داده است تا در راستای رهنمایی و مشوره دهی با دولت جهت ایجاد سیستم حکومتی خوب و عاری از فساد و تقلب همکاری های لازم را انجام دهند.

تحت این سکتور، برنامه های متعددی از سوی موسسات داخلی و خارجی روی دست گرفته شده و سعی بر این گردیده تا حکومتی هر چه بهتر و توانمند تر با همکاری همه جانبه دولت داشته باشیم.

فعالیت های انجام شده در سکتور حکومتداری خوب

در سال ۱۳۹۵ هجری شمسی، موسسات پروژه های گوناگون با عناوین مختلفی در تمام ولایت های افغانستان در سکتور حکومتداری خوب داشته اند که تعداد ۲۳۸ پروژه توسط موسسات داخلی و ۱۷۸ پروژه توسط موسسات خارجی در این سکتور تطبیق گردیده است. هزینه مجموع این پروژه ها به مبلغ ۴۷.۵۲ میلیون دالر می رسد که ۵.۶٪ کل مصارف موسسات داخلی و خارجی را در سال ۱۳۹۵ در بر می گیرد. از مبلغ مذکور ۲۴.۸۰ میلیون دالر آن توسط موسسات خارجی و ۲۲.۷۲ میلیون آن توسط موسسات داخلی به مصرف رسیده است.

همچنان، مقدار ۴۲.۹۹ میلیون دالر را مصارف پروژوی و مقدار ۴.۵۳ میلیون دالر آن را مصارف اداری تشکیل می دهد. از جمله مصارف فوق، مقدار ۱.۵۴ میلیون دالر از طریق دولت و مقدار ۴۵.۹۸ میلیون دالر بصورت مستقیم از طریق دونه ها تمویل گردیده است.

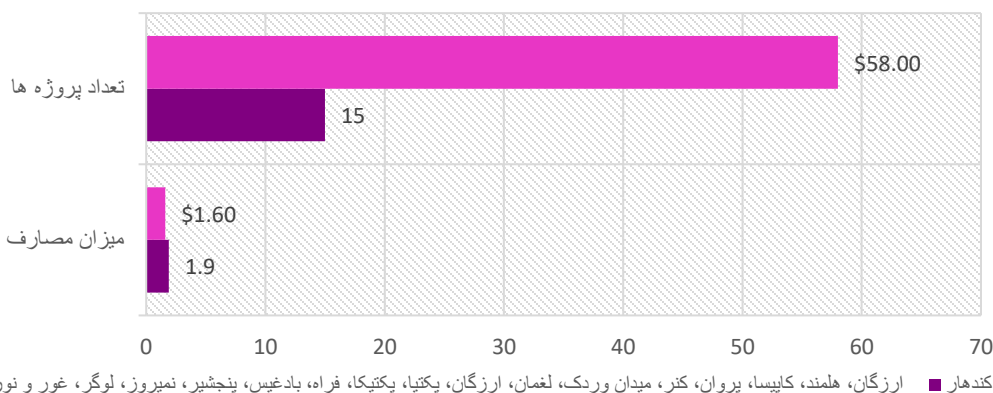
پروژه ها و مصارف موسسات داخلی

در بین ولایات افغانستان نظر به معلومات جمع آوری شده ولایت کابل با تطبیق نمودن 49 پروژه بین 34 ولایت افغانستان در بالاترین درجه قرار دارد و به ترتیب آن ولایاتی چون هرات با 21 پروژه، بلخ با 17 پروژه و کندز با 15 پروژه در رده های بعدی قرار دارند.

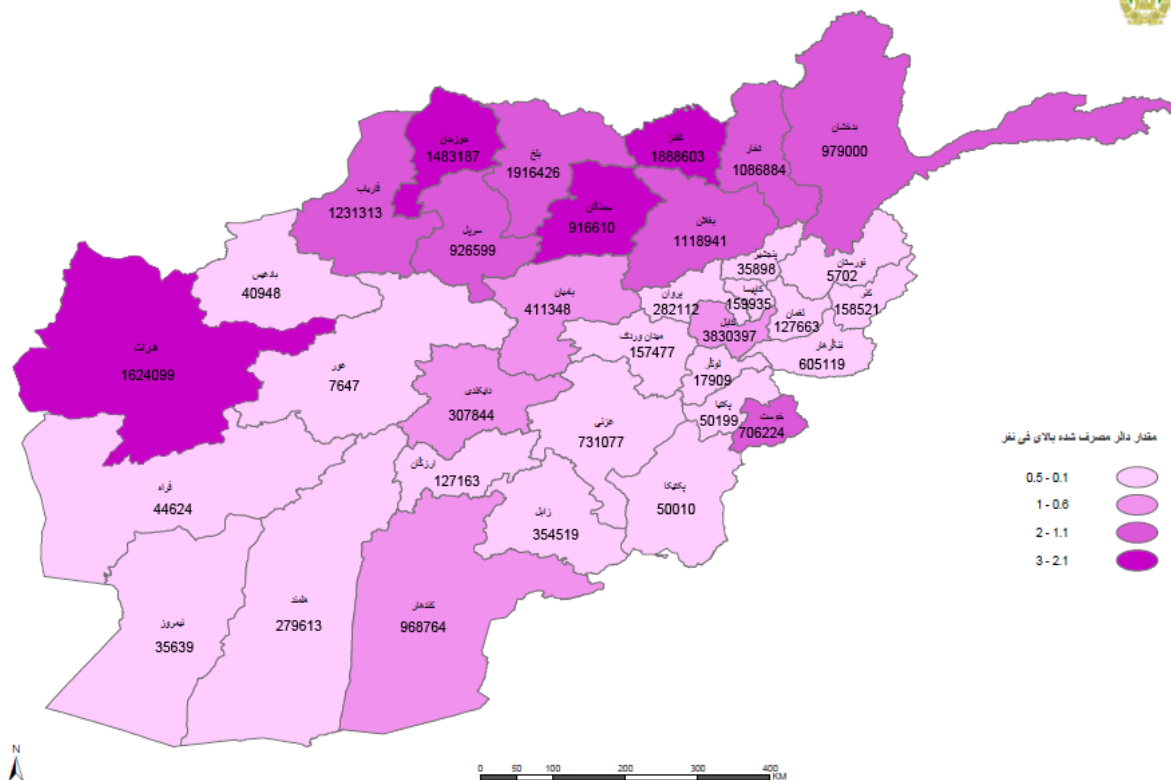
اما برعکس آن ولایت نورستان فقط با تطبیق نمودن 1 پروژه در پایین ترین درجه از نظر تعداد پروژه قرار دارد و بعد از آن ولایاتی چون هلمند، نیمروز، لوگر، غور، زابل، پکتیکا، پنجشیر و بادغیس تنها با اجرای 2 پروژه دارای کمترین تعداد پروژه میباشند.

همچنان ولایت کابل با مبلغی بالغ بر 3.8 میلیون دالر بیشترین مصارف سکتور حکومتداری خوب را در بین 34 ولایت به خود اختصاص داده است و به ترتیب آن ولایت های بلخ با 1.9 میلیون، کندز با 1.9 میلیون و هرات با 1.6 میلیون بیشترین مصارف را در 34 ولایت کشور داشته اند. اما ولایت نورستان تنها با به مصرف رساندن 5.7 هزار دالر کمترین میزان مصرف را داشت است و ولایاتی چون غور با 7.6 هزار و لوگر با 17.9 هزار دالر در درجه های بعدی قرار دارند.

مقایسه مصارف موسسات داخلی در ولایت کندهار با 16 ولایت دیگر (میلیون دالر)

طوریکه در نمودار دیده می شود، میزان مصارف موسسات داخلی در ولایت کندهار نسبت به 16 ولایت دیگر بسیار بالا بوده و تفاوت بسیار فاحشی را دارا میباشد. اما از لحاظ تعداد پروژه ولایت کندهار نسبت به 16 ولایت دیگر دارای تعداد پروژه های کمتری میباشد پس به این نتیجه میرسیم که حجم پروژه های تطبیق شده در ولایت کندهار وسیع تر میباشد.

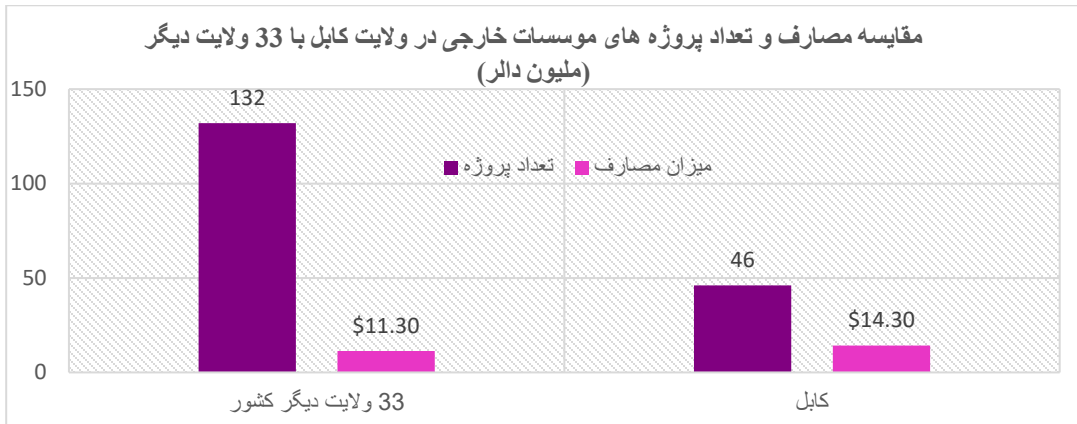

پروژه ها و مصارف موسسات خارجی

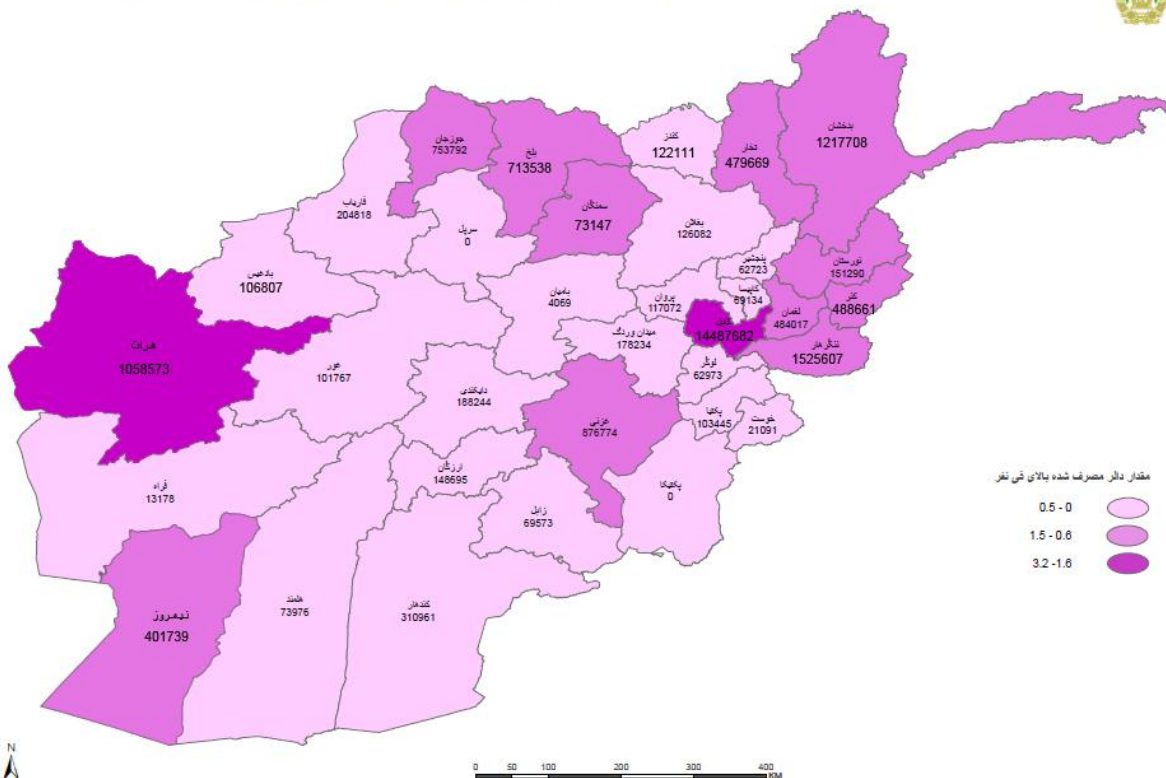
موسسات خارجی در این سکتور پروژه های مختلف را از نظر تعداد و مصارف در ولایات کشور تطبیق نموده اند که بیشترین تعداد پروژه در ولایت کابل با تعداد 46 پروژه تطبیق شده است و بعد از آن ولایت ننگرهار با 17 پروژه و بلخ با 12 پروژه در رده های بعدی قرار دارند. اما ولایاتی چون سرپل و پکتیکا هیچ پروژه ای را تطبیق ننموده اند و بعد از آن ولایاتی چون خوست، پنجشیر و بامیان تنها یک پروژه را تطبیق نموده اند.

باز هم ولایت کابل با مصرف نمودن مبلغی بالغ بر 14.49 میلیون دالر بیشترین مصرف را در بین ولایات 34 گانه کشور داشته است و بعد از آن ولایات ننگرهار و بدخشان هر یک با 1.5 میلیون و 1.2 میلیون دالر دارای بیشترین مصرف میباشند. اما ولایاتی چون سرپل و پکتیکا هیچ مصرف نداشته اند و ولایت بامیان تنها 4 هزار دالر را مصرف نموده است.

طوری‌که در نمودار زیر مشاهده می‌شود تنها در ولایت کابل موسسات خارجی مبلغ 14.49 میلیون دالر را به مصرف رسانده اند و این مبلغ دو برابر مبلغ به مصرف رسیده در 21 ولایت دیگر کشور است.

حجم مصارف موسسات غیر دولتی خارجی در سکتور حکومتداری خوب به تفکیک ولایات

از نقشه مصارف موسسات خارجی برای هر نفر بر می آید که مصارف به شکل بسیار نا متوازن صورت گرفته است. بخش اعظم

مصارف به چند ولایت محدود گردیده و اکثر ولایت ها مصرف کمی داشته اند. بیشترین میزان مصرف فی نفر در ولایتهای کابل و نیمروز صورت گرفته است.

در سکتور حکومتداری خوب، موسسات داخلی و خارجی برنامه های وسیع را در بخش های مختلف تطبیق نموده اند که شامل محو فساد اداری در ادارت دولتی، برنامه های تقویت دولت و همکاری مردم با دولت و غیره میباشد.

جزئیات فعالیت های عمده موسسات در سکتور حکومتداری خوب

- آگاهی 470 شهروند در مورد حکومتداری خوب و نظارت از روند محاکم.
- آگاهی برای 740 خانم در مورد محو خشونت علیه اطفال، جوانان و زنان همچنان آگاهی برای 142 تن در مورد حل منازعات .
- ایجاد انگیزه اعمار صلح برای 2400 تن مرد و زن.
- دوره های آموزشی مدیریت پروژه ها برای 360 نفر و آموزش در باره ارتباطی معلوماتی تکنالوژی برای 600 تن.
- آگاهی برای 6000 تن در مورد حقوق بشر، کاهش فساد اداری
- افزایش مشارکت نهاد های جامعه مدنی ولایتی برای تعداد 500 نفر زن ومرد.
- آگاهی دهی 1500 نفر از تطبیق قانون و خشونت علیه زنان
- ابتکار آزادی بیان درباره حکومتداری خوب در جنوب آسیا برای 2350 نفر در برنامه های مشارکت مدنی
- آگاهی دهی مردم درباره حکومتداری خوب و صنایع استخراجی برای 92343 نفر
- برنامه آموزشی در مورد جندر در اسلام برای تعداد 300 تن از مولوی صاحبان در ولایت هرات و فراغت 1200 مرد از برنامه رفاه خانواده از دید اسلام.
- ثبت و رسیده گی به 153 قضیه حقوقی در ولایت هرات، کندز و بلخ.
- ایجاد 331 شوراهای محلی در ولایات مختلف.
- بر گذاری ورکشاپ آموزشی دادخواهی برای 50 نهاد جامعه مدنی.

نتیجه گیری

- تناسب مصارف اداری و پروژوی موسسات در سکتور حکومتداری خوب قناعت بخش می باشد.
- موسسات قسما منحیث ناظر بر فعالیت های دولت در قسمت شفافیت و پاسخگویی فعالیت نکرده اند.
- موسسات باید در قسمت سرویها و گزارش تحقیقی در سکتور حکومتداری خوب نیز توجه نمایند.

۱۳.۲ طریق تمويل مؤسسات

سكٲورهاي شش گانه اي كه مؤسسات غير دولتي در آن ايفاي وظيفه مينمايند از دو منبع مهم مصارف شان تمويل ميگردد: بودجه مستقيم و غير مستقيم نيز ياد ميكنند. كه در انگليسي به نام هاي On-Budget و Off-Budget ياد ميگردند.

On-Budget بودجه ايست كه مؤسسات پروژه هاي خود را از طريق دولت اجرا مينمايند و مرجع تمويل اين پروژه ها دولت ميباشد.

Off-Budget نيز به مرجع تمويلی گفته ميشود كه مؤسسات پروژه هاي خود را به صورت مستقيم از تمويل كننده اخذ مينمايند و مصارف شان نيز به صورت مستقيم توسط دونر يا تمويل كننده پرداخت ميگردد

طي سال مالي 1395 نظر به همكاري وزرات هاي محترم جمهوري اسلامي افغانستان و معلومات جمع آوري شده از اين مراجع، مقادير مصارفي كه مؤسسات توانستند طي اين مدت به مصرف برسانند به تفكيك بودجه مستقيم و غير مستقيم صورت گرفت.

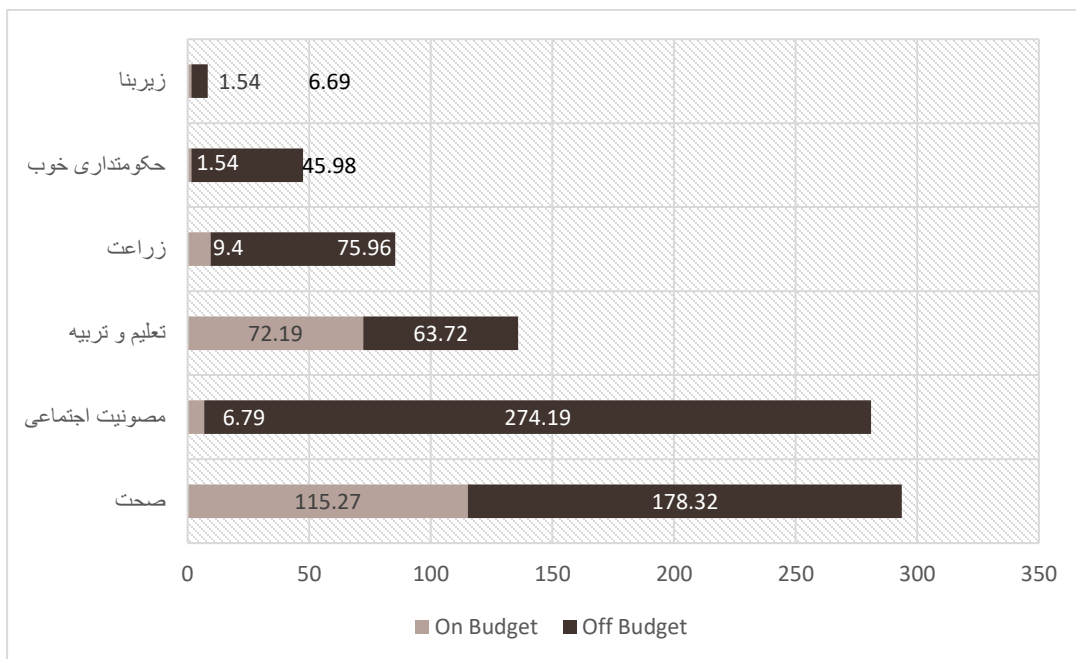
نظر به معلومات جمع آوري شده و تحليلي كه روي آنها صورت گرفته است تمامي مصارف مؤسسات در سال 1395 نظر به بودجه

در بين شش سكتور كه مؤسسات در آنها فعاليت مينمايند، سكتور تعليم و تربيه با 53٪ بيشتريين ميزان سهم گيري دولت در تمويل پروژه هاي تطبيق شده توسط مؤسسات غير دولتي را نشان ميدهد. همچنان در پي آن سكتور صحت با داشتن 39٪ آمار خوبي را نشان داده است كه دولت در تمويل پروژه هاي مؤسسات فعاليت خود را نشان داده است. اما ساير سكتورها پايين تر از 20٪ ميزان سهم گيري دولت در تمويل پروژه را نشان ميدهد.

به صورت مجموع ميتوان گفت ميزان سهم گيري دولت در تمويل پروژه هاي مؤسسات طي سال مالي 1395 در سكتورهاي 6 گانه مبلغی بالغ بر 206.73 ميليون دالر بوده است كه يك رقم 24٪ را نشان ميدهد.

به اين معني است كه دولت ميزان كمی از تمويل پروژه هاي مؤسسات را به عهده دارد و مؤسسات اكثريت به صورت مستقيم پروژه هاي خود را از تمويل كندگان اخذ نموده و اجرا مينمايند.

اما يكي از چالش هايي كه پيش آمد عدم همكاري بعضي وزرات خانه ها پيرامون ارائه منابع معلوماتي از پروژه هاي تطبيق شده از مؤسسات كه از طريق دولت تمويل شده اند.

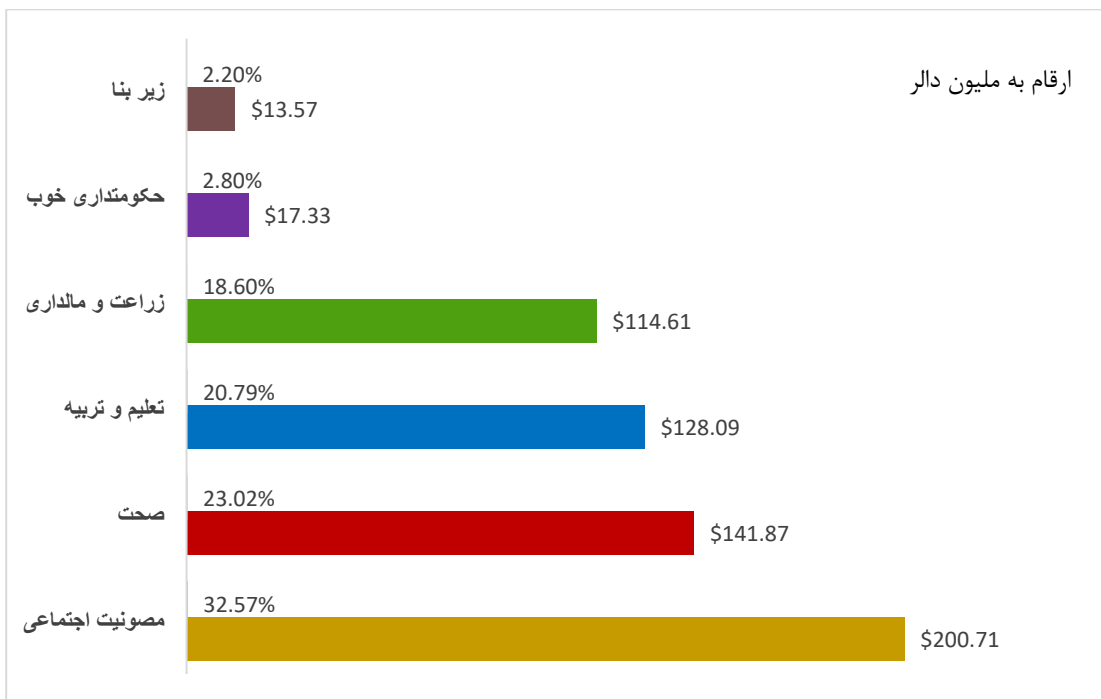
۱۴.۲ پلان کاری سه ساله مؤسسات

طبق هدايت مصوبه شماره 23 مورخ 1395/11/20 کابينه جمهورى اسلامى افغانستان، رياست انسجام مؤسسات غير دولتى مؤظف گردید تا پلان سه ساله مؤسسات را با در نظر داشت سکتور هاى مختلف به تفکيک ولايات کشور جمع آورى، مطالعه و تحليل نموده، ذريعه نقشه گزارش دهد. رياست مؤسسات غير دولتى بتاسى از فيصله فوق الذکر از تمام مؤسسات غيردولتى طى نامه رسمى خواهان شريک ساختن پلان سه ساله مؤسسات گردید، از جمله مؤسسات به تعداد 93 موسسه (56 موسسه داخلى و 37 موسسه خارجى) پلان سه ساله فعاليت هاى خود را به وزارت اقتصاد ارسال نمودند.

طوريکه پلان سه ساله مؤسسات فوق الذکر مطالعه و تحليل قرار گرفت، نشان مى دهد که مؤسسات فوق الذکر برای پلان سه ساله خویش مجموعاً مبلغ (616.18) ميليون دالر را پيشبيني نموده اند که از اين ميزان، 352.53 ميليون دالر (57٪) آن توسط مؤسسات خارجى و 263.65 ميليون دالر (43٪) آن توسط مؤسسات داخلى به تفکيک سکتور هاى ذيل به مصرف مى رسد.

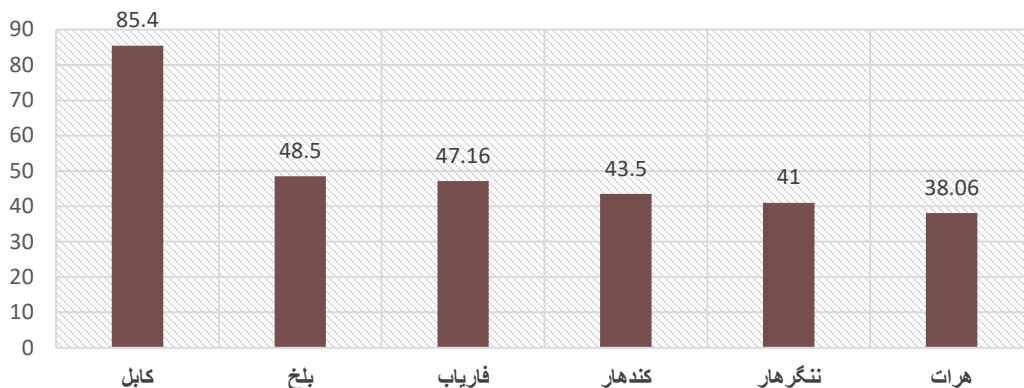
مقایسه فیصدی مصارف پلان شده موسسات با فیصدی مصارف موسسات طی سال 1394 و 1395 نشان می دهد که سهم موسسات داخلی افزایش یافته است. بطور مثال در سال 1394، موسسات داخلی تنها 29 فیصد و در سال 1395 34 فیصد مجموع مصارف موسسات را در افغانستان اختصاص داده بودند. در حالیکه طبق پلان سه ساله، سهم موسسات داخلی به 43 فیصد افزایش داشته که این یک دستاورد برای موسسات داخلی به حساب می آید.

از نظر میزان مصارف پلان شده بر اساس سکتور، طوریکه در نمودار زیر دیده می شود، موسسات بیشترین مصارف در سکتور های مصونیت اجتماعی و صحت و کمترین میزان مصارف را هم در سکتور های زیر بنا و حکومتداری خوب در نظر گرفته اند.

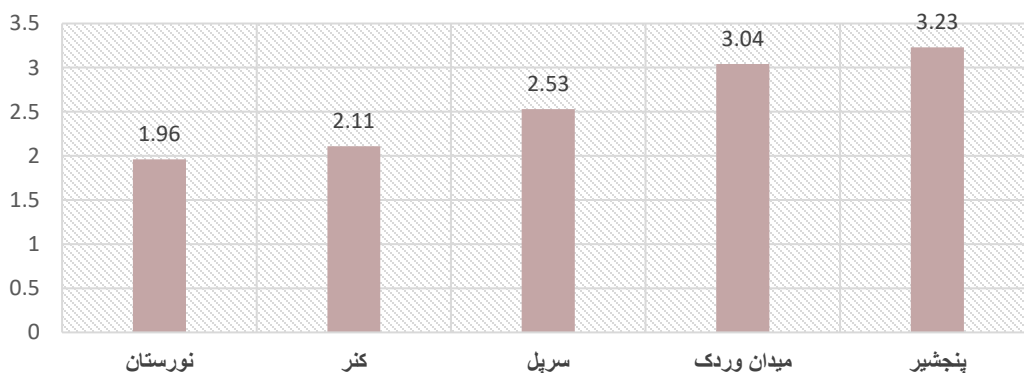
از نظر میزان مصارف پلان شده بر اساس ولایت، موسسات بیشترین میزان مصارف را برای ولایت های کابل، بلخ، فاریاب، کندهار، ننگرهار و هرات در نظر گرفته اند. این پنج ولایت در مجموع 49.27 در صد مجموع مصارف پلان شده سه ساله موسسات را به خود اختصاص داده اند.

پنج ولایت با بیشترین مصارف پلان شده سه ساله موسسات

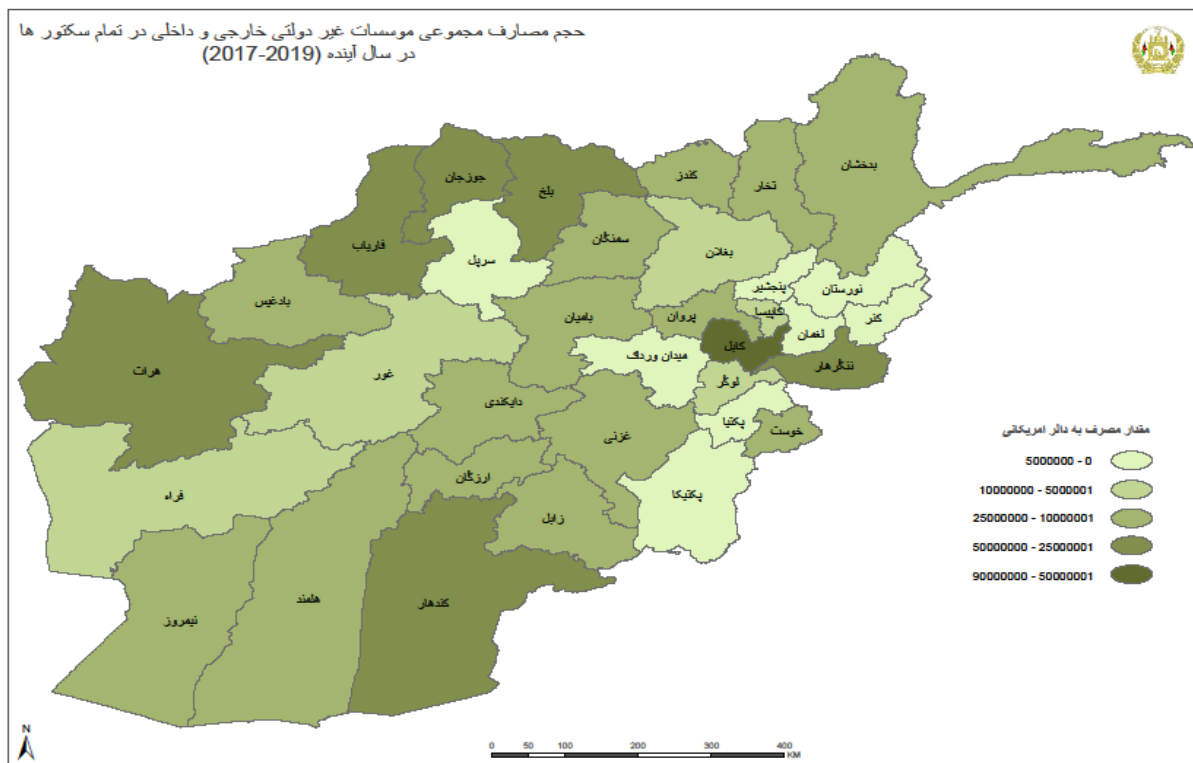
بر عکس، طوریکه در نمودار زیر دیده می شود، کمترین میزان مصارف پلان شده سه ساله موسسات مربوط به ولایت های نورستان، کنر، سرپل، میدان وردک و پنجشیر می شود که 2.05 فیصد کل بودجه پلان شده موسسات طی سه سال آینده می گردد.

پنج ولایت با کمترین مصارف پلان شده سه ساله موسسات

یک نکته را باید در نظر داشت که طبق پلان دریافت شده، مصارف موسسات طی سه سال آینده همگونی بیشتری نسبت مصارف سال های قبل (1394-1395) نظر به ولایات کشور به خود گرفته است. با در نظر داشت مصارف پلان شده موسسات برای هر نفر در ولایت، می توان دریافت که مصارف در ولایت های بصورت بسیار همگون و متوازن در نظر گرفته شده است.

در نقشه ذیل می توان مصارف موسسات بر اساس ولایت را مشاهده نمود.

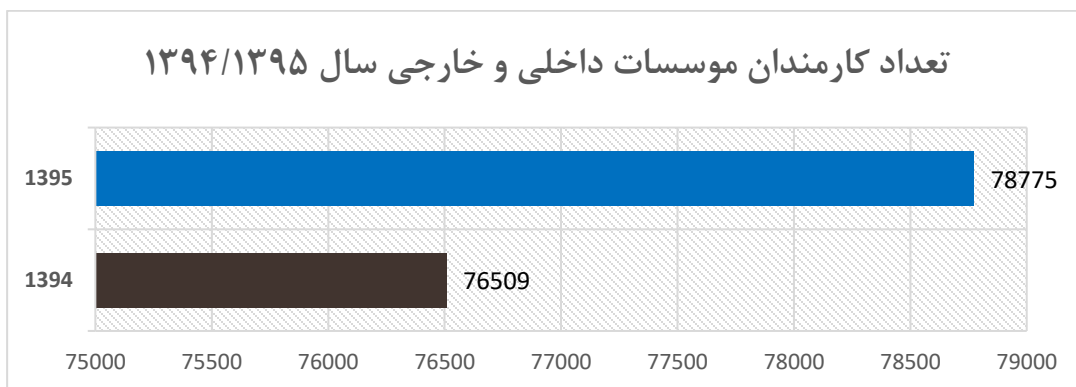

۱۵.۲ ایجاد فرصت های شغلی توسط موسسات

یکی از اساسی ترین موضوع در حال حاضر مسئله کارایی در افغانستان است. سالانه هزاران نفر از دانشگاه ها و موسسات تحصیلات عالی و نیمه عالی فارغ می شوند که متأسفانه در زمینه یافتن شغل با مشکلات زیادی مواجه می شوند. براساس آمار احصائیه مرکزی نرخ بیکاری از ۳۵ فیصد در سال ۲۰۱۵ میلادی به ۴۰ فیصد در سال ۲۰۱۶ میلادی افزایش یافته است. به همین سبب، سالانه هزاران نفر جهت یافتن شغل به کشورهای دیگر مهاجرت می کنند.

موسسات جهت پیشبرد برنامه ها و اهداف خویش به افراد شایسته و تحصیل کرده نیاز دارند که این مسئله سبب می شود سالانه هزاران نفر جذب این موسسات گردد. بناء موسسات درکنار دولت جمهوری اسلامی افغانستان نقش موثر را در اشتغال زایی ایفا می کند. بر اساس معلومات و گزارش های موسسات در سال ۱۳۹۵ هجری شمسی، حدود هفتاد و هشت هزار و هفت صد و هفتاد و پنج تن (۷۸۷۷۵) مصروف کار در موسسات داخلی و خارجی می باشند که این خود نشان میدهد موسسات یک همکار خوب دولت افغانستان در قسمت ایجاد کار در شرایط کنونی است. تعداد مجموعی کارمندان موسسات نسبت به سال مالی ۱۳۹۴ خورشیدی افزایش یافته است. در سال مالی ۱۳۹۵ هجری شمسی مجموع کارمندان موسسات ۷۶,۵۰۹ نفر بودند که به تعداد ۲۲۶۶ نفر نسبت به سال مالی ۱۳۹۴ هجری شمسی بیشتر است.

کارمندان دایمی موسسات

تعداد کارمندان دایمی موسسات داخلی و خارجی در جریان سال 1395 بیست و یک هزار و شش صد و نود یک (21691) نفر بوده که از این جمله به تعداد دوازده هزار و نه صد و هشتاد و چهار (12984) نفر آن در موسسات خارجی و به تعداد هشت هزار و هفت صد و هفت (8707) نفر آن در موسسات داخلی مصروف کار میباشند.

لازم به ذکر است که از مجموع (12984) کارمند موسسات خارجی، به تعداد ده هزار و دو صد و شانزده (10216) از طبقه ذکور بوده و متباقی به تعداد دو هزار و هفت صد و شصت و هشت (2768) تن از طبقه اناث می باشند. از طرف دیگر از مجموع کارمندان دایمی مؤسسات خارجی به تعداد (12223) آن داخلی (شامل تعداد (9858) از طبقه ذکور و تعداد (2365) از طبقه اناث) می گردد. همچنان، از جمله کارمندان موسسات خارجی، تعداد (761) تن کارمندان خارجی (شامل تعداد 358 آن ذکور و متباقی تعداد (403) تن آن از طبقه اناث) می باشند.

از مجموع (8707) کارمندان دایمی موسسات داخلی، به تعداد شش هزار پنج صد و سی و چهار (6534) آن ذکور و دو هزار و یک صد هفتاد و سه (2173) تن آن از طبقه اناث می باشند. در موسسات داخلی به تعداد (164) تن کارمند خارجی (شامل 122 تن ذکور و 42 تن از طبقه اناث) مشغول به کارند.

کارمندان پروژه‌ی موسسات

در بخش پروژه های موسسات داخلی و خارجی به تعداد چهل و هفت هزار و یک صد و سه (57084) نفر در سال 1395 هجری شمسی مشغول به کار بودند. از این رقم به تعداد سی و چهار هزار هشت صد و دوازده (34812) تن آن در موسسات داخلی مصروف به کار بودند. تعداد کارمند ذکور موسسات داخلی در سال 1395 هجری شمسی بیست و شش هزار و سه صد هفتاد و نه (26379) بوده و متباقی به تعداد هشت هزار و چهار صد و سی سه (8433) از طبقه اناث بودند. از مجموع کارمندان پروژه‌ی موسسات داخلی فقط هشتاد و نه تن 89 (شامل 69 تن ذکور و 20 تن از طبقه اناث) آن خارجی بوده است.

در سال 1395 هجری شمسی به تعداد بیست و دو هزار و دو صد و هفتاد و دو تن (22272) در بخش کارمندان پروژه‌ی موسسات خارجی مصروف بوده اند. از جمله شانزده هزار و شش صد و هفتاد تن (16670) تن آن از طبقه ذکور و به تعداد پنج هزار و شش صد و سی و پن دو تن (5602) تن آن از طبقه اناث تشکیل گردیده اند. قابل ذکر دانسته می شود که از مجموع کارمندان پروژه‌ی مؤسسات خارجی تعداد (21584) آن کارمندان داخلی (شامل تعداد 16273 ذکور و تعداد 5311 آن از طبقه اناث) می باشد. همچنان، تعداد (688) تن کارمندان خارجی در موسسات خارجی مصروف کار بوده اند (تعداد سه صد و نود و هفت (397) ذکور و تعداد دو صد و نود و یک (291) از طبقه اناث) مشغول به کار بوده اند.

تعداد مجموعی کارمندان موسسات در سال 1395										موسسات
تعداد کارمندان پروژوی					تعداد کارمندان دایمی					
مجموع	کارمندان اناث		کارمندان ذکور		مجموع	کارمندان اناث		کارمندان ذکور		
	خارجی	داخلی	خارجی	داخلی		خارجی	داخلی	خارجی	داخلی	
34812	20	8413	69	26310	8707	42	2131	122	6412	داخلی
22272	291	5311	397	16273	12984	403	2365	358	9858	خارجی
57084	311	13724	466	42583	21691	445	4496	480	16270	مجموع
57084	14035		43049		21691	4941		16750		مجموع کل
78775										مجموع کارمندان

۱۶.۲ معرفی پروژه های جدید موسسات به ادارات سکتوری و ریاست های اقتصاد ولایت ها

موسسات داخلی و خارجی مکلف اند تا در روشنی قانون موسسات غیر دولتی و سایر قوانین نافذ کشور فعالیت نمایند.

با در نظر داشت مطلب فوق قانون مؤسسات غیر دولتی در رابطه به آغاز کار و فعالیت موسسات، حکم می نماید که موسسه مکلف اند قبل از آغاز کار، مسوده اسناد پروژوی تعهد شده را بعد از مطالعه و موافقه توسط ادارات سکتوری جهت تایید و ثبت به وزارت اقتصاد ارائه نمایند.

با در نظر داشت این مسئله، در سال 1395 هجری شمسی در مجموع به تعداد یک صد و هفده (117) موسسه، 67 موسسه آن داخلی و 69 موسسه آن خارجی اسناد پروژوی خویش را به وزارت اقتصاد تسلیم نموده و از این طریق غرض هماهنگی به ادارات ذیربط معرفی گردیده اند.

طی سال مالی 1395 هجری شمسی، بر اساس اسناد واصله موسسات به تعداد پنجمصد و دو (502) پروژه مختلف را با مبلغ (251.05) میلیون با تمویل کنندگان مختلف در چهار سکتور ذیل قرارداد نموده اند:

سکتور صحت

در این سکتور به تعداد سی و سه پروژه با مبلغ 25.08 میلیون دالر با تمویل کنندگان مختلف قرارداد نموده که از این تعداد 18 پروژه با بودجه 19 میلیون دالر مربوط به موسسات خارجی و 15 پروژه دیگر آن با بودجه 6.08 میلیون دالر مربوط به موسسات داخلی می گردد. این پروژه ها عرصه های مختلف صحت را چون ارتقای ظرفیت کارمندان صحتی، تقویت و وسعت پروگرام وقایه و تداوی ملاریا، توپرکلوز، شکر، کنترل HIV، حمایه طفل ومادر، کاهش مرگ و میر، سو تغذی، مجموعه خدمات صحتی BPHST، تداوی معتادین، مراقبت های صحتی، را تحت پوشش قرار داده اند.

در این سکتور قرارداد سی و هفت پروژه با مبلغ مجموع (19.16) میلیون دالر با دونر های مختلف عقد گردیده است. که از این تعداد، پانزده (15) پروژه با بودجه 15 میلیون دالر آن مربوط به موسسات خارجی و بیست دو (22) پروژه دیگر آن با مبلغ (4.16) میلیون دالر مربوط به موسسات داخلی می شوند. این پروژه ها شامل اعمار ساختمان مکاتب، تعلیم و تربیه اضطراری، تعلیمات اولیه قبل از مکتب، بالا بردن ظرفیت معارف، تعلیمات اساسی (خاص و سواد آموزی)، کورسهای تقویتی، بورسیه و کورسهای امادگی کانکور میگردد.

سکتور زراعت و آبیاری

در سال 1395 خورشیدی، موسسات به تعداد چهل و نه پروژه با مبلغ (17) میلیون دالر را با تمویل گندگان مختلف در سکتور زراعت، آبیاری و مالداري قرارداد بستند. از این تعداد، 13 پروژه آن با مبلغ 5 میلیون دالر توسط موسسات خارجی و 36 پروژه آن با مبلغ (12) میلیون دالر توسط موسسات داخلی عقد گردیده است. این پروژه ها در عرصه های گوناگون چون افزایش محصولات کشاورزی، ایجاد قوریه، حفاظت جنگلات، ایجاد باغها و نصب چيله ها، توزیع تخم های اصلاح شده، تقویت خودکفایی بیجا شده گان از طریق فعالیت های زراعتی، بازاریابی برای محصولات زراعتی تطبیق گردیده است.

سکتور خدمات اجتماعی

سکتور خدمات اجتماعی که شامل سه سکتور مصونیت اجتماعی، زیربنا و حکومتداری خوب می گردد. در این سه سکتور موسسات داخلی و خارجی به تعداد سیصد و هشتاد و سه (383) پروژه را مبلغ مجموعی (190.39) میلیون دالر با تمویل کنندگان مختلف قرارداد بسته اند. از این جمله به تعداد 121 پروژه آن با بودجه (125.19) میلیون دالر مربوط به موسسات خارجی و 262 پروژه دیگر آن با بودجه (65.2) میلیون دالر مربوط به موسسات داخلی می گردند.

این پروژه ها در عرصه کمک های عاجل مواد غذایی و غیر غذایی، مصئونیت غذایی، ترویج و ایجاد صلح و توانمندی زنان در عرصه مدنی، حقوقی، دریافت مشکلات جهت دسترسی به مناطق دشوار، تحکیم ثبات، برنامه احداث زیربنا ها، تنظیم منابع طبیعی، پاکسازی ماین و مهمات منفجر نشده، اعمار سرپناه، حفر چاه ها تطبیق گردیده اند.

گزارش ها و اسناد پروژه ها نشان میدهد که قسمت اعظم بودجه پروژه های موسسات از کمک های جامعه جهانی و یک قسمت دیگر آن از بودجه اختیاری حکومت تمویل گردیده است. موسسات عموماً بودجه شان را با ارائه پیشنهاد ها به تمویل کنندگان و یا از طریق دفاتر مرکزی شان خارج از کشور بدست میاورند و یا هم با استفاده از امکانات محدود مالی خویش (بویژه موسسات داخلی) پروژه ها را تطبیق و اجرا مینمایند.

جدول توحیدی معرفی پروژه های سال 1395-2016 به تفکیک تعداد پروژه، بودجه و سکتور

تعداد کارمندان در پروژه ها	سکتور ها								مجموع بودجه	مجموع پروژه	تعداد موسسات	موسسات
	خدمات اجتماعی		زراعت و ابیاری		تعلیم تربیه		صحت					
	بودجه	تعداد پروژه	بودجه	تعداد پروژه	بودجه	تعداد پروژه	بودجه	تعداد پروژه				
12248	125.19	121	5	13	15	15	19	18	164	167	49	خارجی
5396	65.2	262	12	36	4.16	22	6.08	15	87.05	335	68	داخلی
17644	190.39	383	17	49	19.16	37	25.08	33	251.05	502	مجموعه کل	
	76%	76%	7%	10%	8%	7%	10%	7%	100%	100%	فیصدی پروژه و بودجه	

قابل ذکر است که ریاست انسجام موسسات غیر دولتی بعد از مطالعه و ارزیابی اسناد، پروژه های موسسات تطبیق کننده را به منظور ایجاد هماهنگی و نظارت و بررسی پروژه ها به ریاست های اقتصاد ولایت ها و ادارات ذیربط سکتوری معرفی نموده است.

وزارت اقتصاد جمهوری اسلامی افغانستان تلاش می ورزد تا از تطبیق پروژه های خود سرانه موسسات غیر دولتی جلوگیری صورت گیرد. به همین لحاظ وزارت اقتصاد در سال 1395 به منظور انسجام بهتر فعالیت های موسسات غیر دولتی و ایجاد شفافیت و حسابداری و هماهنگی بین ادارات دولتی و موسسات غیر دولتی نکات ذیل را به توجه مقام محترم ولایت ها رسانیده است:

1- مقام محترم ولایت به تمام ادارت دولتی و بخصوص ادارات سکتوری هدایت دهد تا از تطبیق پروژه های خودسرانه موسسات و بدون موجودیت اسناد قرارداد و مشخص بودن مقدار بودجه و مرجع تمویل کننده و معرفی خط وزارت اقتصاد جدا جلوگیری نماید.

2- مطابق به قانون موسسات غیر دولتی و طرزالعمل (PDC) بدون موجودیت نامه رسمی وزارت اقتصاد عنوانی ریاست اقتصاد ولایت مربوطه، موسسات حق ندارند بدون هماهنگی و موافقت اداره های سکتوری در سطح ولایت ها به تطبیق پروژه های شان اقدام نماید.

3- مقام محترم ولایت به ریاست های سکتوری هدایت فرماید تا ریاست های محترم از پروژه های سکتور مربوطه با در نظر داشت قرارداد و حجم کار، پروژه را مورد نظارت و بررسی قرار دهند. همچنین وزارت اقتصاد از موسسات هماهنگ کننده و ریاست های اقتصاد در ولایت های می خواهد که از تطبیق پروژه های خودسرانه جلوگیری نموده، فعالیت های موسسات را با ادارات سکتوری هماهنگ نموده و از پروژه های موسسات نظارت و ارزیابی نماید. هدف اصلی این کار ها جلوگیری از تطبیق پروژه های خودسرانه توسط موسسات است و نیز موسسات مکلف اند تا حین قرارداد پروژه اسناد آنها که در بالا ذکر گردید غرض معرفی پروژه ها به وزارت اقتصاد ارسال نماید.

هم اکنون تلاش ها در این زمینه ادامه دارد تا تمام پروژه ها قبل از شروع آن، از طریق وزارت اقتصاد به ریاست های اقتصاد در ولایت ها و از آن طریق به ادارات سکتور مربوطه غرض ایجاد هماهنگی، نظارت از پروژه و موافقت اداره سکتور مربوطه معرفی گردد.

۱۷.۲ نظارت و بازدید از پروژه های مؤسسات غیر دولتی

اگر چه ریاست انجام مؤسسات غیر دولتی، ریاست های اقتصاد در ولایات و ادارات سکتوری به طور دوامدار از پروژه های مؤسسات نظارت می نمایند ولی نظر به لزوم دید ریاست انجام مؤسسات غیر دولتی، این ریاست و ریاست های اقتصاد در ولایات در سال ۱۳۹۵، با در نظر داشت مقررہ تنظیم اجراءات و فعالیت ها که یکی از اهداف و وظایف آن نظارت، بررسی و تنظیم فعالیت های مؤسسات در روشنی قانون مؤسسات غیر دولتی میباشد، از چهار صد و سی و هفت (۴۳۷) پروژه مربوط ۲۷۰ مؤسسه داخلی و خارجی که در سطح مرکز و ولایت ها قرار دارند نظارت و بازدید به عمل آورده اند.

از این تعداد، ریاست انجام مؤسسات غیر دولتی ۱۵ پروژه و ۴۰ دفتر مؤسسات داخلی و خارجی را در مرکز بطور مستقیم مورد نظارت و ارزیابی قرار داده است و متباقی از (۴۲۲) پروژه مختلف دیگر را که مربوط دو صد و سی (۲۳۰) مؤسسه داخلی و خارجی در سطح ولایت ها کشور می شوند، توسط ریاست های اقتصاد ولایت ها مربوطه نظارت و بازدید صورت گرفته است.

طوریکه از نتایج نظارت و بررسی و گزارش های ارسالی (۴۰) مؤسسه داخلی و خارجی در سطح مرکز که به شکل مستقیم توسط ریاست انجام مؤسسات غیر دولتی نظارت شده، برمیاید، در سال ۱۳۹۵ هجری شمسی به تعداد بیست (۲۰) مؤسسه داخلی و بیست (۲۰) مؤسسه خارجی در مجموع به تعداد دو صد و شانزده (۲۱۶) پروژه مختلف را با مصرف (۵۴.۵۱) میلیون دالر تطبیق کرده اند. از این جمله تعداد (۶۲) پروژه با مبلغ (۲۸.۱۵) میلیون دالر توسط مؤسسات خارجی و تعداد (۱۵۲) پروژه دیگر با مبلغ (۲۶.۳۷) میلیون دالر توسط مؤسسات داخلی در چهار سکتور ذیل تطبیق گردیده است:

- تطبیق (۳۳) پروژه با میزان مصرف (۱۰.۷) میلیون دالر در بخش صحت
- تطبیق (۳۲) پروژه با میزان مصرف (۱۱.۱۶) میلیون دالر در بخش زراعت
- تطبیق (۲۹) پروژه با میزان مصرف (۷.۸۵) میلیون دالر در بخش تعلیم و تربیه
- تطبیق (۱۲۲) پروژه با میزان مصرف (۲۴.۸) میلیون دالر در بخش خدمات اجتماعی

بخش سوم

فراهم آوری تسهیلات برای مؤسسات

۱.۳ ثبت موسسات غیر دولتی

ریاست انسجام موسسات غیر دولتیوزارت اقتصاد در روشنی قانون موسسات، مقررره تنظیم فعالیت و اجراءات وزارت اقتصاد و لایحه وظایف مربوطه، مسئولیت ثبت، فراهم آوری سهولت ها و هماهنگی فعالیت ها ونیز مسئولیت و انحلال موسسات را به عهده دارد. همچنین این ریاست مسئول است تا معلومات لازم را در رابطه با موسسات داخلی وخارجی در اختیار مراجع دولتی و غیردولتی در مورد ثبت و یا انحلال موسسات قرار دهد. سالانه درخواستی های زیادی برای ثبت موسسات جدید داخلی و خارجی به این وزارت مواصلت میوزرد. بعد از مطالعه و بررسی کامل اسناد درخواستی ها و معیارات که برای ثبت یک موسسه لازم است، تصمیم گرفته می شود که آیا درخواستی مورد نظر پذیرفته شود و یا خیر؟

هدف اساسی از ثبت موسسات عبارتند از:

- فراهم آوری زمینه انکشاف اجتماعی و اقتصادی در کشور؛
- جلب وجذب امکانات تخنیکی ومالی منابع تمویل کنندگان داخلی و بین المللی جهت ارائه خدمات وتطبیق پروژه های عام المنفعه؛
- ایجاد زمینه های کاری برای مردم، کاهش فقر و بهبود رفاه اجتماعی در کشور؛
- قانونمند شدن فعالیت های موسسات غیردولتی در کشور.

طرز العمل کار ثبت موسسات غیر دولتی

مطابق به ماده (4، 15، 16، 17، 18، 19 و 20) قانون موسسات، اشخاص حقیقی می توانند برای ثبت موسسات جدید اقدام نماید. بعد از دریافت اسناد ثبت موسسات جدید، کمیسیون تخنیکی که متشکل از کارمندان آمریت ثبت وراجستر موسسات تحت نظر ریاست انسجام موسسات غیر دولتی دایر گردیده و در روشنی قانون موسسات اسناد ثبت ، مورد مطالعه وبررسی قرار داده سپس اسناد مذکور جهت ارزیابی وفیصله نهایی به کمیسیون عالی ارزیابی که متشکل از نماینده گان با صلاحیت وزارت های خارجه، مالیه، عدلیه و کارواموراجتماعی به حیث عضو و تحت ریاست وزارت اقتصاد ارسال می گردد. بعد از فیصله نهایی کمیسیون عالی ارزیابی طی یک کنفرانس در حضور مقام محترم وزارت، اعضای کمیسیون عالی ارزیابی و روسای موسسات جدید التاسیس با یک سلسله معلومات در رابطه به مکلفیت های موسسات غیردولتی در تطبیق اهداف و فعالیت های خویش ونیز رعایت قوانین نافذه کشور، جواز فعالیت در افغانستان برای آنها توزیع میگردد.

در سال 1395 جمعاً به تعداد سیصد و سی و دو (332) درخواستی غرض ثبت موسسات جدید به ریاست انسجام موسسات غیر دولتی موصلت ورزیده که از آن جمله به تعداد سیصد و بیست (320) درخواستی برای ثبت موسسه داخلی و متباقی به تعداد دوازده (12) درخواستی جهت ثبت موسسه خارجی تشکیل میدهد.

از مجموع سیصد و بیست (320) درخواستی برای ثبت موسسات داخلی، 314 آن مورد تأیید و متباقی شش درخواستی دیگر بنابر نواقص و کاستی ها از طرف کمیسیون عالی ارزیابی ثبت رد گردیدند.

همچنان از مجموع دوازده درخواستی جهت ثبت موسسات خارجی همه آنها جواب مثبت گرفته و مورد تأیید کمیسیون عالی ارزیابی ثبت قرار گرفتند.

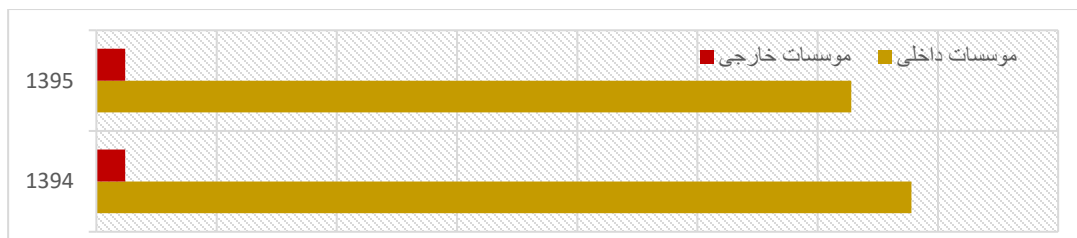
موسسه	درخواست ثبت	درخواست های پذیرفته شده	درخواست های رد شده
موسسه داخلی	320	314	6
موسسه خارجی	12	12	0

این در حالیکه که تعداد ثبت موسسات در سال 1395 در مقایسه با سال 1394 متفاوت بوده است.

در سال 1394 به تعداد 363 درخواستی به غرض ثبت موسسات جدیدالتاسیس که از جمله 351 درخواست برای ثبت موسسات داخلی و متباقی 12 درخواستی برای ثبت موسسات خارجی ارائه گردیده بود. از مجموع درخواستی ها برای تاسیس موسسات داخلی 339 آن از طرف کمیسیون عالی تأیید و متباقی بنابر کمبودات و نواقص در اسناد رد گردیده بود. و جمعا تعداد 12 درخواستی برای ثبت موسسات خارجی مورد تأیید قرار گرفته بود.

بنابر این در سال 1394 جمعا تعداد 339 موسسه داخلی که پول حق الثبت ان مبلغ 3390000 افغانی و 12 موسسه خارجی که پول حق الثبت آنها 12000 دالر تشکیل میدهد در حساب واردات دولت تحویل گردیده است.

کاهش ثبت تعداد موسسات بنا بر دلایل مختلف مانند عدم حمایت موسسات جدید التاسیس از طرف تمویل کنندگان، نبود امنیت کافی برای تطبیق پروژه ها در سال 1395 میباشد.

علاوه بر این، به تعداد 10 موسسه خارجی نو تاسیس و 140 موسسه داخلی نو تاسیس نظر به اهداف وساحه فعالیت شان رسماً به ادارات سکتوری معرفی گردیده اند.

همچنین بادر نظر داشت تقاضای رسمی موسسات جهت افتتاح حساب بانکی در روشنی قانون موسسات غیر دولتی جمعاً تعداد 190 موسسه داخلی و خارجی که 12 موسسه خارجی و 178 موسسه داخلی به بانک های مختلف کشور معرفی گردیدند.

همچنان نسبت تغییرات در سطح رهبری موسسات که در حسابات بانکی به حیث صلاحیتدار معرفی بودند، با در نظر داشت تقاضای رسمی موسسات غرض معرفی صلاحیت داران جدید به این ریاست نیز تعداد 56 موسسه خارجی و 225 موسسه داخلی به بانک معرفی شده اند.

۲.۳ عواید از حق الثبت موسسات غیردولتی

مطابق ماده پانزدهم قانون موسسات، بعد از تأیید ثبت موسسات توسط کمیسیون عالی ارزیابی، هر موسسه داخلی مبلغ ده هزار (10,000) افغانی و هر موسسه خارجی مبلغ هزار دالر (\$1000) امریکایی را بعنوان حق الثبت به حساب واردات دولت بوسیله نامه رسمی تحویل بانک می نمایند.

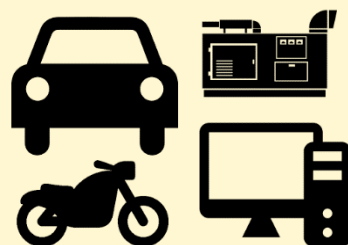
بناء سیصد و چهارده (314) موسسه نو تاسیس داخلی به مبلغ سه میلیون یک صدو چهل هزار (3,140,000) افغانی و دوازده (12) موسسه خارجی به مبلغ دوازده هزار (12000) دالر امریکائی به حساب واردات دولت از طریق بانک مرکزی واریز نموده است.

جدول خلاصه ثبت موسسات جدید، منحل شده، ایجاد دفاتر ساحوی و پول حق الثبت موسسات غیردولتی داخلی و خارجی طی سال 1395 خورشیدی

موسسات خارجی				موسسات داخلی				مجموع	
تحویلی حق الثبت	ایجاد دفاتر ساحوی	اموسسات منحل شده	ثبت موسسات خارجی	تحویلی حق الثبت	ایجاد دفاتر ساحوی	موسسات منحل شده	ثبت موسسات	مجموع موسسات منحل شده	مجموع موسسات ثبت شده
12000 USD	1	7	12	3140000 AFN	31	136	314	143	326

۳.۳ ثبت دارایی های منقول و غیرمنقول موسسات

بر اساس ماده (26) قانون موسسات غیردولتی، تمام موسسات مکلف اند که تمام اموال منقول و غیرمنقول خویش را که برای انجام مقاصد و اهداف غیرانتفاعی از آن استفاده مینمایند در وزارت های اقتصاد و مالیه ثبت نمایند. هدف این کار استفاده معقول و موثر از اموال منقول و غیر منقول موسسات، جلوگیری از سوء استفاده آنها توسط کارمندان با صلاحیت موسسات و راهنمایی موسسات در قسمت طی مراحل پروسه مساعدت، لیام اجناس و وسایط و تبدیل پلیت شخصی به پلیت موقت می باشند.

با در نظر داشت موارد فوق در سال 1395 دارایی های منقول و غیرمنقول مجموعی موسسات داخلی و خارجی در سیستم دیتابیس مرکزی ریاست انسجام موسسات غیردولتی ثبت گردیده است.

موسسات داخلی

جدول کارمندان و دارایی های موسسات داخلی					
نام جنس	وسایط	کمپیوتر	پرنترو اسکنر	تلویزیون	جنراتور
تعداد	1307 عراده	5745 پایه	2632 پایه	242 پایه	904 پایه

موسسات خارجی

جدول کارمندان و دارایی های موسسات خارجی					
نام جنس	وسایط	کمپیوتر	پرنترو اسکنر	تلویزیون	جنراتور
تعداد	2212 عراده	5950 پایه	2434 پایه	359 پایه	670 پایه

۴.۳ انحلال موسسات غیر دولتی

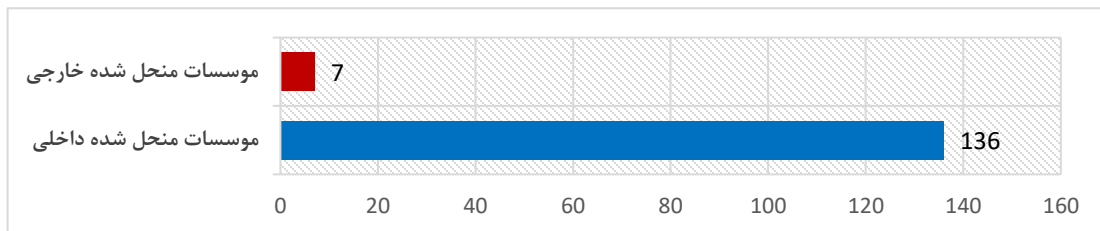
مطابق ماده (31) قانون، تمام موسسات داخلی و خارجی مکلف به ارایه گزارشهای فعالیت خویش در هر ششماه به وزارت اقتصاد میباشند. در صورتیکه یک موسسه در طی دوسال پيهم گزارش فعالیت خویش را ارایه ننماید و یا هم مطابق فقره دوم ماده (35) قانون متذکره، هئیت با صلاحیت رهبری، موسسه مورد نظر را منحل نماید، ریاست انسجام موسسات غیردولتی لست موسسات فوق را در روشنی قانون موسسات به کمیسیون عالی ارزیابی ارائه می نماید. بعد از فیصله کمیسیون عالی ارزیابی و اطلاع موسسات مورد نظر از طریق رسانه های معتبر کشور و بعد از ختم موعده داده شده، موضوع به کمیسیون تصفیه و انحلال ارایه شده تا فیصله کمیسیون عالی ارزیابی در روشنی قانون موسسات غیردولتی مورد تأیید و تصویب نهائی قرار گیرد.

هدف اساسی از انحلال موسسات غیردولتی

- فراهم شدن فرصت های بیشتر برای موسسات فعال و مسوولیت پذیر
 - آگاه شدن سایر موسسات از عواقب عدم ارائه گزارش فعالیت
- بادر نظر داشت مطالب فوق ریاست انسجام موسسات غیردولتی طی سال مالی 1395 به تعداد یک صد و چهل و سه (143) موسسه را - که 7 خارجی و 136 داخلی میشود - به کمیسیون های متذکره پیشنهاد و مورد انحلال قرار داده است.

از مجموع موسسات داخلی منحل شده سال 1395 خورشیدی، به تعداد یک صد و دوازده (112) آن به علت عدم ارایه گزارش فعالیت ها و مصارف خویش و بیست و چهار (24) موسسه دیگر داوطلبانه انحلال خویش را رسماً به ریاست انسجام موسسات غیر دولتی ارسال نمودند. موسسات فوق الذکر از فهرست موسسات فعال حذف و شامل موسسات منحل شده قرار گرفتند.

لازم به ذکر است که فهرست موسسات منحل شده با شهرت کامل و فهرست اموال و تجهیزات دفتری شان ذریعه مکتوب های جداگانه به ادارات ذیربط ریاست های اقتصاد 34 ولایت افغانستان، ارگانهای امنیتی و کشفی، لوی حارائوالی، وسایرادارات دولتی و غیر دولتی رسماً بخاطر جلوگیری از فعالیت ها و تحویل تجهیزات شان به نهاد های مشابه و همچنان تصفیه حسابات مالیاتی در وقت و زمستان آن خبر داده شده است.

۵.۳ فراهم آوری تسهیلات برای مؤسسات

ریاست انسجام مؤسسات غیر دولتی وزارت اقتصاد بر علاوه ثبت مؤسسات، تحلیل و ارزیابی گزارشات فعالیت های پروژوی، نظارت و بازدید از فعالیت های مؤسسات، تسهیلات لازم جهت بر آورد شدن اهداف مؤسسات، قانونمند شدن کار اتباع خارجی در کشور و نیز جلب و جذب متخصصین خارجی و انتقال تجارب آنها، اجرا ویزه کارمندان خارجی، اجرای معافیت های گمرکی برای فعالیت های پروژوی، فراهم آوری سهولت های کاری برای مؤسسات از طریق خدمات تخنیکی وسایط و وسایل مخابراتی انجام گرفته که قرار زیر توضیح میگردد.

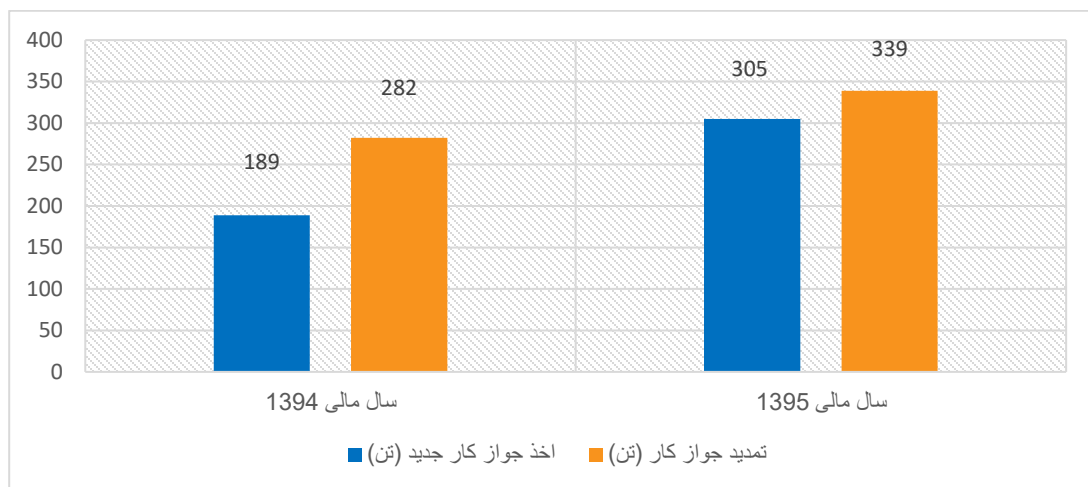
جواز کار برای کارمندان خارجی

ریاست انسجام مؤسسات غیر دولتی برای تعداد 644 تن از کارمندان اتباع خارجی مؤسسات داخلی و خارجی که از جمله برای 305 نفر جواز کار جدید و برای 339 نفر تسهیلات خدمات تمدید جواز کار فراهم نموده است. این رقم نشان دهنده 61.4 درصد افزایش در قسمت جواز کار جدید و 20.2 درصد افزایش را در قسمت تمدید جواز کار نسبت به سال مالی 1394 نشان میدهد.

جدول مقایسوی بخش خدمات جواز کار کارمندان مؤسسات غیر دولتی

شماره	سال	اخذ جواز کار (تن)	درصدی تغییرات	تمدید جواز کار (تن)	درصدی تغییرات	مجموع (تن)	درصدی تغییرات مجموعی
1	1394	189		282		471	
2	1395	305		339		644	
افزایش/کاهش		116 تن افزایش	61.4%	65 تن افزایش	20.2%	173 تن افزایش	36.7%

نمودار تعداد اخذ و تمدید جواز کار بابت سال مالی 1395 خورشیدی

طوریکه از نمودار بالا پیداست، در سال 1394 خورشیدی جواز کاری 189 تن شهروندان خارجی تمدید گردیده بود در حالیکه این رقم به 305 تن در سال 1395 خورشیدی افزایش یافته است. همچنین در سال 1394 خورشیدی مجموعاً 282 تن از شهروندان خارجی جواز کار اخذ نمودند در حالیکه این رقم در سال 1395 خورشیدی به 339 تن افزایش یافته است. (برای توضیحات بیشتر و جواز کار برای کارمندان خارجی بر اساس موسسه مربوطه به جدول شماره 7 در ضمیمه مراجعه گردد).

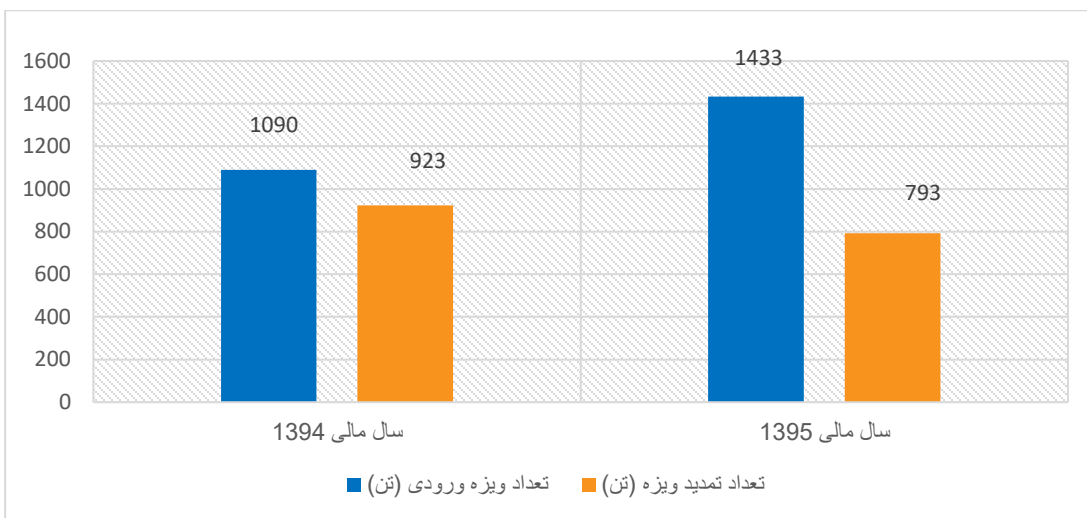
۱.۵.۳ خدمات ویژه

طی سال مالی 1395 جمعاً برای تعداد 2226 تن از کارمندان خارجی مؤسسات غیر دولتی از طریق این وزارت توسط وزارت های محترم امور خارجه خدمات ویژه فراهم گردیده است. از جمله برای 1433 تن ویژه ورودی اجرا گردیده که 31.5 درصد افزایش را نسبت به سال مالی 1394 نشان می دهد و برای 793 تن ویژه شش ماهه اجرا گردیده است 16.4 درصد کاهش را نسبت به سال مالی 1394 نشان می دهد.

جدول مقایسوی ارقام سال مالی 1395 با سال مالی 1394 در بخش خدمات ویژه

شماره	سال	ویژه ورودی (تن)	درصدی تغییرات	ویژه خروجی	تمدید ویژه (تن)	درصدی تغییرات	مجموع (تن)	درصدی تغییرات مجموعی
1	1394	1090		0	923		2013	
2	1395	1433		0	793		2226	
افزایش/کاهش		343 تن افزایش	31.5%		130 تن کاهش	-16.4%	213 تن افزایش	10.6%

نمودار تعداد ویژه ورودی و تمدید ویژه بابت سال مالی 1395

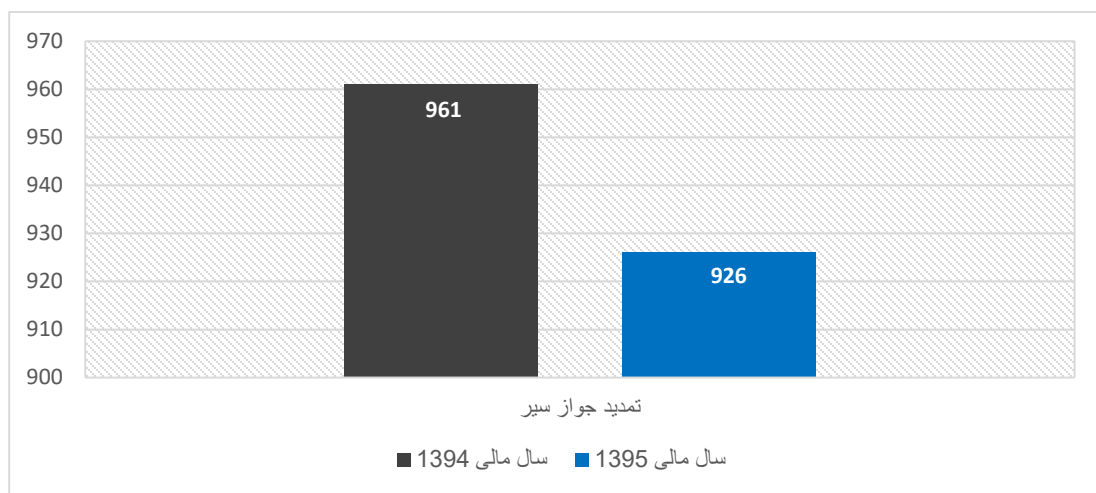
۲.۵.۳ خدمات جواز سیر وسایط موسسات

طی سال مالی 1395 هجری شمسی برای تعداد 926 عراده وسایط نقلیه مختلف النوع 170 مؤسسه داخلی و خارجی، خدمات تمدید جواز سیر از طریق وزارت اقتصاد توسط ریاست محترم ترافیک وزارت امور داخله فراهم گردیده است. ارقام آرایه شده نشان می‌دهد که 3.64٪ کاهش در خدمات جواز سیر در سال مالی 1395 نسبت سال گذشته به میان آمده است.

جدول بخش خدمات جواز سیر وسایط نقلیه مؤسسات غیر دولتی

شماره	سال	تمدید جواز سیر (عراده)	درصدی تغییرات
1	1394	961	
2	1395	926	
	افزایش/کاهش	35 عراده کاهش	3.64%

نمودار تعداد تمدید جواز سیر عراده جات مؤسسات بابت سال مالی 1395

(برای توضیحات بیشتر و صدور جواز سیر به تفکیک مؤسسات به جدول شماره 10 در ضمایم مراجعه گردد.)

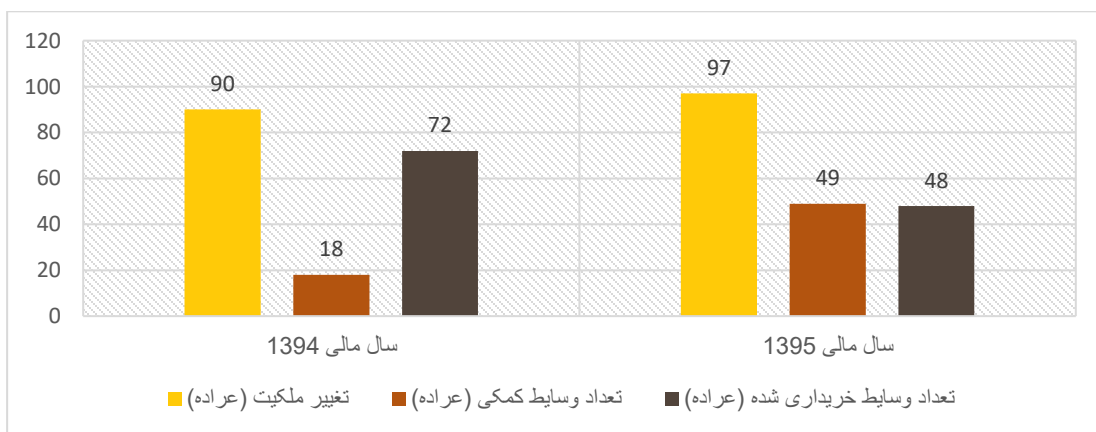
۳.۵.۳ تغییر ملکیت وسایط نقلیه

در سال مالی 1395 خورشیدی برای تعداد 97 عراده واسطه نقلیه 29 مؤسسه خدمات تغییر ملکیت فراهم گردیده است. از جمله 49 عراده برای 14 مؤسسه به شکل کمکی بوده و برای متباقی 48 عراده دیگر (32 عراده موتر سایکل و 16 عراده موتر) از سوی مؤسسات خریداری گردیده اند. ارقام متذکره 6.3٪ در صد افزایش را در قسمت تغییر ملکیت وسایط مذکور در سال مالی 1395 نسبت به سال پار نشان می دهد. قابل یادآوری است که مجموع وجوه وسایط خریداری شده و کمک شده بالغ بر 3886010 افغانی، که برابر 845568 دالر، 57195 یورو و 4238000 ریال قطری می گردد.

جدول زیر خدمات تغییر ملکیت وسایط نقلیه مؤسسات غیر دولتی را نشان می دهد.

شماره	سال	تعداد وسایط کمکی (عراده)	تعداد وسایط خریداری شده (عراده)	مجموع تغییر ملکیت تعداد عراده جات (عراده)	درصدی تغییرات مجموعی
1	1394	18	72	90	
2	1395	49	48	97	
افزایش/کاهش		31 عراده افزایش	24 عراده کاهش	7 عراده افزایش	6.3٪

نمودار تعداد عراده جات که تغییر ملکیت فراهم گردیده است بابت سال مالی 1394-1395

(برای توضیحات بیشتر و موسسات که وسایط کمکی دریافت‌شده نموده‌اند و موسسات که وسایط نقلیه جدید خریداری نموده‌اند به جدول شماره 11 و شماره 12 در ضمیمه مراجعه گردد).

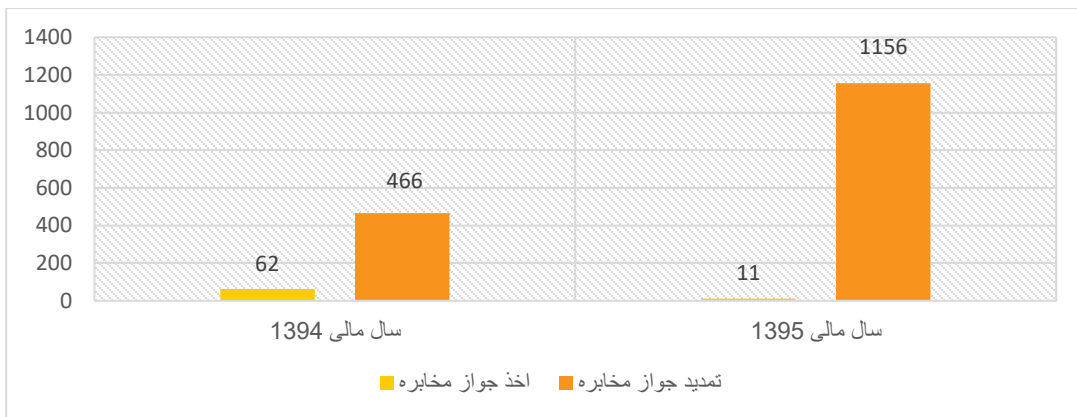
۴.۵.۳ خدمات جواز مخابره

طی سال مالی 1395 هجری شمسی مجموعاً برای تعداد 1156 پایه مخابره مربوط تعداد 18 مؤسسه خدمات تمدید جواز مخابره صادر گردیده و برای 11 پایه مخابره مربوط به 2 مؤسسه غیر دولتی داخلی و خارجی خدمات اخذ فریکونسی از طریق وزارت اقتصاد و توسط وزارت محترم امور داخله و وزارت محترم مخابرات و تکنالوژی معلوماتی فراهم گردیده است.

جدول خدمات جواز مخابره

شماره	سال	اخذ جواز مخابره (پایه)	تمدید جواز مخابره (پایه)	درصدی تغییرات (%)	مجموع
1	1394	62	466		528
2	1395	11	1156		1167
3	افزایش/کاهش	51 پایه کاهش	690 پایه افزایش	148%	121%

نمودار اخذ و تمدید جواز مخابره

(برای توضیحات بیشتر در مورد تعداد تمدید جواز مخابره و اخذ جواز جدید بر تفکیک مؤسسات در سال 1395 به جدول شماره 13 و شماره 14 مراجعه گردد.)

نوت: جدول اخذ جواز جدید برای مخابره با تفکیک مؤسسات بابت سال مالی 1395 (جدول شماره 14)

۵.۵.۳ خدمات معافیت گمرکی

مؤسسات غیر دولتی از پرداخت هر نوع مالیات و محصولات گمرکی در ارتباط با توريد اموال، اجناس و ساير تجهيزات مربوط به ساحه فعاليت شان که در پيشبرد اهداف غير انتفاعی و خيريه، ضروری میباشد طبق احکام قانون مالیات بر عایدات و گمرکات معاف میباشند. بعد از بررسی اسناد مساعدت های جنسی مؤسسات که شامل (ادويه جات انسانی و حیوانی، سامان آلات طبی، سامان آلات زراعتی، سامان آلات ماین پاکي، وسایط نقلیه، قرطاسیه، البسه و مواد خوراکی و غیره) میشود، طی مراحل قانونی آغاز میگردد.

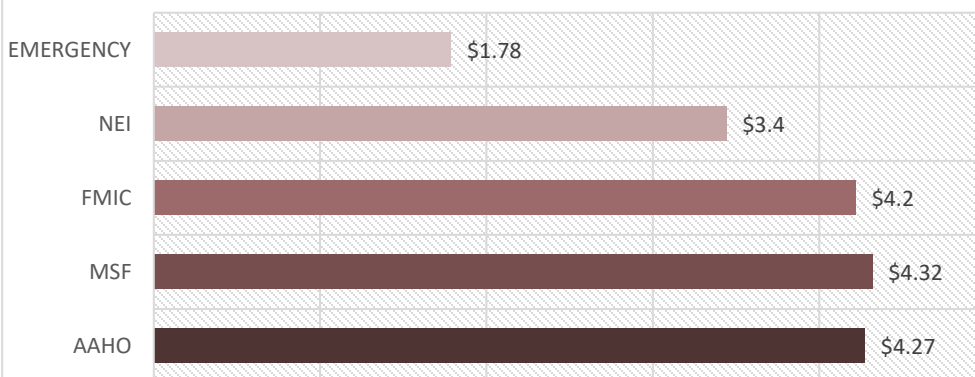
معافیت های گمرکی از طریق وزارت محترم مالیه ارائه میگردد. طی سال 1395 به تعداد 59 مؤسسه داخلی و خارجی از خدمات گمرکی در توريد اموال خویش مستفید گردیده اند.

قیمت اجناس و لوازم خریداری شده و مساعدت شده 23,773,922 دالر، 2,878,640 یورو، 242,073 پوند، 800,423 ریال قطری، 115,480 روپیه هندی و 14,922 درهم میشود

آمار و ارقام فوق بیانگر آن است که بیشترین معافیت گمرکی را مؤسسه صحتی افغانستان (AAHO)، مؤسسه داکتران بدون مرز (MSF) و مؤسسه خدمات طبی فرانسه برای افغانستان (FMIC) و بر عکس کمترین معافیت گمرکی را مؤسسه جی آر سی (JRC)، مؤسسه لشکر ترحم (Mercy Corps) و مؤسسه آکسفام دریافت نموده اند.

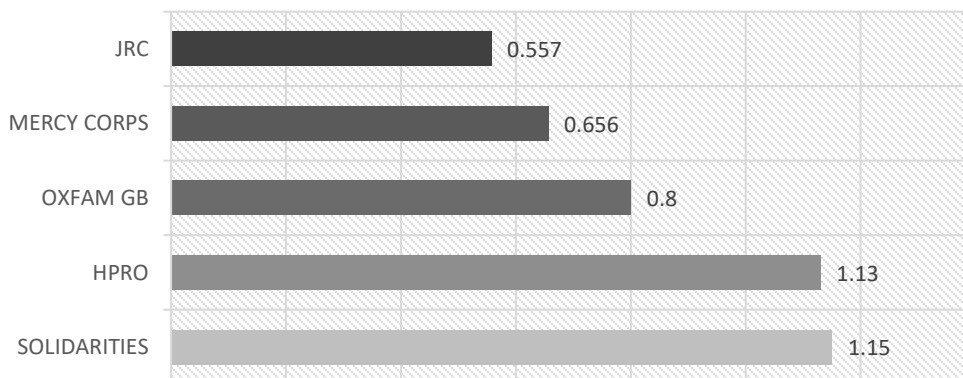
نمودار پنج موسسه که بیشترین معافیت گمرکی را دریافت نموده اند.

پنج موسسه که بیشترین معافیت گمرکی را دریافت نموده اند (میلیون دلار)

نمودار پنج موسسه که کمترین معافیت گمرکی را دریافت نموده اند

پنج موسسه که کمترین معافیت گمرکی را دریافت نموده اند (میلیون دلار)

بخش چهارم

چالش ها، پیشنهادات، اقدامات بعدی و نتیجه گیری

۱.۴ اقدامات ریاست انسجام موسسات غیر دولتی

فعالیت های در حال اجرا

- **تعدیل قانون انجوها:** به تاسی از مصوبه شماره 23 مورخ 1395/11/2 کابینه جمهوری اسلامی افغانستان، وزارت اقتصاد موظف گردید تا قانون موسسات غیر دولتی که نشر جریده رسمی شماره 857 سال 1384 است و بر اساس فرمان تقنینی نافذ گردیده بود، به همکاری وزارت محترم عدلیه و در هماهنگی با موسسات غیر دولتی تعدیل نماید. ریاست انسجام موسسات غیر دولتی طبق هدایت مقام محترم وزارت و غرض تحقق مصوبه مذکور کمیته تعدیل قانون موسسات را که متشکل از نماینده گان موسسات و موسسه مطالعات عامه افغانستان تشکیل نمود. ریاست انسجام موسسات غیر دولتی نسخه های این قانون را به نمایندگان ادارات مذکور غرض شریک ساختن نظریات آنها شریک نمود. بعد از دریافت نظریات نمایندگان ادارات مذکور، کمیته تعدیل قانون موسسات جلسات خویش را دایره و بالای نظریات و تعدیلات آورده شده غرض نهایی سازی بحث های همه جانبه نموده اند. کمیته تعدیل قانون طبق پلان دو جلسه را دایره نموده و بالای تمام نظریات و پیشنهادات از قبل ارایه شده نمایندگان ادارات محترم بحث نمود. اکنون موارد تعدیلی قانون در 7 فصل و 50 ماده تکمیل و بعد از بازنگری و بررسی نهایی مقام محترم وزارت اقتصاد غرض طی مراحل پروسه تقنینی به وزارت محترم عدلیه ارسال می گردد.
- **ایجاد میکانیزم نظارتی:** بر اساس هدایت مصوبه شماره 23 مورخ 1395/11/02 کابینه جمهوری اسلامی افغانستان و نیاز جدی بر ایجاد میکانیزم نظارت و ارزیابی از فعالیت های موسسات غیردولتی، ریاست انسجام موسسات غیردولتی تیم کاری را غرض تهیه و ترتیب میکانیزم نظارتی توظیف نموده است و الی اکنون 40٪ فیصد این فعالیت تکمیل و تلاش می شود تا به زود ترین وقت ممکن این میکانیزم تکمیل و نهایی گردد.
- **تشخیص ظرفیت کاری موسسات غیردولتی:** ریاست انسجام موسسات غیردولتی در راستای تشخیص ظرفیت کاری موسسات در هماهنگی با ادارات ذیربط، موسسات غیردولتی را با شاخص های معین ارزیابی نموده و درجه بندی این موسسات را بعد از تکمیل پروسه نهایی می نماید.
- **ایجاد انگیزه کاری در ولایات کمتر انکشاف یافته برای موسسات غیردولتی:** ریاست انسجام موسسات غیردولتی در آینده نزدیک در نظر دارد کنفرانسی تحت عنوان "اهمیت و نقش موسسات غیردولتی در راستای رشد متوازن" را به اشتراک مقامات حکومت، نماینده های موسسات غیردولتی، دونه ها و ادارات سکتوری تدویر نماید. این کنفرانس موسسات غیردولتی و دونه ها را تشویق میکند تا اصل رشد و انکشاف متوازن را در نظر داشته و بر رشد و

انکشاف ولایات کمتر انکشاف یافته توجه نمایند. همچنان، موسسات غیردولتی تشویق می گردد تا برای مصارف پول رقابتی در مشارکت با دولت سهم بگیرند.

- **تطبیق شاخص 24 فیصله کنفرانس بروکسیل:** شاخص شماره 24 فیصله کنفرانس بروکسل هدایت به ایجاد یک کمیته مشترک از ادارات دولتی و غیردولتی غرض حل مشکلات مالیاتی و گزارشدهی موسسات غیردولتی نموده است. ریاست انسجام موسسات غیر دولتی به منظور تطبیق و اجرا بهتر تعهد متذکره پلان تطبیقی که در آن 5 فعالیت اصلی و 15 فعالیت فرعی میباشد را تهیه و گروپ کاری مشترک را از نمایندگان محترم وزارت مالیه و موسسات هماهنگی (AWN, ANCB, ACBAR, SWABAC) تحت ریاست وزارت اقتصاد تشکیل و مطابق پلان جلسات خویش را دایر و طبق اجندا به گونه همه جانبه در روشنی قانون موسسات و مالیات بر عایدات برگزار می نماید. الی اکنون تعداد 2 جلسه دایر گردیده است.
- **تسهیل و تسریع روند عرضه خدمات برای مؤسسات:** وزارت اقتصاد تصمیم دارد تادر آینده نزدیک بمنظور ایجاد سهولت، جلوگیری ازضیاع وقت درقسمت ثبت مؤسسات جدیدالتاسیس و ارسال گزارش های شش ماه از فعالیت موسسات، سیستم آنلاین را ایجاد نماید تا مؤسسات با استفاده ازین سیستم بتوانند اسناد خویش را به سهولت غرض اجراءات درج سیستم نمایند.

اقدامات بعدی

- **افزایش عواید به حساب واردات دولت از بابت مالیات:** وزارت اقتصاد تلاش میوزد تا در قسمت پرداخت مکلفیت های مالیاتی مؤسسات در تفاهم و هماهنگی وزارت محترم مالیه توجه جدی نماید و اطمینان حاصل کند تاتمام مؤسسات داخلی و خارجی مطابق ماده (30) قانون مؤسسات غیر دولتی وقانون مالیات بر عایدات مکلفیت های خویش را ادا نمایند. همچنان در آینده نزدیک قراراست یک سلسله جلسات کاری برای ایجاد هماهنگی میان مؤسسات و وزارت محترم مالیه دایرگردد تا درمورد رفع مکلفیت های مالیاتی ومعافیت های گمرکی وایجاد سهولت های بیشتر جهت تشویق تمامی مؤسسات آگاهی های لازم ارایه گردد؛

- تهیه و ترتیب پلان پنج ساله استراتژیک ریاست انسجام موسسات غیردولتی.
- تطبیق کامل پلان مبارزه با فساد اداری (راهکار شفافیت).
- استاندارد ساختن سرتیفیکیت موسسات با QR کد.
- ایجاد وب سایت و دیتابیس آنلاین غرض سهولت ها بیشتر برای شهروندان و موسسات. ذریعه وب سایت متذکره، شهروندان می توانند موسسه جدید بصورت آنلاین ثبت کنند و موسسات نیز می توانند گزارشات خویش را بصورت آنلاین به ریاست انسجام موسسات غیردولتی ارسال نمایند.

تحلیل اقتصادی

اگر به ماهیت اصلی موسسات نظر انداخته شود اکثریت این نهاد های مدنی از دید اقتصادی جنبه مصرف کننده دارند، البته حائز ذکر است که بعضی موسسات برعلاوه از مصرف بودجه، عاید نیز خلق مینمایند که برای بقای موسسه و پیشبرد فعالیت های آن به مصرف می رسد. بنا موسسات به عنوان یکی از بزرگترین مراجع مصرف کننده بودجه نقش بسیار بزرگ و واضحی در حرکت درآوردن چرخه اقتصادی و مالی کشور دارند.

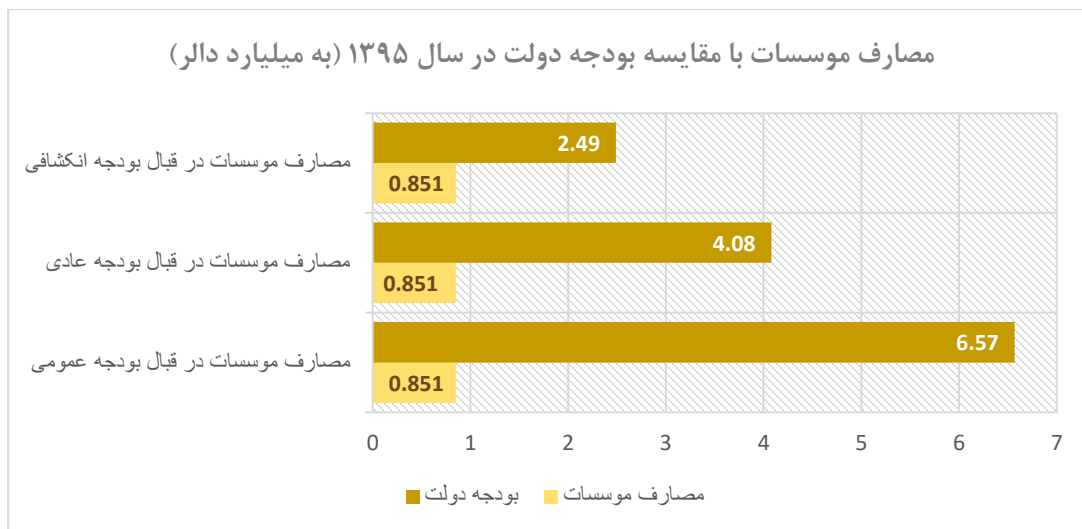
طی سال مالی 1395 در کشور ما موسسات مبلغی بالغ بر 851 میلیون دالر امریکایی را به مصرف رسانده اند. این به معنی آن است که حضور و فعالیت موسسات در کشور تا چه اندازه میتواند مبالغ هنگفتی را وارد شبکه اقتصاد نماید و چرخه اقتصادی را به حرکت درآورد.

بررسی مصارف موسسات با بودجه انکشافی حکومت

طبق ارقام موجود در بودجه سال مالی 1395 وزارت مالیه، مبلغی در حدود 6.57 میلیارد دالر امریکایی بوده است که از این میان 4.08 میلیارد دالر امریکایی بودجه عادی و 2.49 میلیارد دالر امریکایی بودجه انکشافی دولت افغانستان بوده است. اگر نیم نگاهی به چگونگی رابطه بین بودجه دولت افغانستان و مصارف موسسات در سال 1395 انداخته شود، واضح میگردد که موسسات داخلی و خارجی به تنهایی خویش حدود 12.95٪ از مجموع بودجه را تشکیل میدهند، که این سهم بزرگ موسسات را در اقتصاد کشور نشان میدهد.

همچنان اگر به اجزای بودجه سال 1395 دیده شود موسسات توانسته اند حدود 22٪ از بودجه عادی دولت افغانستان را پوشش دهند یعنی یک پنجم از بودجه عادی کشور. حتی با این حال بیش از 34٪ از بودجه انکشافی افغانستان را مجموع مصارف موسسات در سال 1395 تشکیل میدهد یعنی یک سوم بودجه انکشافی افغانستان را موسسات به تنهایی مصرف نموده اند. نکته قابل توجه دیگر این است که موسسات از طریق دولت (On-Budget) توانستند مبلغی بالغ بر 206.8

میلیون دالر (24٪) را در سال مالی 1395 به مصرف برسانند اما مابقی مجموع مصارف عمومی موسسات (76٪) که از طریق دونه (Off-Budget) پرداخت گردیده است مبلغ بسیار بزرگی به مقیاس 644.79 میلیون دالر است. یعنی این رقم یک افزوده بر بودجه ملی افغانستان طی سال مالی 1395 میباشد.

به همین گونه تولید ناخالص داخلی افغانستان در سال 1395 در حدود 20.3 میلیارد دالر بوده است که سهم موسسات از این رقم 4.19٪ میباشد که به تولید ناخالص ملی افزوده شده است. تفسیر این موضوع به گونه ایست که موسسات به تنهایی خویش توانستند سهم بزرگی از تولید ناخالص کشور را یدک بکشند. اگر این مصارف را موسسات متقبل نمیشدند و یا اینکه موسسات فعالیت نمیداشتند پس یک قسمت بزرگ از تولید ناخالص کشور با رکود و کاهش مواجه میشد و عواقب رکود و ضعف اقتصادی یک کشور همانا افزایش بیکاری، افزایش فقر، به میان آمدن فاصله طبقاتی میان اقشار جامعه و ناامنی میشد. پس واضح و مبرهن است که موسسات تا چه اندازه میتوانند در اقتصاد کشور نقش مهمی داشته باشند.

بررسی اثرات فعالیت موسسات بالای کاهش فقر

افغانستان فقیر ترین کشور در سطح آسیا می باشد. فیصدی فقر در افغانستان به 39٪ رسیده است. افزایش فقر اقتصادی و مشکلات امنیتی مردم را بیشتر از پیش در مقابل حوادث آسیب پذیر ساخته است. نرخ تورم از 3.8٪ در سال 1394 به 7.2٪ فیصد رسیده است و قیمت مواد غذای از 4٪ فیصد به 10٪ افزایش یافته است. رسیدگی دولت منحیث تنها نهاد ارایه دهنده خدمات اساسی با در نظر داشت سطح روز افزون تقاضا کفایت نمی کند. موسسات در کنار دولت غرض پاسخگویی به نیاز های شهروندان خدمات عام المنفعه ارایه میدهند. تطبیق برنامه های کاهش فقر یکی از فعالیت های موسسات را در جریان سال 1395 تشکیل می دهد.

با در نظر داشت نیازمندی های فوق، موسسات در جریان سال 1395 توانسته اند، مقدار بالغ بر 851 میلیون دالر را در جامعه تزریق کنند. این فعالیت در راستای حمایت از افراد و اشخاص بی بضاعت در سطح کشور صورت گرفته است. مصارف موسسات در جریان سال 1395 بر اساس فی نفر 29.16 دالر بوده است.

همچنان، موسسات در جریان سال 1395 اجناس و مواد خوراکه، البسه، ادویه به ارزش 6.04 دالر، 16.9 یورو، 4.2 ریال قطری به اقشار آسیب پذیر کشور توزیع نموده اند.

بررسی اثرات فعالیت موسسات بالای کاهش نرخ بیکاری

معضل بیکاری منحیث یک مشکل جدی فرا راه دولت و ملت افغانستان مطرح است. طبق ارقام اداره احصایه مرکزی، سطح نرخ بیکاری به 22.6٪ رسیده است. حکومت منحیث بزرگ ترین منبع استخدام کننده، برای تعداد 399574 کارمند فرصت های شغلی ایجاد نموده است. موسسات در کنار ارایه خدمات، توانسته اند تعداد بیشتر از 78 هزار فرصت های شغلی برای شهروندان کشور ایجاد نماید که 19.71٪ سطح استخدام در ادارات دولتی می گردد. سطح استخدام در موسسات غیردولتی بیانگر اینست، موسسات منبع عاید بیشتر از 78 هزار خانواده در کشور است.

بررسی فعالیت موسسات و طبیعت افغانستان

افغانستان دارای 12 فیصد ساحه قابل زرع است و 39 فیصد کشور کوهستانی است. بیشتر از 70 فیصد شهروندان کشور در روستا ها و فقط 29 فیصد در شهر ها زندگی میکنند. مناطق روستایی و دور دست افغانستان سرد سیر اند و در جریان فصل زمستان اتصال اکثر ولایات از مرکز قطع می گردند و دسترسی مردم را به خدماتیکه در شهر ها ارایه می گردند، ناممکن می سازد. مردم ولایات دور دست نیاز مبرم بر خدمات صحی، البسه و مواد خوراکه دارند.

موسسات غیردولتی در سکتور صحت بیشتر از 294 میلیون دالر و بیشتر از 280 میلیون دالر در سکتور مصونیت اجتماعی به مصرف رسانیده اند. با وجودیکه این مصارف بصورت متوازن در ولایات توزیع نگردیده اند ولی تا حدی از مشکلات شهروندان

دور دست کاسته است. موسسات تحت برنامه های خویش در ولایات دور دست برای نیازمندان خدمات صحی، البسه و مواد خوراکی توزیع نموده اند.

۴.۴ چالش ها

در سال مالی 1395، موسسات با مشکلات مواجه بوده اند که عدم رسیدگی به آنها باعث اختلال در روند کاری آنها می گردد. در این سال، امنیت بزرگترین چالش موسسات بوده ولی در کنار آن مسائل رقابت نا سالم بین بزرگان محلی، مشکلات فرهنگی، مسئله پرداخت مالیات توسط موسسات، عدم همکاری بعضی از نهاد های سکتوری و عدم هماهنگی موثر بین موسسات چالش های فرا روی موسسات بوده اند که فعالیت آنها را به گونه ای مختل ساخته است.

- امنیت هنوز نگرانی اساسی برای فعالیت های موسسات در افغانستان است. در مناطق نا امن موسسات در عرصه تطبیق پروژه ها با مشکلاتی مواجه می گردند. با اینکه موسسات تلاش می ورزند که پروژه های خود را در سراسر کشور تطبیق نمایند ولی در عرصه استخدام و حفظ کارمندان با چالش هایی مواجه بوده اند. اکثر کارمندان تمایل ندارند که در مناطق نا امن کار کنند و بعد از استخدام و اعزام به مناطق نا امن وظیفه خویش را ترک نموده که باعث اختلال در روند تطبیق پروژه می شود. بطور نمونه می توان از حمله بالای دانشگاه آمریکایی افغانستان در سال 1395 خورشیدی نام برد که ده ها تن کشته و زخمی شدند. همچنین یک تن از کارمند خارجی موسسه آپرشن مرسی کشته و یک تن دیگر ربوده شد. در واقع سالانه صد ها رویداد امنیتی به وقوع می پیوندد که موسسات را به شکل مستقیم و غیر مستقیم صدمه می رساند. بطور مثال تنها 150 اتفاق امنیتی برای کارمندان آنده از موسسات که در موسسه انسو (INSO) ثبت است در سال 2016 میلادی اتفاق افتاده است که باعث کشته و زخمی شدن آنان گردیده اند.

- نامتوازن بودن میزان مصارف مؤسسات در ولایت های کشور یک مشکل عمده می باشد چنانچه مصارف مؤسسات در سال 1395 مالی نشان می دهد که در مجموع بالا ترین میزان مصرف در ولایت های کابل، ننگرهار، هرات، بدخشان، بلخ و کمترین میزان مصارف در ولایت ها پکتیکا، کاپیسا، نورستان، نیمروز و زابل صورت گرفته است. از نظر میزان مصرف موسسات بر اساس سکتور، باز هم مصارف به شکل متوازن صورت نگرفته است بطور مثال وضعیت صحت در مجموع در ولایت های نا امن و دور افتاده خوب نیست ولی موسسات بیشترین مصرف را در ولایت های بزرگ افغانستان داشته اند. چون ولایت کابل، ننگرهار، هلمند، هرات و بدخشان انجام داده اند. در حالیکه ولایت پروان، کاپیسا، میدان وردک، پکتیکا و سرپل کمترین مصارف را داشته اند. چنین مسئله را می توان در سکتور های دیگر هم شاهد بود.
- کاهش منابع تمویلی و نبود حمایت دوامدار مالی و عدم همکاری بعضی از ادارات دولتی با موسسات.

- سطح هماهنگی میان ادارات دولتی و موسسات ضعیف می باشد.
- در انتخاب پروژه ها وزارت اقتصاد، ادارات سکتوری و مستفید شونده دخیل نبوده و کاملاً در انحصار تمویل کننده و قسماً تطبیق کننده می باشد.
- در عرصه سکتور و محل تطبیق پروژه کدام معیارات مشخص وجود ندارد و بیشتر نظر به دید گاه و اولویت های تمویل کنندگان انتخاب می شوند که بعداً بعضاً باعث بروز مشکلات بین ادارات، تطبیق کننده و مستفید شونده می شود.
- تعداد 569 موسسه داخلی و خارجی گزارش ارایه نکرده اند.

1. هماهنگ سازی بیشتر فعالیت های موسسات با پلان ها و اولویت های ملی. ولایت های افغانستان دارای شرایط محیطی مختلف می باشند. بطور مثال بعضی از ولایات افغانستان به سبب داشتن آب های فراوان و زمین های حاصل خیز از شرایط بسیار مناسب برای رشد و انکشاف سکتور زراعت و مالداری بر خوردار است مثل ولایت های شمال کشور چون کندز، سرپل، تخار، بغلان و غیره. بعضی از ولایات مانند فراه و هلمند دارای زمین های حاصل خیز بوده ولی به سبب نبود آب سکتور زراعت و مالداری رشد لازم را نداشته است. همچنان بعضی از ولایات شرایط مناسب برای رشد صنعت توریسم و گردشگری دارد مثل ولایت بامیان، بدخشان. یا ولایت های که دارای جنگلات انبوه بوده مثل ولایت های شرقی کشور و حفظ و مراقبت آنها یک سرمایه کلان ملی است که متأسفانه به علت نبود امنیت و کم توجهی بخش آن در حال نابودی است. پس برای افزایش موثریت فعالیت های موسسات در کشور باید مسائل زیر در نظر گرفته شود. شرایط محیطی، اجتماعی و اقتصادی ولایت های کشور مشخص گردد و معلومات لازم در دسترس موسسات قرار گرفته تا آنها بتوانند ولایت های کمتر انکشاف یافته را تشخیص و در آنها سرمایه گذاری کنند.
2. برای افزایش موثریت فعالیت ها، موسسات باید در سکتوری در یک ولایت فعالیت کنند که شرایط محیطی آن ولایت با سکتور مربوطه همخوانی داشته باشد.
3. مصارف موسسات بر اساس سکتور متوازن گردیده و به ولایت های کمتر انکشاف یافته توجه بیشتر گردد.
4. مشخص سازی نقش وزارت اقتصاد در تعیین پروژه ها. وزارت اقتصاد منحصراً یک نهاد پالیسی ساز و ناظر بر فعالیت اقتصادی در کشور و همچنان مرجع ثبت و انسجام دهنده موسسات باید در تعیین پروژه ها نقش داشته باشد.
5. بزرگترین مشکل موسسات در حال حاضر در کشور مشکل امنیتی است. پروژه های موسسات به سبب وجود نا امنی ها به شکل درست تطبیق نمی گردد برای حل این معضل موارد چون 1. تقویت میکانیزم هماهنگی امنیتی میان نهاد های امنیتی و مؤسسات، 2. پی گیری جدی حملات بالای موسسات و کارمندان موسسات 3. تقویت همکاری و روابط نیک بین مردم محل و موسسات.
6. بر علاوه، با اینکه بیشتر از دو هزار موسسه در ریاست انسجام موسسات غیر دولتی، وزارت اقتصاد ثبت است، ولی بخش از آنها بالخصوص موسسات داخلی جدیدالتاسیس در زمینه یافتن منابع مالی ناکام بوده و نمی توانند برای فعالیت های خوش بودجه پیدا نمایند. بناء لازم است برنامه های مشخص برای بهبود وضعیت مالی و تخنیکی موسسات داخلی در نظر گرفته شود.

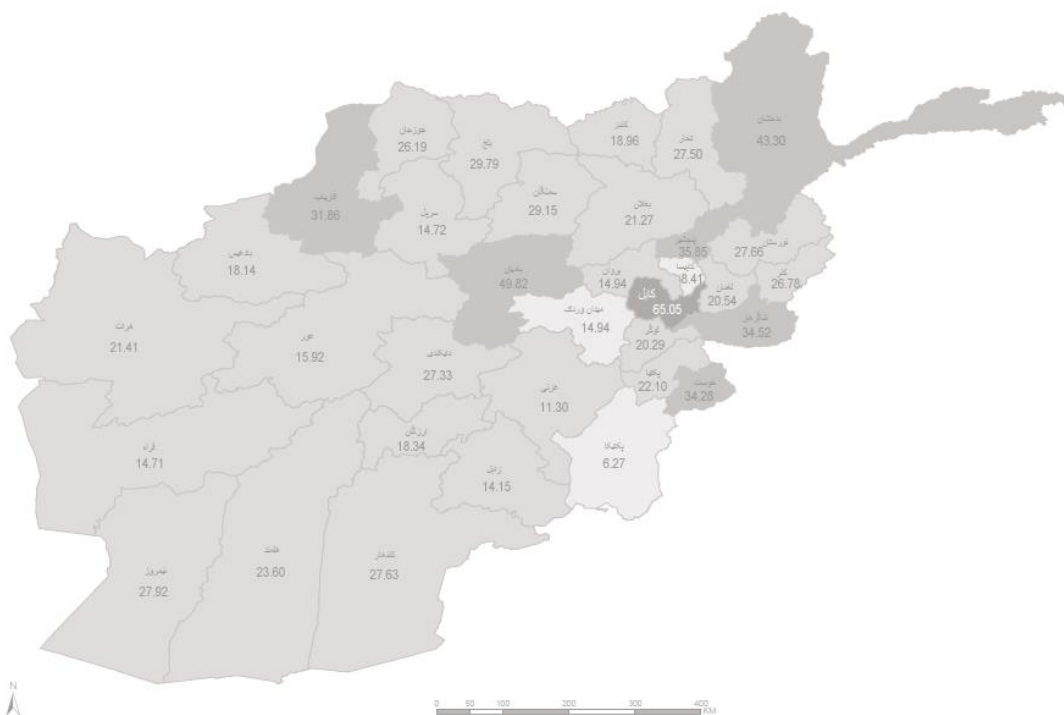
۶.۴ نتیجه گیری

- مقدار 851.59 میلیون دالر از طریق موسسات بصرف رسیده است و این مصارف نظر به ولایات غیر متوازن بوده است.
- مصارف موسسات نظر به سکتور نسبت به سال 1394 بیشتر توازن یافته است: در مقایسه با سال گذشته، در سال مالی 1395 هجری شمسی، مصارف موسسات بر اساس سکتور توازن بیشتری به خود گرفته است که یک تغییر مثبت است. بطور مثال سکتور خدمات اجتماعی در سال 1394 تقریباً 48٪ کل مصارف موسسات را به خود اختصاص داده بود ولی فقط 6.3٪ کل مصارف به سکتور زراعت، آبیاری و مالداري اختصاص یافته بود. ولی نباید نادیده گرفت که هنوز تغییرات زیاد در نحوه مصارف موسسات بر اساس سکتور نیاز دارد. موسسات باید سکتور های مورد توجه قرار دهد که نتایج دراز مدت دارد. در حالیکه این رقم در سکتور زراعت در سال 1395 بهتر شده است. مصارف موسسات در سکتور زراعت، آبیاری و مالداري به 10٪ افزایش یافته و سهم سکتور خدمات اجتماعی هم از 48٪ به 41.5٪ در صد کاهش پیدا کرده است.
- در سکتور زراعت، آبیاری و مالداري مجموع بودجه انکشافی و عادی دولت جمهوری اسلامی افغانستان 515.37 میلیون دالر است و موسسات در این سکتور 85.37 میلیون دالر را به مصرف رسانده اند. همچنین مجموع بودجه دولت در سکتور تعلیم و تربیه 945.56 میلیون دالر بوده و موسسات 136 میلیون دالر را در این عرصه به مصرف رسانده اند.
- مصارف موسسات در جریان سال 1395 بیشتر از 33 میلیون دالر نسبت به سال 1394 افزایش یافته است.
- موسسات کمترین مصارف را در سکتور زراعت و مالداري داشته اند در حالیکه بخش اعظم صادرات افغانستان را محصولات زراعتی و دامداری تشکیل می دهد. سکتور معارف مصارف کمتری موسسات را به خود اختصاص داده است. این دو سکتور نیازمند توجه بیشتر است چون رشد این سکتور ها می توانند افغانستان را به شکوفایی اقتصادی، توسعه اجتماعی فرهنگی یاری نمایند.
- همانطوریکه در این گزارش انعکاس یافته است، در مجموع 851.59 میلیون دالر آمریکایی توسط موسسات داخلی و خارجی در سراسر افغانستان به مصرف رسیده است که حدود 34 در صد این مصارف توسط موسسات داخلی و متباقی 66 در صد آن توسط موسسات خارجی صورت گرفته است
- چیزیکه از مقایسه مصارف موسسات در سال مالی 1394 و 1395 می توان دریافت این است که با وجود کاهش کمک های جامعه جهانی، فعالیت ها و مصارف موسسات کاهش نیافته است.
- چیزی دیگریکه حائز اهمیت است اینست که مجموع مصارف موسسات در افغانستان در مقایسه با بودجه انکشافی دولت پول مقدار قابل توجه است. در سال مالی 1395 هجری شمسی 2.83 میلیارد دالر مجموع بودجه انکشافی دولت افغانستان بوده که هر ساله بخش از آن به سبب مشکلات موجود در ادارات دولتی و کشور

به مصرف نمی رسد. در حالیکه موسسات داخلی و خارجی توانسته اند بیش 851.59 میلیون دالر را در بخش های مختلف به مصرف برسانند. این موضوع نشان می دهد در صورت تنظیم فعالیت موسسات بر اساس اولویت های انکشاف حکومت جمهوری اسلامی افغانستان، آنها می توانند نقش مهم در راستایی رشد و توسعه اجتماعی و اقتصادی باز نمایند. از مقایسه بودجه دولت با مصارف موسسات در سکتور های اولویت ملی می توان دریافت که موسسات می توانند دولت را در راه رسیدن به اهداف ملی یاری رسانند. بطور مثال، در بودجه عادی و انکشافی حکومت جمهوری اسلامی افغانستان سال 1395 خورشیدی، 419.42 میلیون دالر به سکتور صحت اختصاص داده شده بود. موسسات داخلی و خارجی هم به مقدار 294 دالر را در این سکتور به مصرف رسانده اند.

ضمائم

مصارف موسسات به تفکیک ولایات

صحت						ولایات
مؤسسات خارجی			مؤسسات داخلی			
مجموع	مصارف اداری	مصارف پروژوی	مجموع	مصارف اداری	مصارف پروژوی	
9988073	637439	9350634	5488916	44342	5444574	هلمند
5201177	1097808	4103369	7276941	114676	7162265	هرات
4317914	187597	4130317	122221	5397	116824	وردک
0	0	0	3156321	221001	2935320	نیمروز
3263156	978947	2284210	272427	7143	265284	نورستان
7070159	557179	6512980	12040052	353623	11686429	ننګرهار
1398507	68561	1329946	3955149	261364	3693785	لوګر
4197241	259926	3937315	428363	24809	403554	لغمان
6201654	558212	5643442	192887	9209	183678	کنړ
6971646	662984	6308662	738088	76197	661891	کنډز
981581	58982	922599	124821	6720	118101	کاپیسا
71668808	10066773	61602035	11110341	1424782	9685559	کابل
4161396	846676	3314720	4934710	81144	4853566	کندهار
1460885	73591	1387294	1644884	63309	1581575	فراه
871101	85262	785839	6808399	155544	6652855	فاریاب
650971	134060	516911	4347951	17457	4330494	غور
530778	94510	436268	7250211	309404	6940807	غزنی
238168	0	238168	3311459	59670	3251789	سمنګان

285936	0	285936	2380915	0	2380915	سرپل
0	0	0	2406844	41474	2365370	زابل
4461650	247771	4213879	2091682	200891	1890791	دایکندی
4567689	526644	4041045	3650204	809790	2840414	خوست
1541452	149884	1391568	4399514	192242	4207272	جوزجان
540226	86552	453674	7022367	129259	6893108	تخار
3902404	19832	3882572	31201	542	30659	پنجشیر
1811837	513520	1298317	40610	1535	39075	پکتیکا
3437385	189675	3247710	3296280	701683	2594597	پکتیا
468905	27599	441306	205854	14184	191670	پروان
5775533	1308682	4466851	6114779	66445	6048334	بلخ
1164039	253040	910999	4862462	13047	4849415	بغلان
4993894	581718	4412176	6548294	463516	6084778	بدخشان
2361483	375595	1985888	4646922	270485	4376437	بامیان
432917	88547	344370	3703929	230741	3473188	بادغیس
82812	5516	77296	3962938	65354	3897584	ارزگان
165001377	20743081	144258296	128568936	6436979	122131957	مجموع

تعلیم و تربیه						ولایات
موسسات خارجی			موسسات داخلی			
مجموع	مصارف اداری	مصارف پروژوی	مجموع	مصارف اداری	مصارف پروژوی	
40000	2000	38000	127478	40361	87117	هلمند
3777529	589134	3188395	747763	102916	644847	هرات
752691	1249	751442	14912	1931	12981	وردک
0	0	0	11489	0	11489	نیمروز
0	0	0	7571	3799	3772	نورستان
2974448	417108	2557340	867532	170533	696999	ننګرهار
118011	14965	103046	168553	39612	128941	لوګر
656307	22063	634244	157492	58743	98749	لغمان
488760	30279	458481	116433	56193	60240	کنړ
2174833	87126	2087707	116739	47093	69646	کنډز
207438	10149	197289	65648	40462	25186	کاپیسا
56761459	15951676	40809783	25307085	6849860	18457225	کابل
2802565	645887	2156678	555285	80765	474520	کندهار
49109	721	48388	0	0	0	فراه
4903552	751376	4152176	54179	36377	17802	فاریاب
917404	77994	839410	4310	20	4290	غور
2288543	86453	2202090	188143	43358	144785	غزنی
490048	13595	476453	138945	27824	111121	سمنگان

13600	0	13600	19348	1330	18018	سرپل
9109	721	8388	0	0	0	زابل
252690	15243	237447	389804	22204	367600	دایکندی
2504217	363286	2140931	264644	56559	208085	خوست
985750	138917	846833	121132	40676	80456	جوزجان
480154	10217	469937	1541	0	1541	تخار
112565	19205	93360	15241	4814	10427	پنجشیر
291449	0	291449	193283	40830	152453	پکتیکا
1038968	106500	932468	275084	45745	229339	پکتیا
3642826	673441	2969385	378279	93550	284729	پروان
4404010	567067	3836943	1107212	226459	880753	بلخ
2992693	147665	2845028	159684	31349	128335	بغلان
3660659	200518	3460141	662246	161116	501130	بدخشان
3255674	342900	2912774	468944	79527	389417	بامیان
53063	9865	43198	108818	55844	52974	بادغیس
0	0	0	0	0	0	ارزگان
103100124	21297320	81802804	32814817	8459851	24354966	مجموع

زراعت						ولایات
موسسات خارجی			موسسات داخلی			
مجموع	مصارف اداری	مصارف پروژوی	مجموع	مصارف اداری	مصارف پروژوی	
513341	23006	490335	0	0	0	هلمند
1169782	75288	1094494	3261830	288573	2973257	هرات
405272	22249	383023	23600	1273	22327	وردک
62806	10754	52052	0	0	0	نیمروز
132309	10540	121769	0	0	0	نورستان
4000568	643772	3356797	357207	21905	335302	ننگرهار
252230	21636	230594	406390	33783	372607	لوگر
190439	29217	161222	1200782	107489	1093293	لغمان
270112	31459	238653	1117671	113218	1004453	کنر
799194	92755	706439	429984	37393	392591	کندهار
403756	57490	346266	329187	28828	300359	کاپیسا
20977101	6124865	14852236	3237636	351446	2886190	کابل
6622127	2849921	3772206	833743	245952	587791	کندهار
1087315	16666	1070649	0	0	0	فراه
530871	65465	465406	217657	13835	203822	فاریاب
2583132	173570	2409562	138041	0	138041	غور
307345	40558	266787	60136	30502	29634	غزنی
1376631	344531	1032099	368792	53068	315724	سمنگان

73551	5204	68347	0	0	0	سرپل
210952	640	210312	1075932	344067	731865	زابل
67942	4233	63709	876985	53724	823261	دایکندی
49039	1921	47118	552275	166627	385648	خوست
795890	76363	719527	412137	36423	375714	جوزجان
3569530	444609	3124921	2224579	205085	2019494	تخار
55873	5267	50606	0	0	0	پنجشیر
89131	6077	83054	0	0	0	پکتیکا
54442	5538	48904	727903	176108	551795	پکتیا
830941	85285	745656	635620	45123	590497	پروان
3750251	232315	3517936	1257399	225782	1031617	بلخ
1587073	253290	1333784	72557	3063	69494	بغلان
2407210	409863	1997347	334046	13501	320545	بدخشان
6248415	513552	5734862	106705	23121	83584	بامیان
2212643	488884	1723759	140627	14340	126287	بادغیس
289626	1100	288526	999581	255181	744400	ارزگان
63976839	13167884	50808955	21399002	2889407	18509595	مجموع

مصونیت اجتماعی						ولایات
مؤسسات خارجی			مؤسسات داخلی			
مجموع	مصارف اداری	مصارف پروژوی	مجموع	مصارف اداری	مصارف پروژوی	
3206180	827136	2379044	2474015	184024	2289991	هلمند
9303054	1711033	7592020	7769273	1312600	6456673	هرات
2922544	436577	2485967	148927	10614	138312	وردک
255136	29382	225754	722401	89282	633119	نیمروز
36688	10344	26344	136307	50	136257	نورستان
16882349	3179342	13703007	6715503	759569	5955934	ننګرهار
1416691	441469	975222	279080	44174	234906	لوګر
1421924	273176	1148748	334590	48040	286549	لغمان
2271278	144131	2127147	935678	75316	860362	کنړ
3877418	469812	3407606	2098507	248463	1850043	کنډز
912420	159277	753143	515944	50404	465540	کاپیسا
59291448	15624791	43666657	26151578	4030316	22121262	کابل
5625683	850636	4775046	7410757	989824	6420933	کندهار
354696	33815	320881	1478745	72165	1406580	فراه
15441514	1281956	14159557	1747259	183726	1563534	فاریاب
1065760	121044	944716	1356347	144614	1211733	غور
1494445	157504	1336942	363980	40402	323579	غزنی
2167982	140804	2027178	2019863	207898	1811965	سمنګان

4209629	530576	3679053	464911	64166	400745	سرپل
37329	10344	26985	212018	16206	195811	زابل
2057479	440025	1617454	1135826	219560	916267	دایکندی
5751367	730527	5020840	1257085	108081	1149004	خوست
3246544	336885	2909659	641184	109059	532125	جوزجان
10045781	1880663	8165118	1000755	91002	909754	تخار
98302	20861	77440	1205160	116575	1088585	پنجشیر
36688	10344	26344	258869	28554	230315	پکتیکا
1968752	505354	1463398	1449595	137816	1311780	پکتیا
3006795	370108	2636687	498608	24002	474606	پروان
10171332	1034067	9137265	5093695	654966	4438729	بلخ
6903782	1055711	5848072	720014	57989	662025	بغلان
17978552	2608981	15369571	3065223	339377	2725846	بدخشان
3502824	756415	2746409	1482685	252418	1230267	بامیان
1113745	262648	851097	1055799	216147	839652	بادغیس
133647	37156	96491	567793	48954	518839	ارزگان
198209754	36482895	161726859	82767972	10976353	71791619	مجموع

حکومتداری خوب						ولایات
موسسات خارجی			موسسات داخلی			
مجموع	مصارف اداری	مصارف پروژوی	مجموع	مصارف اداری	مصارف پروژوی	
73976	16684	57292	279613	25362	254251	هلمند
1058573	130110	928463	1624100	184762	1439337	هرات
178234	22060	156174	157477	25074	132403	وردک
401740	24291	377448	35639	3936	31703	نیمروز
151290	14573	136717	5702	2012	3690	نورستان
1525607	452886	1072721	605119	137155	467965	ننګرهار
62973	14875	48098	17909	2311	15598	لوګر
484017	48019	435998	127163	16282	110881	لغمان
488662	43479	445183	158521	34212	124309	کنړ
122111	12438	109673	1888604	78376	1810228	کنډز
69134	7803	61331	159935	24815	135120	کاپیسا
14487683	979951	13507732	3830397	358778	3471620	کابل
310961	84413	226548	968764	121723	847041	کندهار
13178	856	12322	44624	2012	42612	فراه
204818	27999	176819	1231313	112371	1118942	فاریاب
101767	23263	78504	7647	2161	5486	غور
876774	61700	815075	731076	52406	678670	غزنی
73147	16144	57003	916610	5947	910663	سمنګان

0	0	0	926599	13340	913259	سرپل
69573	15035	54538	354519	26721	327798	زابل
188244	11846	176398	307844	35857	271987	دایکندی
21091	819	20272	760225	63274	696950	خوست
753792	112028	641765	1483187	27987	1455200	جوزجان
479669	10246	469423	1086884	16503	1070382	تخار
62723	5380	57343	35898	3669	32229	پنجشیر
0	0	0	50010	16281	33729	پکتیکا
103445	23660	79785	50199	16282	33917	پکتیا
117072	26886	90186	282112	28528	253584	پروان
713537	102940	610597	1916427	306987	1609439	بلخ
126082	25028	101055	1118942	32188	1086754	بغلان
1217708	310966	906742	979000	17939	961061	بدخشان
4069	135	3934	411348	34005	377343	بامیان
106807	23849	82958	40948	2012	38936	بادغیس
148695	29317	119378	127163	16282	110881	ارزگان
24797154	2679676	22117478	22721518	1847550	20873968	مجموع

زیر بنا						ولایات
موسسات خارجي			موسسات داخلي			
مجموع	مصارف اداري	مصارف پروژوي	مجموع	مصارف اداري	مصارف پروژوي	
0	0	0	0	0	0	هلمند
0	0	0	99061	17477	81584	هرات
0	0	0	8912	1782	7129	وردک
40500	0	40500	0	0	0	نیمروز
0	0	0	154200	30240	123960	نورستان
304313	24767	279546	9266	423	8843	ننګرهار
4172	354	3818	8350	1253	7097	لوګر
97397	7904	89493	7290	2622	4668	لغمان
0	0	0	28119	4780	23339	کنړ
304825	64784	240041	0	0	0	کنډز
0	0	0	0	0	0	کاپیسا
1299944	97155	1202789	152868	24752	128116	کابل
0	0	0	101972	0	101972	کندهار
1455018	7630	1447388	0	0	0	فراه
0	0	0	338699	20289	318410	فاریاب
0	0	0	0	0	0	غور
0	0	0	29672	0	29672	غزنی
273953	51527	222426	122312	36878	85434	سمنګان

0	0	0	0	0	0	سرپل
0	0	0	0	0	0	زابل
0	0	0	967387	128240	839147	دایکندی
82988	5524	77464	564134	23966	540168	خوست
19689	1673	18016	0	0	0	جوزجان
1055092	455897	599195	0	0	0	تخار
73644	908	72736	0	0	0	پنجشیر
0	0	0	0	0	0	پکتیکا
0	0	0	0	0	0	پکتیا
7190	0	7190	19791	6653	13138	پروان
0	0	0	16874	3545	13329	بلخ
9657	0	9657	0	0	0	بغلان
11199	968	10231	0	0	0	بدخشان
28000	7800	20200	132566	32993	99573	بامیان
177995	52596	125399	0	0	0	بادغیس
0	0	0	224401	0	224401	ارزگان
5245576	779487	4466089	2985874	335892	2649982	مجموع

پلان سه ساله موسسات غير دولتی (2017-2019)

ولایات	حکومتداری خوب	زیربنا	تعلیم و تربیه	زراعت	صحت	مصونیت اجتماعی	مجموع
ارژگان	466,828		534,551	1,796,062	6,782,866	4,103,572	13,683,879
بادغیس	52,589		524,931	6,523,593	5,491,925	3,525,772	16,118,809
بامیان	164,635	1,898,290	788,176	5,409,457	5,055,465	3,541,611	16,857,634
بدخشان	71,498	831,000	708,443	2,325,387	8,668,261	4,545,240	17,149,830
بغلان	196,635	750,000	312,748	1,594,581	1,312,349	1,715,457	5,881,769
بلخ	1,996,034	1,898,290	14,480,228	16,878,862	1,442,085	11,794,006	48,489,505
پروان	733,206		3,325,977	14,051,753	274,664	3,641,094	22,026,693
پکتیا	199,363		999,452	542,231		1,946,857	3,687,903
پکتیکا	71,498		286,262	542,231		2,432,917	3,332,909
پنجشیر	164,635	99,374	286,260	490,446	78,069	2,111,620	3,230,403
تخار	115,801		286,239	576,181	14,361,122	1,546,585	16,885,929
جوزجان	71,498	1,898,290	12,954,441	874,049	10,437,372	2,094,557	28,330,207
خوست	733,206		12,865,544	865,024	2,662,576	3,191,488	20,317,838
دایکندی	708,714		453,909	1,895,293	7,585,982	2,603,757	13,247,656
زابل	71,498	1,812,743	286,264	3,608,805		9,326,442	15,105,753
سرپل	164,635		286,254	555,801	290,000	1,233,745	2,530,435
سمنگان	71,498		425,525	1,012,505	14,060,122	2,862,231	18,431,882
غزنی	71,498		941,859	542,231	4,190,558	5,531,443	11,277,590

ولایات	حکومتداری خوب	زیربنا	تعلیم و تربیه	زراعت	صحت	مصونیت اجتماعی	مجموع
غور	582,734		286,253	1,358,097	1,633,333	5,038,546	8,898,964
فاریاب	263,251	996,129	509,159	21,451,271	16,800,635	7,144,414	47,164,860
فراه	71,498		286,255	940,446	1,136,945	2,702,993	5,138,138
کابل	5,021,904	2,173,996	19,461,644	15,542,728	14,520,148	28,686,773	85,407,193
کاپیسا	164,635		3,248,381	490,446	78,069	3,219,618	7,201,148
کندهار	919,640	81,000	11,797,975	3,840,127	653,816	4,177,789	21,470,347
کندهار	699,594		11,962,198	1,796,062	1,644,113	27,400,815	43,502,783
کنر	164,635		291,564		129,000	1,523,866	2,109,065
لغمان	164,635		694,594		295,025	2,385,572	3,539,826
لوگر	71,498	81,000	286,248	1,781,556	1,787,064	3,731,574	7,738,941
میدان وردک	71,498		286,263			2,681,786	3,039,548
ننګرهار	164,635	1,020,214	12,134,186	680,687	15,787,982	11,223,155	41,010,860
نورستان	71,498		549,541			1,338,889	1,959,929
نیمرز	71,498		286,266		596,301	11,736,248	12,690,314
هرات	2,633,259	25,000	14,978,862	4,843,680	4,114,385	11,462,804	38,057,990
هلمند	71,498		286,249	1,796,062		8,510,338	10,664,148
مجموع	17,333,179	13,565,326	128,092,710	114,605,654	141,870,232	200,713,572	616,180,672